

Avrupa'daki Okullarda Beden Eğitimi ve Spor

Eurydice Raporu

*Eğitim
ve Öğretim*

Avrupa'daki Okullarda Beden Eğitimi ve Spor

Eurydice Raporu

*Eğitim
ve Öğretim*

Bu rapor Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı tarafından yayınlanmıştır (EACEA, Eurydice ve Politika Desteği).

Bu raporu aşağıda belirtilen şekilde kaynak olarak belirtebilirsiniz.

Avrupa Komisyonu/EACEA/Eurydice, 2013. Avrupa'daki Okullarda Beden Eğitimi ve Spor Eurydice Raporu. Lüksemburg: AB Yayın Ofisi.

ISBN 978-92-9201-522-0

doi:10.2797/54693

Bu rapora internet ortamında da ulaşabilirsiniz.

(<http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice>).

Rapor Mart 2013'te tamamlanmıştır.

© Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı, 2013.

Bu raporun içeriği, ticari amaçlar dışında kullanılmak ve kaynağı ve yayın tarihi belirtilmek şartıyla çoğaltılabilir. Raporun tamamının çoğaltılması durumunda gerekli izin Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı'ndan alınmalıdır.

Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı

Avenue du Bourget 1 (BOU 2)

B-1140 Brüksel

Tel. +32 2 299 50 58

Faks +32 2 292 19 71

E-mail: eacea-eurydice@ec.europa.eu

İnternet Adresi: <http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/>

İÇİNDEKİLER

Şekiller Tablosu	5
Giriş	7
Özet	10
Bölüm 1: Ulusal Stratejiler ve Geniş Ölçekli Girişimler	12
1.1. Ulusal Stratejiler	12
1.2. Geniş Ölçekli Girişimler	14
1.3. Ulusal Stratejilerin İzlenmesi	15
Bölüm 2: Müfredat İçeriği	17
2.1. Ulusal Amaçlar	17
2.2. Öğrenme Çıktıları	19
2.3. Beden Eğitimi Etkinliklerinin Statüsü	20
2.4. Sağlık Eğitimi	22
2.5. Belirli Zorunlu Etkinliklerin Seçimi İçin İdari Nedenler	23
2.6. Beden Eğitiminden Muafiyet	24
Bölüm 3: Önerilen Öğretim Süresi	26
3.1. Zorunlu Eğitimde Öğretim Süresine Yönelik Öneriler	26
3.2. 2006/07 ve 2011/12 Yılları Arasında Öğrenim Süresindeki Değişiklikler	27
3.3. Öğretim Programında Beden Eğitime Ayrılan Öğretim Süresi	29
Bölüm 4: Öğrenci Değerlendirmesi	32
Bölüm 5: Öğretmenler	35
5.1. Öğretmenlerin Uzmanlık Kapsamı	35
5.2. Uzman Öğretmenlerin Temel Eğitimleri ve Nitelikleri	37
5.3. Sürekli Mesleki Gelişim	37
Bölüm 6: Müfredat Dışı Fiziksel Etkinlikler ve Sporlar	41
6.1. Tedarikle ilgili yetkili merciler ve diğer organlar	41
6.2. Ana Hedef Grupları	43
6.3. Başlıca Etkinlik Türleri	44

Bölüm 7: Planlanan Düzenlemeler	47
7.1. Yeni Ulusal Stratejilere ve Geniş Ölçekli Girişimlere Doğru	47
7.2. Öğretim Programı Düzenlemeleri	48
7.3. Öğretmenlere İlişkin Düzenlemeler	49
7.4. Spor Ekipmanı ve Altyapı ile İlgili Gelişmeler	50
Sözlük, İstatistiksel Veri Tabanları ve Kaynakça	51
Ekler	55
Ek 1: Ulusal Stratejiler ve Geniş Ölçekli Girişimler, 2011/12	55
Ek 2: Önerilen Öğretim Süresi	67
Teşekkür	70

ŞEKİLLER TABLOSU

Bölüm 1: Ulusal Stratejiler ve Geniş Kapsamlı Girişimler	12
Şekil 1.1: Ulusal Stratejilerin varlığı ve ilköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretim (ISCED 2)de beden eğitimi ve etkinliklerini destekleyen geniş kapsamlı girişimler, 2011/12	13
Şekil 1.2: İlköğretim (ISCED1) ve alt ortaöğretimde ulusal stratejilerin izlenmesi, 2011/12	15
Bölüm 2: Müfredat İçeriği	17
Şekil 2.1: İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretim (ISCED 2)de nitel ve nicel öğrenme çıktılarının bulunması, 2011/12	19
Şekil 2.2: İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretim (ISCED 2) ana öğretim programı ve idari belgelerde belirtilen etkinlikler, 2011/12	21
Şekil 2.3: İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretim (ISCED 2) ana öğretim programı ve idari belgelerde sağlık eğitiminin statüsü, 2011/12	22
Şekil 2.4: İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretim (ISCED 2)de zorunlu etkinliklerin seçimine dair idari sebepler,2011/12	23
Şekil 2.5: İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretim (ISCED 2)de beden eğitiminden muafiyet, 2011/12	24
Bölüm 3: Önerilen Öğretim Süresi	26
Şekil 3.1: İlköğretim ve tam zamanlı zorunlu genel ortaöğretimde beden eğitimi öğretimine yönelik önerilen asgari ders saatlerinde eğilimler 2006/07 ve 2011/12	27
Şekil 3.2: İlköğretim ve tam zamanlı zorunlu genel ortaöğretimde toplam öğretim süresine olan oranıyla zorunlu ders olarak beden eğitimine ayrılan asgari süre 2011/12	29
Bölüm 4: Öğrenci Değerlendirmesi	32
Şekil 4.1: İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretim (ISCED 2) beden eğitiminde değerlendirme, 2011/12	33
Bölüm 5: Öğretmenler	35
Şekil 5.1: İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretimde (ISCED 2), beden eğitimi dersi vermek için gereken uzmanlaşmaya ilişkin öneriler, 2011/12	36
Şekil 5.2: İlk (ISCED 1) ve alt ortaöğretimde (ISCED 2) beden eğitimi dersi veren uzman öğretmenlerin temel eğitim düzeyi, 2011/12	37
Ekler	55
2011/12 genel eğitimde zorunlu ders olarak beden eğitimi dersi için tavsiye edilen minimum yıllık öğretim süresi	66

GİRİŞ

Çocukluk ve gençlik boyunca, okulda beden eğitimi, kişilerin yaşam boyu sağlıklı ve zinde olabilmelerine olanak sağlayan becerileri öğrenme ve pratik etme imkanını sunar. Bu etkinlikler günlük koşu, yüzme, bisiklet sürme, tırmanma ve daha yapılandırılmış oyun ve sporları içerebilmektedir. Temel becerilerin erken dönemlerde elde edilmesi, genç bireylerin bu etkinliklerin değerini ilerleyen dönemlerdeki eğitimlerinde daha iyi anlamasına ya da yetişkinliklerinde iş ve boş zamanlarında bu etkinlikleri gerçekleştirmesine yardım eder.

Fakat beden eğitimi sadece fiziksel becerilerle sınırlandırılmaz ve beden eğitiminin rekreasyon boyutundan daha başka boyutları da vardır. Fiziksel etkinliklere katılmak; “oyunun kuralları”, “fair play”, saygı, taktik ve bedensel farkındalık, pek çok oyunda kişisel etkileşim ve takım oyunuyla ilintili sosyal farkındalık kavramlarına odaklanan bilgi ve iç görüyü geliştirmeye yardımcı olur. Beden eğitimi ve sporun ötesine uzanan sıhhat, sağlıklı kişisel gelişim ve sosyal katılım gibi amaçlar bu dersin okullarda öğretim programına dahil edilmesinin önemini artırmıştır. Fiziksel eğitim ve sporun sosyal değeri Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan çeşitli belgelerde de belirtilmiştir.

Komisyonun yayınladığı Spora dair Beyaz Bülten’de (Avrupa Komisyonu, 2007a), beden eğitimi derslerinde ya da program dışı etkinliklerde spora harcanan zamanın eğitim ve sağlık açılarından önemli faydalar sağlayacağına değinilmiştir.

AB’nin “Sağlık Geliştiren Fiziksel Etkinlikler”e dair kılavuzunda (AB Çalışma Grubu, Spor ve Sağlık, 2008) gençler arasında gittikçe azalan fiziksel etkinlik, hareketsiz yaşam tarzı ve obeziteyle ortaya çıkan fiziksel ve ruhsal problemlere özellikle dikkat edilmesi hususu ele alınmıştır. Kılavuzda okul çağındaki çocukların yaklaşık %80’nin sadece okulda fiziksel etkinliklerde buldukları kestirimi yapılmış ve çocukların her gün en az bir saat hafif fiziksel etkinliklerde bulunmaları gerektiği belirtilmiştir. İster formal programda ister program dışı etkinliklerde spor ve fiziksel etkinliklere ayrılan yeterince zaman, daha sağlıklı bir yaşam tarzının anahtarı olarak görülmektedir.

Avrupa Komisyonu, okulda spor ve beden eğitimi konularında uygulama hakkına sahip olan merciler AB üyesi ülkeler olduğu için, uzun bir süre bu konuyla ilgili daha derinlemesine araştırma yapacak herhangi bir yasal zemine sahip olmamıştır. Bu etkinlikler Avrupa Başvuru Çerçevesinde (Avrupa Komisyonu, 2007b) yaşam boyu öğrenme açısından önemli yetkinlikler olarak tanınmamıştır. Bunun sonucunda, yukarıda bahsi geçen Beyaz Bülten ve AB Kılavuzu gibi uygulamaların yasal ya da düzenleyici temeli olmamıştır. Bununla paralel olarak, üye ülkelerin beden eğitimi ve fiziksel etkinliklerin rolünü nasıl tanımladıklarına ve bu alanlardaki uygulamalarının sağlık, eğitim ve spor sahalarındaki yeni gelişmelerle uygun düşüp düşmediğine ilişkin güncel bir değerlendirme bulunmamaktaydı.

2009 AB Lizbon Antlaşmasının¹ 165. Maddesi bahsi geçen durumu, AB’ye sporla ilgili bu yeni yetkinlik için yasal temel sağlayıp sporda Avrupa boyutunun geliştirilmesine yönelik çağrıda bulunduğu için az da olsa değişikliğe uğratmıştır. Antlaşma ayrıca Avrupa Birliğini Avrupa’ya dair spor mevzularının tanıtması konusunda yetkilendirmiş, sporun sosyal ve eğitimsel işlevini tanımıştır. Avrupa Komisyonu Spor Bildirimi (Avrupa Komisyonu, 2011) bazı AB üyesi ülkelerin beden eğitimi programlarının kalitesi ve bu alandaki öğretmenlerin yetkinliklerine dair çekincelerini dile getirmiştir.

¹ Avrupa Birliği'nin işleyişine ilişkin Antlaşmanın Konsolide versiyonu, OJ C83, 30.03.2010, pp. 47-199.

Bu Eurydice raporu, bu açıdan bakıldığında Komisyonun belirtilen çekinceleri detaylı bir biçimde belirlediği ve Avrupa'daki okullarda beden eğitimi ve spor etkinliklerinin mevcut halini resmeden ilk çaba olarak görülebilir. Elde edilen bulgular, gelecekteki AB Spor için Çalışma Planı ve Bütün Programlar için Erasmus başlığı altında bu alanda daha somut eylemlerin ve önlemlerin kapsanmasına sebep olabilir.

Yöntem

Okullarda beden eğitimi konusundaki mevcut rapor Eurydice tarafından Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü işbirliğinde hazırlanmıştır. Rapor, 30 Eurydice Ağı ülkelerinden gelen karşılaştırmalı verileri içeren kısa bir planlama çalışması olarak kabul edilebilir² (2). EACEA Eurydice ve İdare Destek Birimi raporun taslak çalışmalarından sorumlu iken, rapor ona katkıda bulunan bütün Ulusal Birimlerce kontrol edilmiştir.

Veri toplama aşamasında Eurydice tarafından hazırlanan kısa anketler kullanılmış ve 2011/12 dönemine ait anketler ilgili Ulusal Birimlerce doldurulmuştur. İlköğretim (ISCED1) ve alt ortaöğretime (ISCED 2) dair bilgileri kapsamaktadır. Fakat hâlihazırda toplanan ve Eurydice'in sitesinde sunulan öğretim süresiyle ilgili bilgiler tam zamanlı zorunlu genel eğitimle ilgilidir.

Raporun Yapısı

Rapor bu kısa planlama çalışmasının ana bulguları ve sonuçlarının altını çizen bir özetle başlamaktadır.

Bölüm 1 beden eğitimi ve etkinlikleriyle ilgili ulusal stratejileri ve geniş ölçekli girişimleri içermektedir. Ayrıca, ulusal stratejilerin denetimiyle alakalı bilgi de sunmaktadır.

Bölüm 2 ulusal amaçlar, öğrenme çıktıları, ana öğretim programı ve idari belgelerde belirlenen etkinlikleri ve beden eğitiminden muafiyeti içeren müfredatı incelemektedir. Burada kısa bir bölüm de sağlık eğitimine ayrılmıştır.

Bölüm 3 beden eğitimi için uygun görülen öğretim süresini incelemekte ve geçen beş senelik süre zarfında bu önerilerde görülen değişiklikleri sergilemektedir. Beden eğitimine ayrılan sürenin diğer derslerin payına olan oranı da incelenmiştir.

Bölüm 4 beden eğitiminde kullanılan ana değerlendirme yöntemlerini sıralamaktadır. Ayrıca, beden eğitimi için tasarlanmış ana değerlendirme araçları da tanıtılmıştır. Buna ek olarak, Bölüm 4 alandaki öğrenci başarısının sene sonu raporlarında yer alıp almadığını da incelemektedir.

Bölüm 5 beden eğitimi öğretmenlerine odaklanmaktadır. Dersin öğretiminde sorumlu olan kişilerin uzman olup olmadığı ve uzmanların sahip olmaları gereken yetkinlikler incelenmiştir.

Bölüm 6 program dışı fiziksel etkinliklere ve spora odaklanmış ve pek çok iyi uygulama örneği sunmuştur. Ayrıca, fiziksel etkinliklerin kapsamının zorunlu beden eğitiminin ötesine nasıl taşınabileceği konusunda da örnekler içermektedir.

Bölüm 7 spor etkinlikleri ve beden eğitimi alanındaki planlanan düzenlemelere ayrılmıştır. Örneğin beden eğitimini destekleyen ulusal stratejiler, öğretim programları ve öğretmenlere dönük

² Lüksemburg, Hollanda ve İsviçre rapora katkıda bulunmamıştır.

değişiklikler ve okullardaki spor altyapısı gibi en yaygın düzenleme türlerini başlıklar altında toplamıştır.

Son olarak, rapor iki ekle desteklenmiştir. İlki Avrupa'da beden eğitimi ve fiziksel etkinlikler alanındaki geniş çaplı ana girişimleri ve ulusal stratejileri kapsamlı bir biçimde, kısa tanıtım ve internet sitesi linkleriyle sunmaktadır. İkincisi ise tam zamanlı zorunlu genel öğretimde beden eğitimi için önerilen öğretim süresiyle ilgili genel bir bakış açısı sunmaktadır.

ÖZET

Bütün Avrupa ülkeleri beden eğitiminin okullardaki önemini kabul etmektedir. Ders, bütün Avrupa'da ilk ve alt ortaöğretim kademelerinde zorunlu olup, ana öğretim programının önemli bir parçasıdır. Ülkeler de aynı şekilde spor ve fiziksel etkinliklerin boş zamanı yararlı bir biçimde değerlendirme yolu olduğunun altını çizmişlerdir.

Eğitim sistemlerinin yaklaşık yarısının beden eğitimi ve fiziksel etkinlikleri desteklemeye yönelik ulusal stratejilere sahipken (Bölüm 1), ülkelerin üçte ikisi geniş ölçekli girişimlerde bulunmaktadır. Bu durum, sosyal refah ve sağlığın önemli bir belirleyicisi olacak bu tarz etkinliklerin geliştirilmesi ve desteklenmesine yönelik idari bir isteği yansıtır. Beden eğitime yönelik idari belgelerde, beden eğitiminin esas amaçları öğrencilerin fiziksel, kişisel ve sosyal gelişimleri olarak belirlenmiştir (Bölüm 2). Sağlık ve sağlıklı yaşam tarzı ulusal amaçlar ve beden eğitiminin öğrenme çıktıları arasında sayılırken, birkaç ülkede başlı başına bir derstir. Bazı ülkelerde belirli beden eğitimi etkinlikleri zorunlu kılınırken, diğerlerinde okullar kendi istedikleri etkinlikleri seçmekte özgürdürler. Birkaç ülkede de zorunlu etkinlikler ve okul özerkliği aynı anda yürütülmektedir.

Beden eğitiminde önerilen asgari öğretim zamanı göz önünde bulundurulduğunda (Bölüm 3), ülkeler arasında değişiklikler gözlemlendiği söylenebilir. Genel olarak, zorunlu eğitimde öğretim zamanı az değişiklik gösterip senede yaklaşık 50-80 saate tekabül ederken, son beş yıl içerisinde bu oran hemen hemen aynı kalmıştır. Buna karşın, diğer derslerle karşılaştırıldığında bu pay hala düşük sayılabilir. Beden eğitime ayrılan zaman dilimi, yaklaşık olarak toplam öğretim süresinin %10'undan daha az bir süreye tekabül ederken, bu dilim matematik dersine ayrılan sürenin yaklaşık yarısıdır.

Hemen hemen bütün ülkeler beden eğitiminde kişisel gelişim ve başarıyı değerlendirirken, bu değerlendirme okulun ilk yıllarında resmi olarak puanlandırılmamaktadır (Bölüm 4). Hem biçimlendirici hem de genel değerlendirme ilköğretim ve alt ortaöğretim kademelerinde işe koşulurken genel değerlendirme diğerine nazaran daha yaygın kullanılmaktadır. Puanlama sistemi genellikle diğer zorunlu derslerde olduğu şekildedir. Malta, Romanya, Slovenya, İsveç, Birleşik Krallık (İngiltere ve Galler) ve İzlanda beden eğitiminde başarı değerlendiresi için ulusal düzeyde gelişim ölçekleri hazırlamışlardır. Fransa'da 2012-13'te yeni bir değerlendirme ölçeği ilk defa test edilmektedir. Bu tarzda standart bir değerlendirmenin başlıca iki amacı vardır. Birincisi, öğretmenler tarafından yapılan değerlendirmeyi desteklemek, ikincisi ise öğrenme çıktılarının ulusal düzeyde karşılaştırmalı bir biçimde değerlendirmektir. Beden eğitiminde ulusal değerlendirme sadece Slovenya'da 2009'da yapılmıştır.

Beden eğitimi öğretmenleri konusuna gelince, ders ilköğretim kademesinde branş öğretmenleri ya da sınıf öğretmenlerince öğretilmektedir. Bazı ülkelerde okullar bu amaç için branş ya da sınıf öğretmenlerini işe alma konusunda serbesttirler. Alt ortaöğretim kademesinde ise beden eğitimi dersini branş öğretmenlerin yürütmesi yaygın olan durumdur. Yetkinlik konusuna gelince, ilköğretim seviyesindeki branş öğretmenleri ilgili alanlarda lisans derecesine sahipken, alt ortaöğretim seviyesinde ise hemen hemen bütün ülkeler öğretmenlerin lisans derecesinin yanında yüksek lisans derecesi de sahibi olmalarını zorunlu kılarlar. Sürekli mesleki gelişim olanakları sadece dersin uzman öğretmenlerine değil, aynı zamanda diğer alanlardaki branş öğretmenlerine ve sınıf öğretmenlerine sunulmaktadır. Bu durum, beden eğitime müfredatlar arası bir boyut kazandırmakta, ve düzenli fiziksel etkinliklerin diğer derslerin içeriğine dahil edilmesini desteklemektedir.

Beden eğitimi normal öğretim süresi içine dahildir. Program dışı etkinlikler fiziksel etkinliklerin kapsamını genişletir ya da tamamlayıcı bir işlev görür (Bölüm 6). Bu etkinlikler, okullar ve okullardaki spor kulüpleri ya da diğer topluluklarca düzenlenen etkinliklere ve yarışmalara sıklıkla odaklanır.

Spor yarışmaları bağlamında bir değişiklik bu etkinliklerin rekabetçi yapısından ziyade katılımcı yapısını destekleyen Yunanistan ve Finlandiya tarafından ortaya konulmuştur. Her iki ülke de öğrencileri motive etmenin önemini altını çizmiş ve öğrencilerin yalnızca sporla ilgilenmenin zevki ve tatminini tatmaları gerektiğini belirtmişlerdir.

Bu tarz etkinliklerin aynı zamanda okul içi şiddet ve zorbalığı azaltmada yardımcı olduğu düşünülmektedir. Bazı ülkeler günlük okul akışına daha fazla fiziksel etkinlik eklemeyi, gün boyunca, teneffüs aralarında ve hatta okul yolunda da bu etkinlikleri gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Katılımcı ülkelerin yaklaşık üçte biri beden eğitimine yönelik reformları gerçekleştirmeyi planlamaktadır (Bölüm 7). Portekiz ve Finlandiya beden eğitimine ayrılan asgari öğretim süresini artırarak fiziksel etkinliklerin profilini doğrudan yükseltmeye çalışırken, Yunanistan ve Macaristan okulda düzenlenen fiziksel etkinliklerin koşullarını çeşitlendirmeyi düşünmektedirler. Ulusal reformlar da dersin öğretildiği şartları iyileştirmeye ve dersi öğretmenlerin eğitimini teşvik etmeye çalışmaktadırlar.

BÖLÜM 1: ULUSAL STRATEJİLER VE GENİŞ ÖLÇEKLİ GİRİŞİMLER

Okullarda beden eğitiminin desteklenmesi fiziksel ve spor etkinliklerin yaşam boyu süren sosyal ve eğitimsel değerine yönelik farkındalığı artıran politikaların geliştirilmesini ve uygulanmasını gerektirir. Pek çok ülkede, yukarıda bahsi geçen uygulamalar, bu prensibin farkında olan genç insanların hareketliliğini sağlamak için stratejik ve mantıklı bir yaklaşım ve bireylerin fiziksel etkinliklere katılabilecekleri fırsatlar yaratmayı gerekli kılmaktadır. Bu alandaki reformlar eğitim camiasına bu özel mevzunun hükümet tarafından bir öncelik olarak kabul edildiğinin gösterilmesinin bir yoludur. Ulusal stratejiler öğretim programı reformunu, öğretmenlere desteği, hibelerin gözden geçirilmesini, çeşitli yerel ve bölgesel girişimleri kapsayabilir. Bu uygulamalar genellikle merkezi otoritelerce (eğitim bakanlıkları ya da sağlık bakanlıkları) tarafından geliştirilir. Fakat tipik olarak spor birlikleri ve federasyonlar, Olimpiyat komiteleri, öğretmenler, öğrenciler, veliler ve özel sektördeki paydaşlardan oluşan çeşitli organlar arasındaki işbirliğinin de sonucu olabilirler.

Ulusal stratejinin eksikliği, merkezi yönetimlerin yerel yönetimleri ya da okulları bahsi geçen eylemleri gerçekleştirebilecek en uygun yerler olarak gördükleri anlamına da gelebilmektedir. Başka bir yerde, ulusal bir strateji normal seyrini izleyebilir ya da halihazırda bir gelişim sürecinde olabilir (Bkz. Bölüm 7). Buna ek olarak, bu alanda ulusal bir strateji olup olmamasına bakılmaksızın, bazı ülkeler beden eğitimi ve fiziksel etkinliklerin geliştirilmesine yönelik merkezden yönetilen geniş ölçekli girişimlere sahip olabilir.

Bu bölüm, ulusal strateji sorusuna yönelik yaklaşımları derlemektedir. Daha sonra bazı ülkelerdeki ulusal stratejinin yerini tutan ya da onu destekleyen geniş ölçekli girişimlerin varlığını incelemektedir. Son olarak bu kısımda, bu tarz bir stratejinin denetlenip denetlenmediği, denetleniyor ise bu durumun nasıl gerçekleştiği üzerinde durulmaktadır. Mevcut stratejiler, önemli öğretim programı ve program dışı geniş girişimlere yönelik resmi isimler ve internet sayfası linkleri Ek 1'de sunulmuştur.

1.1. Ulusal Stratejiler

Beden eğitimi ve fiziksel etkinlikleri destekleyen stratejilerin geliştirilmesine dair Avrupa ülkeleri farklı yaklaşımları izlemektedirler. Yerleşmiş ulusal stratejiler genellikle ya önceki stratejilere ya da beden eğitimi alanında yapılan araştırma ve projelerin sonuçlarına dayanır. Stratejiler, bunun yanında spor alanındaki uzmanlar, uzmanlaşmış topluluklar gibi çeşitli paydaşların görüşlerinin alındığı bir danışma sürecinde meydana gelirler. Mevcut stratejiler her zaman somut eylemleri belirlemezken, değişiklik ve iyileştirmenin gerekli olduğu alan ve yönleri işaret ederler. Bu yüzden belirli alanlarda somut eylem ve önlemlerin geliştirilmesi ve uygulanmasını öngörürler.

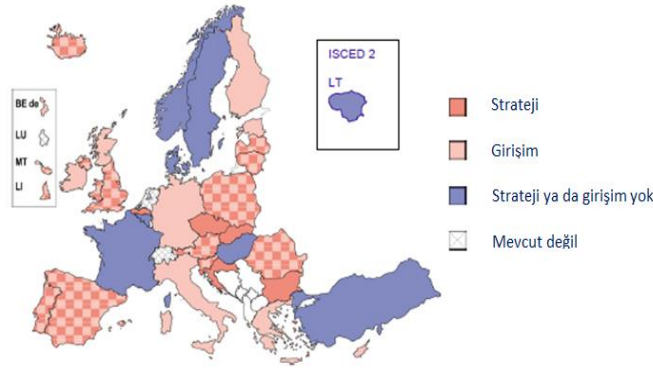
Stratejiler okullardaki beden eğitime, ya da daha geniş anlamda toplumun tümüne, özellikle de okul çocuklarına yönelik önlemlerde odaklanabilir. Bir strateji genellikle beden eğitimi ve fiziksel etkinliklerin geliştirilmesi için genel bir çerçeve sunar. Somut adım buradan hareketle ya stratejide yer alır ya da sonradan genel amaçlar doğrultusunda geliştirilir (Bkz. 1.2.).

Strateji ya da geniş ölçekli girişimlerden yoksun olan ülkeler sıklıkla ulusal çerçeve ve öğretim programlarını beden eğitime kılavuzluk eden ana belgeler olarak gösterirler. Bunlar, strateji olmamakla beraber okulda beden eğitimi programı ve program dışı etkinliklerin geliştirilmesine yönelik tüm mevzuları kapsayan detaylı belgeler olarak değerlendirilebilirler.

Fakat bu bölüm sadece resmi stratejileri ele almaktadır. Öğretim programı Bölüm 2’de ele alınmaktadır. Son olarak, eğitim ve spora dönük yasalar bir ülkenin beden eğitimi politikasını belirleyebilse de yasama ile mevzulara burada değinilmemiştir.

Ele alınan eğitim sistemlerinin yaklaşık yarısı okulda beden eğitimi ve fiziksel etkinliklerin gelişimi ve desteklenmesi amacıyla ulusal stratejileri işe koşturmaktadırlar (Bkz. Şekil 1.). Bu stratejilerin adı, zaman dilimleri ve kısa tanımları daha fazla bilgi sunan sitelerin linkleriyle birlikte Ek 1.’de sunulmuştur.

Şekil 1.1: Ulusal stratejilerin varlığı ve ilköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretim (ISCED 2)de beden eğitimi ve etkinliklerini destekleyen geniş kapsamlı girişimler

Kaynak: Eurydice.

Ülkeye özel notlar

Danimarka: 2012’de geliştirilen bir strateji 2013-2014’te tam olarak uygulamaya konulmuştur.

Kapsam ve Hedef Gruplar

Yanıt veren ülkelerdeki stratejiler Letonya ve Slovenya örneğinde olduğu gibi genel bir stratejiyle toplumun geniş bir kısmını da ilköğretim ve alt öğretimdeki beden eğitimiyle kapsayan ya da Birleşik Krallık’taki gibi daha çok genç insanlara odaklanan yapıda olabilirler. Fakat bazı stratejiler Bulgaristan, İspanya ve Hırvatistan örneklerinde olduğu gibi özellikle beden eğitimi ve okul sporlarına yöneliktir.

Stratejiler ya bütün beden eğitimini ya da belirli bir eğitim seviyesini kapsayabilir. Çok sıklıkla stratejiler ortaöğretimin hem alt hem üst kısmını kapsayacak niteliktedir.

Bazı ülkelerdeki stratejiler ise belirli yaş gruplarını hedef alan eylem ve politikaları içerir. En sıklıkla belirtilen stratejiler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerden engelli öğrencilere ve yetenekli genç atletlere kadar uzanan geniş bir yelpazeyi kapsar.

Amaç ve hedefler

Ulusal stratejilerin amaçları halihazırdaki politik, ekonomik ve sosyal önceliklerle bağlantılı olarak ülkeden ülkeye değişiklik gösterebilir. En sıklıkla belirtilen stratejiler, spor etkinliklerine katılan genç nüfus sayısını artırmak, beden eğitiminin değerine yönelik farkındalığı artırmak ve genç insanları bu etkinliklere yaşamları boyunca katılmaları hususunda motive etmektedir. Çoğu strateji sağlık ve

sağlıklı bir yaşamı teşvik etme ve bireyin sosyal, fiziksel ve kişisel gelişimine katkıda bulunma hususlarında fiziksel etkinlik ve spora önem atfeder.

Fakat, diğer ulusal stratejiler genel amaçların sadece bir ya da birkaçını hedefleyerek daha çok belirli konulara odaklanırlar. Örneğin, Avusturya, Romanya, Slovenya ve Birleşik Krallık'ta (Galler Bölgesi), öğrenci sağlığı ve sağlıklı bir gelişim stratejilerin en temelindedir. Bazı stratejiler Letonya ve Hırvatistan'da olduğu gibi yeterli spor faaliyetleri ve ekipmanlarının önemine odaklanmıştır. Genel olarak, stratejiler öğrenciler için spor altyapısının kalite ve ulaşılabilirliğinin artırılması ihtiyacının ve bu durumun tüm topluma yayılması gerekliliğinin altını çizer.

Son olarak, stratejiler genellikle hem öğretim programı dahilindeki (Bkz. Bölüm 2) hem de program dışındaki etkinlikleri (Bkz. Bölüm 6) kapsar.

1.2. Geniş Ölçekli Girişimler

Beden eğitimi ve fiziksel etkinliklerin teşvikine dair ulusal resmi stratejilere sahip olmayan dokuz eğitim sistemi, merkezden koordine edilen geniş ölçekli girişimleri uygulamaya koydu (Bkz. Şekil 1.1.). Buna ek olarak ulusal stratejileri işe koştan 14 eğitim sisteminde bir ya da daha fazla amacı gerçekleştirebilmek adına önemli girişimlerde bulunmakta ya da bu tarz girişimler geliştirilmektedir. Bu girişimler genellikle belirli bir zaman çizelgesine, bütçeye, eylemlere ve paydaşlara sahip program ya da projelerdir.

Genel olarak bakıldığında merkezden koordine edilen girişimler beden eğitimi ve fiziksel etkinlikleri teşvik etmekle sorumlu mercilerce yürütülmektedirler. Bu merciler okulları, gençleri ve diğer paydaşları spor ve fiziksel etkinlikleri geliştirme ve teşvik etmeye dönük çabalarında desteklemektedirler. Yaygın bir şekilde okul ve diğer paydaşlar bu program ve projeler dahilinde hibelerden yararlandırılırlar. Uygulamalar ise sıklıkla okullarda, devlet makamlarında, ulusal spor federasyonu ve çeşitli birliklerde bulunan ve özellikle tayin edilmiş kamu koordinatörleri ve danışmanlar tarafından desteklenmektedir.

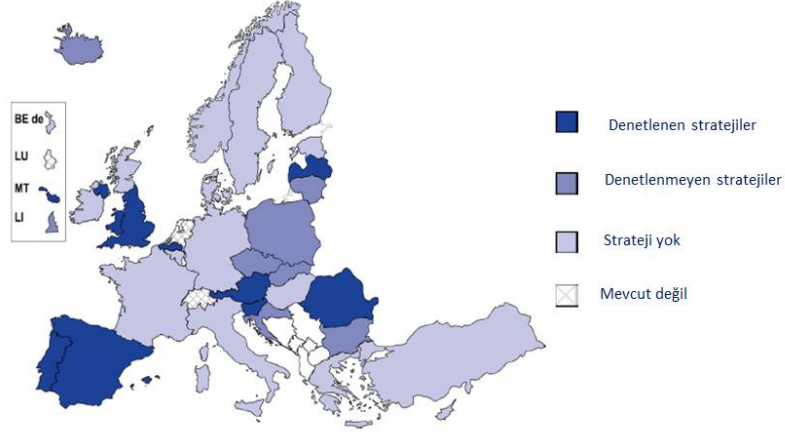
Stratejiler gibi geniş ölçekli girişimler de hem öğretim programı hem de program dışı etkinliklere hizmet edebilmektedir. İçerik açısından bakıldığında, bu girişimler tipik olarak iki mevzuya odaklanır. İlk olarak okulların öğrencileri için sunmaya çalıştığı yüksek kalitede beden eğitimi ve fiziksel etkinlikleri destekler ve teşvik eder, ikinci olarak da bu tür etkinliklerde bulunmaları için onları teşvik ederler.

1.3. Ulusal Stratejilerin İzlenmesi

Bütün Avrupa ülkelerinde okul eğitiminin beden eğitimi de dahil olmak üzere, hemen hemen bütün yönleri, genellikle okul müfettiş heyetinin katılımını gerektiren ve düzenli olarak yürütülen iç ve dış değerlendirmeye tabi tutulur. Fakat bu tarz düzenli bir değerlendirme burada tartışılmayacaktır. Bunun yerine, mevcut bölüm yukarıda bahsedilen stratejilerin uygulanmasını denetleyen merkezi eylemleri kısaca incelemektedir.

Şekil 1.2. de gösterildiği gibi 19 eğitim sisteminden 11'i stratejilerini denetlemektedir. İzlenen yöntem ülkeden ülkeye değişiklik göstermektedir. İlgili ülkeye bağlı olarak okulların yanı sıra ulusal, bölgesel ve yerel kurumlar da sürece katılmaktadırlar.

Şekil 1.2: İlköğretim (ISCED1) ve alt ortaöğretimde (ISCED 2) ulusal stratejilerin denetlenmesi 2011/12

Kaynak: Eurydice

Denetleme işlemi yaygın olarak ulusal stratejilerden sorumlu kurumlar tarafından gerçekleştirilen bir rapor hazırlama sürecini içerir. Bu raporlar merkezi otoritelere değiştirilmesi gereken politikaları belirleme ve finansal ve diğer kaynakları en iyi şekilde kullanma mevzularında yardımcı olur ve raporlardan sorumlu olan kurumların internet sayfalarında yayımlanırlar. Belçika (Flaman bölgesi), İspanya, Avusturya, Romanya ve Birleşik Krallık'ta (Kuzey İrlanda) kamu kuruluşlarında farklı denetleme yöntemleri de kullanılmaktadır.

Belçika'da (Flaman bölgesi) yardım sağlanan kurumların okullardaki spor etkinliklerini nasıl uyguladıklarını denetleyen bir komite kurmuştur. Benzer şekilde, Avusturya'da da denetleme işlerini yürüten bir yönetim kurulu bulunmaktadır. İspanya'da 2016 ve 2020 için standartlar belirlenmiş ve denetlemeden sorumlu kuruluş Yüksek Spor Kuruludur. Romanya stratejisini denetlemek ve gözden geçirmek için Ulusal Ortak Komisyonu kurmuştur. İngiltere'de (Kuzey İrlanda) ilköğretim ve ilköğretim sonrası kademelerdeki beden eğitimine yönelik bir kereliğine temel tarama gerçekleştirilmiştir.

BÖLÜM 2: MÜFREDAT İÇERİĞİ

Katılımcı bütün ülkelerde beden eğitimi hem ilköğretim hem de alt ortaöğretim kademelerinde zorunlu bir derstir. Konuyu ele alma yaklaşımları açısından bu ülkeler arasında hem pek çok benzerlik hem de birtakım farklılıklar bulunmaktadır. Bu bölüm öncelikle merkezi idari belgelerinde belirlendiği üzere beden eğitiminin amacını tanıtmaktadır. Daha sonra nelerin öğrenim çıktıları olarak kabul edildiğini, okullarda öğretilen zorunlu ve seçmeli beden eğitimi etkinliklerini ve zorunlu etkinliklere yer verilme sebeplerini sunmaktadır. Aynı zamanda sağlık eğitiminin başlı başına bir ders olarak mı yoksa diğer derslerle bütünleşmiş bir biçimde mi sunulduğunu incelemektedir. Son olarak, beden eğitiminden muafiyet konusu da kısaca ele alınmıştır. Planlanan reformlar ve ulusal öğretim programları Bölüm 7’de özetlenmiştir.

2.1. Ulusal amaçlar

Bütün ülkeler okuldaki beden eğitiminin ana amaçlarını bazı durumlarda ulusal tanımlarla destekleyerek belirlemişlerdir. Beden eğitimi sadece fiziksel becerilerin geliştirilmesine indirgenemez, çünkü sosyal, duygusal becerileri, bilişsel süreçleri, motivasyon ve ahlaki unsurları da içinde barındıran geniş bir beceri yelpazesini kapsamaktadır. Bu nedenle hemen hemen bütün ülkeler gençlerin fiziksel, sosyal ve kişisel gelişimlerini ana amaç olarak kabul etmişlerdir.

2.1.1. Fiziksel Gelişim

Beden eğitimi dersi fiziksel ve motor becerilerin gelişimini en öncelikli kabul eden bir yapıdadır. Bu nedenle çocuk ve gençler fiziksel becerilerini geliştirme, daha iyi bir koordinasyon sağlama, daha hızlı tepki verme, daha hızlı, dayanıklı, dengeli, güçlü ve esnek olabilmeleri konularında eğitim almaktadırlar. Litvanya ve Macaristan doğru duruşa kavuşma ve düzenli nefes alma gibi ek birtakım becerilere de sahip olmaya işaret eder. Derslerde ayrıca belirli spor ve oyunlarla ilintili motor becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Beden eğitiminin diğer bir amacı ise diğer derslerde oturularak geçirilen zaman süresindeki hareketsizliği telafi etmek, öğrencileri hareketsiz bir yaşam tarzından uzaklaştırmaktır.

Fiziksel gelişim sağlık ve sağlıklı bir yaşam tarzının teşvikiyle yakından ilintilidir. Hemen hemen bütün ülkeler yaşam kalitesini artırmak için bu fiziksel etkinliklerin sağlık açısından değerini anlamının önemli olduğunu altını çizmişlerdir. Okul çağındaki gençlere de fiziksel becerilerini etkileyen faktörler hakkında daha fazla bilgi edinmeleri için fırsat verilmelidir. Son olarak, beden eğitimi bireylere fiziksel elverişliliklerini test etme, çeşitli etkinliklerde bulunma ve boş zamanlarında istedikleri takdirde bu etkinlikleri gerçekleştirme ortamı sağlar.

2.1.2. Kişisel Gelişim

Beden eğitimi genç bireylerin kişisel gelişimlerine fiziksel farkındalıklarını geliştirerek, kendi fiziksel becerilerine olan inançlarını geliştirerek, bedensel iyilik hissiyle özsaygı ve güvenlerini artırarak katkıda bulunur. Beden eğitimi aynı zamanda iradelerini, sorumluluk duygusunu, sabır ve cesaretlerini geliştirir. Bunun yanında fiziksel yetkinlikleri açısından gerçekçi olmalarını sağlayarak hem kendilerini kabul etmelerini hem de diğerlerinin farklılıklarını hoş görmelerini sağlar.

Fiziksel etkinliklerin sağlığa yönelik faydaları ayrıca bireylerin daha dengeli ruhsal davranışlar sergilemelerine katkıda bulunur. Beden eğitimi çeşitli durumlarda kendine güvenen ve girişken davranışı geliştirir ve gençlerin olumsuz duygu ve stresle baş etmelerini sağlayacak yeni yollar geliştirmelerine yardımcı olur.

Buna ek olarak, Letonya, Macaristan, Malta ve Birleşik Krallık (İngiltere) gibi ülkeler, beden ve spor eğitiminin bireyin kişisel gelişimine nasıl rekabetçi bir taraf kazandırdığını vurgulamaktadır. Öğrenciler nasıl rekabet edeceklerini ve güçlüklerle nasıl başa çıkacaklarını öğrenebilecekleri spor yarışmalarına ve etkinliklere katılmaktadırlar. Bunun yanında eylemleri nasıl planlayacaklarını, ve gerçekleştirebileceklerini ve eylemleri, düşünceleri ve performansları nasıl değerlendirebileceklerini öğrenmektedirler. Oyuncu, hakem, organizatör ve seyirci gibi farklı rollerde nasıl davranacaklarını ve çeşitli strateji ve taktikleri nasıl uygulayabileceklerini görebilecekleri fırsatlar da elde etmektedirler. Buna karşın, Finlandiya farklı bir yaklaşımı izlemektedir. Finlandiya hem bireysel hem de işbirliği içindeki çalışmaları desteklerken, aynı vurguyu rekabet üzerine yapmamaktadır.

2.1.3. Sosyal Gelişim

Sosyal gelişim çok geniş bir çaptaki becerileri kapsamaktadır. Bazı ülkeler diğer bireylerle eşit temelde iyi iletişim ve yapılandırıcı işbirliği kurabilme becerisi gibi “sosyal becerilerin” edinimine işaret etmektedirler.

Pek çok ülke gençleri toplumla bütünleştirmenin, birliktelik duygusunu besleme ve iletmenin, sosyal etkileşim, takım çalışması ve ruhu, fair play, diğer insanlara ve kurallara saygının değerinin gençlerin kişiliklerini geliştirebilmeleri adına altını çizmektedir.

Daha geniş kapsamlı insani ve çevresel değerlerin önemi birkaç ülke tarafından güçlü bir şekilde belirtilmiştir. İzlanda canlı varlıklara ve çevreye yönelik sorumluluğun önemini belirtirken, Danimarka beden eğitiminin çocuk ve gençleri kendi hayatlarına ilişkin sorumlulukların bilincinde olma ve sosyal açıdan nasıl toplumla iç içe olacaklarını sağlayacağını belirtmiştir. Bazı ülkeler daha ileri giderek sporun şiddeti önlemeye katkısının altını çizmektedir.

Belirli ülkeler beden eğitiminin toplumda spora olan ilintisini vurgulamaktadır. Çek Cumhuriyeti, Estonya ve Macaristan beden eğitiminin gençlerin spor etkinliklerini izleme ve bu etkinliklere katılmaya teşvik ettiğini ve düzenli bir şekilde kendilerini bu etkinliklerden haberdar kıldığı gerçeğini vurgularlar. Liechtenstein sporu toplumun kültürel bir ögesi olarak kabul eder ve böylelikle spor kamu yararına olarak kabul edilir.

2.2. Öğrenme Çıktıları

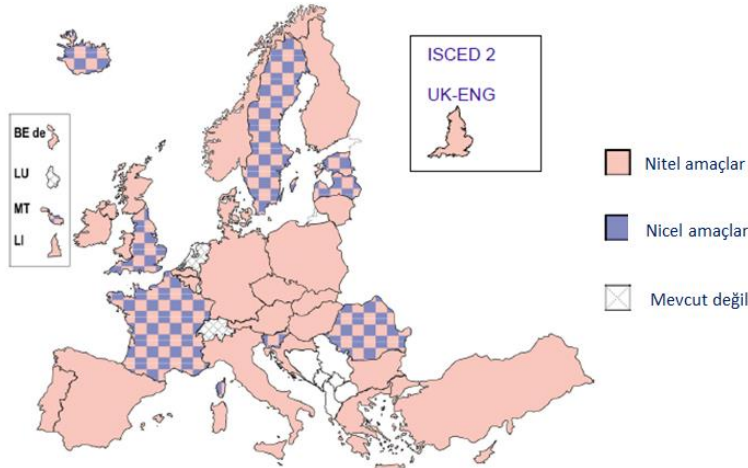
Ülkeler okulda beden eğitiminin öğrenme çıktılarının belirlenmesi için farklı yollar seçmektedirler. Büyük bir çoğunluk odak noktası olarak genel nitel amaçları kabul etmektedir (Bkz. Şekil 2.1.). Beden eğitiminde maçlar ve öğrenme çıktıları arasındaki fark çok belirgin bir biçimde ayrılmamıştır ve bu ayrımı yapmak da oldukça güçtür. Ulusal amaçlar gibi öğrenme çıktıları da fiziksel, kişisel ve sosyal gelişimle ilgili becerileri kapsamakta ve sağlıklı bir yaşamın önemini altını çizmektedir. Bu durum özellikle okulların niteliğe dönük amaçlarına en iyi şekilde uyacak fiziksel etkinlikleri seçip uygulamada özgür olan okulların bulunduğu ülkeler için geçerlidir. Kendilerine nitel amaçlar edinen bazı ülkeler de jimnastik ve atletik etkinlikleri de öğrenme amaçları olarak ele almaktadırlar (Bkz. Bölüm 2.3.).

Beden eğitiminin ulusal amaçları olarak belirlenen beceri ve kabiliyetlerin yanı sıra öğrenme çıktıları olarak belirlenen beceri ve kabiliyetler daha detaylı yapıda olup, ana amaçların kapsamını genişletmektedir. Örneğin, sağlık mevzuları ve fiziksel etkinliklere dönük yaşam boyu pozitif tutumlar ülkelerin ulusal amaçlarında yer alırken, aynı zamanda hemen hemen bütün ülkelerde bu unsurlar öğrenme çıktılarıdır. Daha net olmak gerekirse, bu durum obezite ile mücadele ve beslenmeyle ilgili mevzuları öğrenmek anlamına da gelmektedir. İlaveten, beden eğitimi kişisel hijyeni geliştirme, yaralanmaları önleme, risk ve güvenlik önlemlerine ilişkin farkındalık geliştirme ve bilgiyi artırma gibi

amaçların yanında gençlere acil durumlarda nasıl davranmaları gerektiğini de öğretmeyi hedeflemektedir.

Niteliğe dönük öğrenme çıktıları belirleyen ülkeler arasında belirli bir grup ayrıca ölçülebilir öğrenme çıktıları bulunduğunu belirtmişlerdir (Bkz. Şekil 2.1.). Bu ülkelerde öğrencilerden belirli bir süre boyunca koşmaları, belirli mesafelerde yüzmeleri ve belirlenmiş bazı sporlarda belirli egzersizleri yapmaları istenebilir.

Şekil 2.1: İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretimde (ISCED 2) nitel ve nicel öğrenme çıktılarının bulunması, 2011/12

Kaynak: Eurydice

Açıklayıcı notlar

Öğrenme çıktıları bilgi, beceri ve yetkinlik düzeylerinde tanımlanan, amaçlanan somut başarı seviyeleridir. Öğrenme çıktıları nitel ya da nicel olabilir. Nicel amaca sahip olarak gösterilen bir ülke nicel amaçla ilintili en az bir etkinlik sergilemelidir.

Ülkeye özel not

Slovenya: Nicel amaçlar sadece koşma (atletizm), yüzmeye ve tırmanma için belirlenmiştir.

İsveç ve İzlanda: Nicel amaçlar sadece yüzmeye için belirlenmiştir.

Birleşik Krallık (ENG): Nicel amaçlar sadece yüzmeye için ve ISCED 1 seviyesine yönelik olarak belirlenmiştir.

Bazı öğrenme çıktıları beden eğitiminden ziyade diğer konularla da ilişkilendirilebilir. Almanya, Portekiz, Birleşik Krallık ve İskandinav ülkeleri gibi bazı ülkelerde okul derslerine yönelik müfredatlar arası bir bakış açısı söz konusudur ve bu yaklaşımda derse yönelik belirli amaçların yanında ders ayrıca diğer derslerle de ilişkilendirilmiştir. Böylelikle öğrenciler beden eğitimi, doğa ve sosyal bilimlerin tamamlayıcı özelliklerini öğrenebilecekleri ve aralarındaki ilgi çekici pratik bağlantıları keşfedebilecekleri fırsatlar edinmiş olurlar. Örneğin, İskandinav ülkeleri, öğrencilerin doğal ortama alışmalarını sağlayacak çeşitli araçları ve harita yapımını öğrendiklerini belgelemişlerdir. Çek Cumhuriyeti, Almanya ve Norveç'te bisiklet sürücüleri ve yayalar için trafik kuralları bazı ülkelerde ilk yardım eğitiminde olduğu gibi beden eğitimi programının bir parçasıdır. Yunanistan, Çek Cumhuriyeti ve Polonya da gençleri olimpiyat idealleri ve sembollerine aşina kılmanın önemine dikkat çekerler.

Buna ek olarak Letonya, Avusturya, Slovenya ve Finlandiya bütün öğretmenleri çeşitli derslerde fiziksel etkinlikleri işe katmaları konusunda teşvik etmektedir.

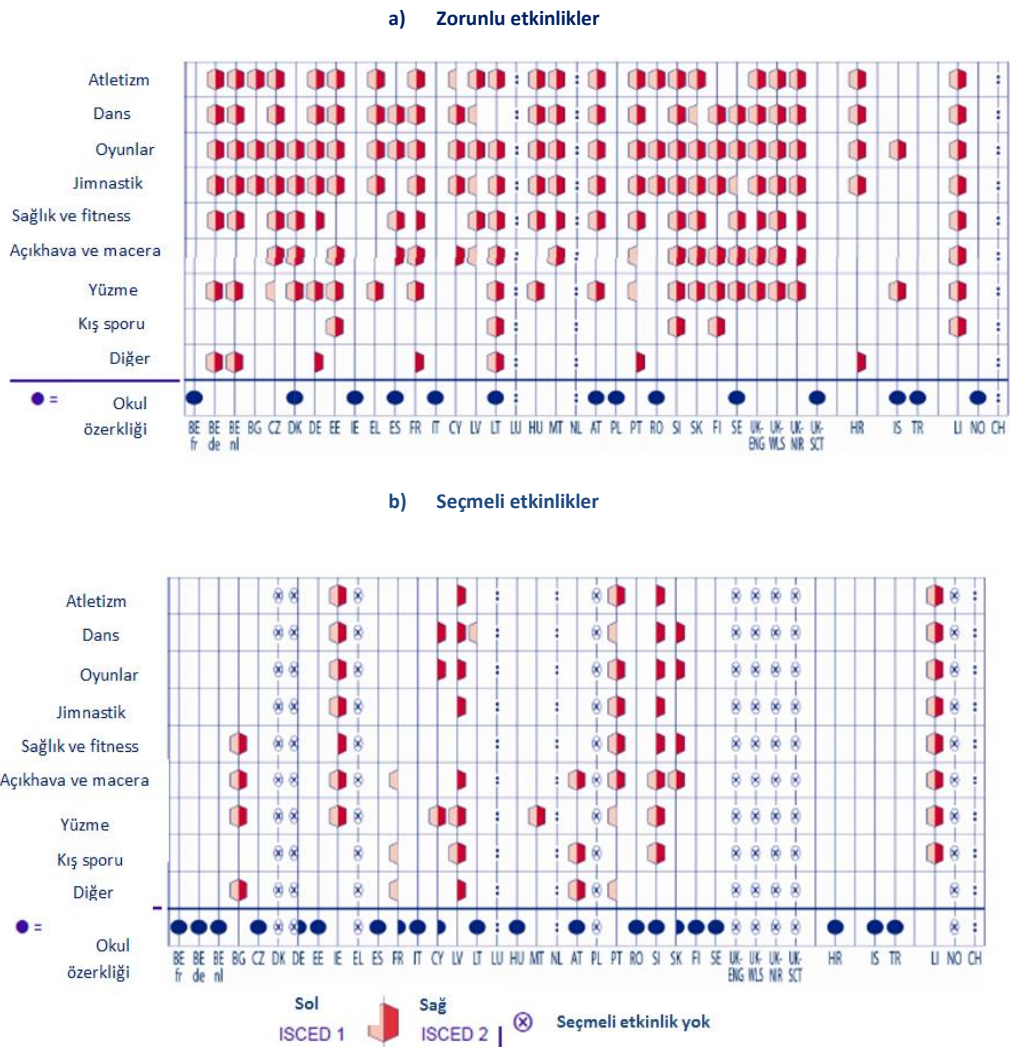
Letonya Eğitim Bakanlığı ilköğretimde sağlıklı duruş projesini desteklemiş, omurga eğriliğiyle baş etmek amacıyla hizmet içi eğitim kurslarının düzenlenmesine yardımcı olmuştur. Çeşitli derslerin öğretmenleri ders boyunca öğrencilerine aktif ya da dinamik 2-5 dakika süren teneffüsler sunmaktadır.

Slovenya’da beden eğitimi müfredatı “sağlık için bir dakika” önerisini içermektedir. Bununla paralel diğer derslerin öğretmenleri de aralıklarda derste mola vermekte, içeriye temiz hava girmesini sağlamakta, öğrencilerin motor aktivitelerde bulunup bir süreliğine rahatlamalarını sağlamaktadırlar.

2.3. Beden Eğitimi Etkinliklerinin Statüsü

Pek çok ülkedeki merkezi otoriteler koşma, zıplama, yürüme ve atış gibi başlıca fiziksel etkinlikleri ilköğretimin ilk yıllarındaki öğretim programına dahil etmektedirler. Zamanla öğretim programları bu temel hareketlere dayanmakta ve spor disiplinlerinde çocukların idman yapacakları motor becerilerin kapsamını genişletmektedir. En yaygın olanları, Şekil 2.2.’de bazı eğitim sistemlerinde okulların kendi belirleyebildikleri zorunlu ve seçmeli etkinliklerin arasındaki fark kesin bir şekilde belirtilerek sunulmuştur. Buna ek olarak, ilköğretim ve alt ortaöğretim arasında önemli farklılıklar bulunmamaktadır.

Şekil 2.2: İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretim (ISCED 2) ana öğretim programı ve idari belgelerde belirtilen etkinlikler, 2011/12

Açıklayıcı not

Bir etkinliğin dahil edilmesi bu ISCED 1 veya 2, en az bir yıl öğretilir olduğu anlamına gelir.

Eğitim sistemlerinin yaklaşık üçte biri her iki eğitim seviyesinde de hangi etkinliklerin zorunlu olacağına karar vermede serbesttirler. Okullar ve oğretmenler, bu nedenle hangi fiziksel etkinliklerin arzu edilen öğrenme çıktılarıyla sonuçlanacağına karar vermektedirler. Bazı ülkelerde okullar önemli derecede özerkliğe sahip olsalar da Şekil 2.2. de sunulmuş önerilen, genellikle sergilenen zorunlu etkinlikler de bulunmaktadır. Danimarka, Litvanya, Romanya, İsveç ve İzlanda da bahsi geçen durumun yaşandığı ülkelerdir. Diğer ülkelerde beden eğitimi dersleri oğretim programında Őart koşulmuştur.

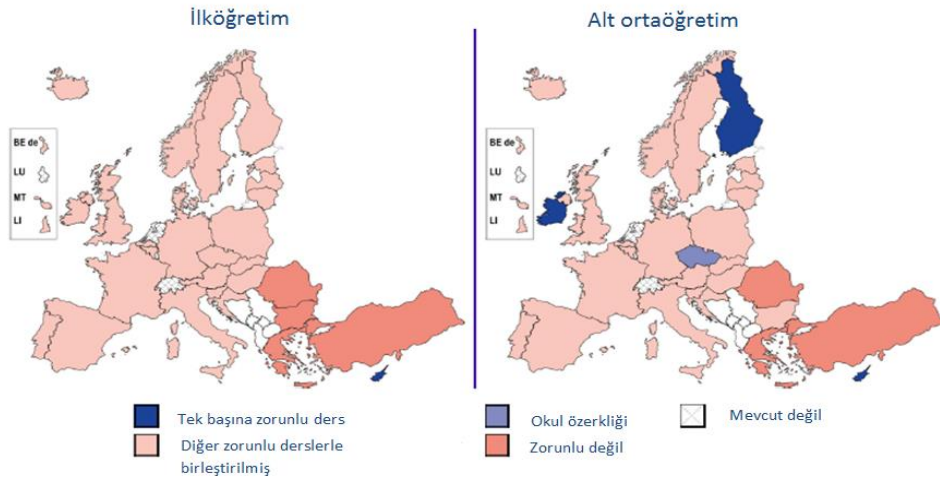
Okullardaki zorunlu kılınan beden eğitimi etkinliklerin arasında en yaygını oyunlardır. Bazı ülkeler okullarında yerleşmiş bazı oyunların, tipik olarak top oyunlarının oynandığını belirtmişlerdir. Diğerleri oyunlara genel olarak değinseler de zıplama, taşıma, atış yapma, geçme ve yakalama gibi oğretilmesi gereken becerileri belirtmişlerdir. Oyunlardan sonra jimnastik, atletizm ve dans gelmektedir. Şekil 2.2. de belirtilen etkinliklerden farklı olarak birkaç ülke tarafından dile getirilen etkinlikler ağırlıklı olarak dövüş sanatları ve su sporlarıyla ilintilidir.

Bazı ülkelerdeki merkezi otoriteler belirli seçmeli fiziksel etkinlikleri belirlemişlerdir. Fakat, resmi olarak bu etkinliklerin hangisinin oğretileceği ağırlıklı olarak okullara bağlıdır. Genel olarak, ilköğretim seviyesinde 17, alt ilköğretim seviyesinde 21 eğitim sistemi okul özerkliğinin bildirmişlerdir.

2.4. Sağlık Eğitimi

Sağlıklı bir yaşam biçimi ülkeler tarafından okulda beden eğitiminin en önemli amaçlarından biri olarak gösterilmektedir. Buna ek olarak, Şekil 2.2.'de görüldüğü gibi sağlık ve fitness etkinlikleri sık gerçekleştirilen etkinliklerdir. Aslında pek çok ülke sağlık eğitiminin çeşitli kısımlarını biyoloji ve sosyal bilimler gibi çeşitli derslerin içine dahil etmiştir.

Şekil 2.3: İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretim (ISCED 2) ana oğretim programı ve idari belgelerde sağlık eğitiminin statüsü, 2011/12

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı notlar:

Beden eğitiminin başlı başına zorunlu bir ders olarak okutulduğu yerde, bu durum en az bir okul yılı boyunca sürer.

Ülkeye özel not:

Romanya: Sağlık eğitimi ulusal düzeyde ilköğretim ve alt ortaöğretim kademelerinde seçmeli bir derstir ve bu dersin oğretilip oğretilmeyeceğine okullar karar verebilir.

Birkaç ülke öğretim programlarında başlı başına zorunlu bir ders olarak sağlık eğitimi sunmaktadır. Bu durum Kıbrıs ve alt ortaöğretim kademesinde İrlanda ve Finlandiya için geçerlidir. Hemen hemen diğer bütün ülkelerde sağlık eğitimi zorunlu derslerin bir parçası konumundadır.

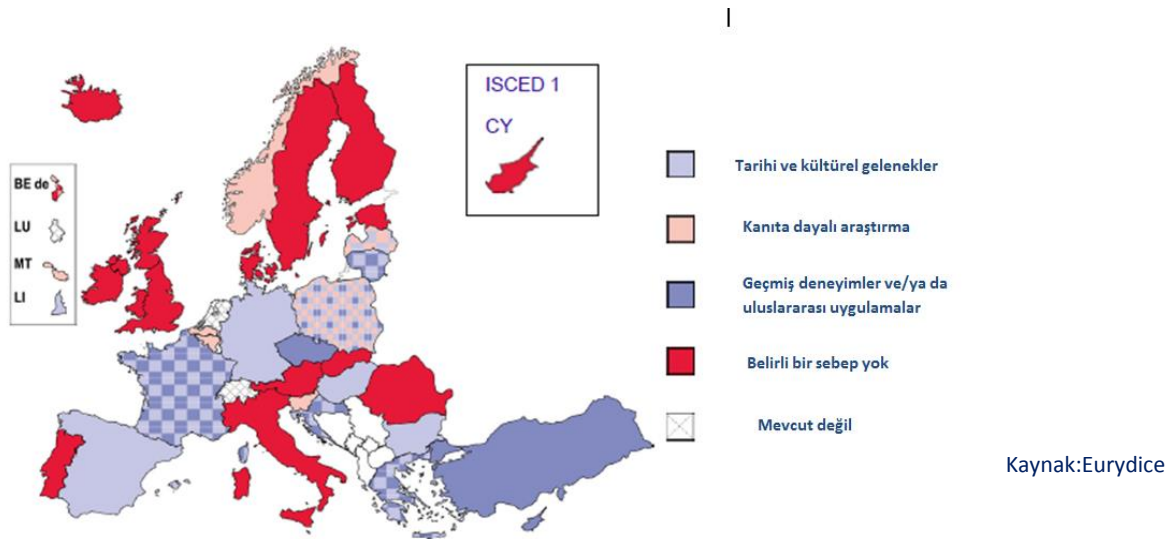
Çek Cumhuriyetinde okullar alt ortaöğretim seviyesinde sağlık eğitiminin konularının tek başına mı yoksa diğer derslerin bir parçası olarak öğretilip öğretilmeyeceğine karar verebilmektedir.

Katılımcı ülkelere göre sağlık eğitimi aşağıda belirtilen konulardan birini ya da birkaçını kapsamaktadır. Bu konular fiziksel, bireysel ve sosyal iyilik, sağlık ve hastalıkların önlenmesi, hijyen, güvenlik, cinsel sağlık, besinler ve beslenme, sağlık ve zararlı alışkanlıklardır (alkol, sigara ve madde bağımlılığı).

2.5. Belirli Zorunlu Etkinliklerin Seçimi İçin İdari Nedenler

Okullar belirli fiziksel etkinlikleri ve sporu öğretim programlarına yıllardır dahil etmiş olsalar bile, seçim sebepleri çok açık değildir. Ülkeler özellikle fiziksel etkinlikleri uzun vadede gerçekleştirmenin değerini vurgulamışlardır. Beden eğitimi çocuk ve gençlerin farklı etkinliklerde bulunarak yaşamları boyunca fiziksel rahatlamasının bir yolu olarak görülmüştür. Pratik faktörler okul tarafından sunulan zorunlu etkinliklerin seçimini önemli derecede etkilemektedir. Okulların yaklaşık bir saat kadar süren beden eğitiminin öğretimi için uygun koşulları ve ekipmanı sağlaması gerekmektedir. Bölgenin spor altyapısının varlığı fiziksel etkinlikler için organizasyon şansının artmasına ve tedarik kalitesinin artmasına katkıda bulunacaktır. Bazı ülkelerde merkezi yönetim beden eğitimi için zorunlu etkinlikleri belirlerken, bazı ülkelerde okullar bu etkinlikleri kendi seçmekte özgürdürler. Bunun yanında iki yaklaşımı da benimseyen ülkeler mevcuttur (Bkz. Bölüm 2.3.). Fakat bütün ülkeler zorunlu etkinlikleri belirli kriterlere göre belirlemektedirler. Seçim nedenleri sorulduğunda hemen hemen hepsi program amaçlarına ve öğrenme çıktılarına atıfta bulunmaktadır. İster merkezi düzeyde ister okul düzeyinde olsun, belirlenen amaçlara ulaşmada en uygun olan fiziksel etkinlikleri seçmektedirler. Fakat birkaç ülke belli başlı zorunlu etkinlikleri seçmelerine dair belirli sebepler bildirmektedirler.

Şekil 2.4: İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretim (ISCED 2)de zorunlu etkinliklerin seçimine dair idari sebepler, 2011/12

Tarihi ve kültürel gelenekler okullardaki fiziksel etkinliklerin seçimi belirleyen en yaygın sebeplerdir. Bu durum ayrıca toplumun kültüründe yerleşmiş geleneksel dansların ve oyunların öğretimine de yansıtılmıştır. İspanya istenen öğrenim çıktılarıyla ilintili fiziksel etkinliklerin öğretilmesine ek olarak, özerk toplumların büyük bir çoğunluğunun öğretim programlarında kendi geleneksel oyun ve sporlara zorunlu etkinlikler olarak yer verdiğini belirtmektedir.

Eskiden beri devam eden fiziksel etkinlikler ve sporlar okullarda beden eğitiminde yerini almışlardır. Buna rağmen yeni ve yaygın olan sporlar da öğrencilerin fiziksel etkinliklerde bulunmaya dönük motivasyonlarını artırabilir. Letonya ve Litvanya geleneksel popüler oyunların yanı sıra yertopu ve frizbi gibi sporları da gençlerin spora karşı olumlu bir tutum geliştirmeleri amacıyla beden eğitimi kapsamına alınmışlardır.

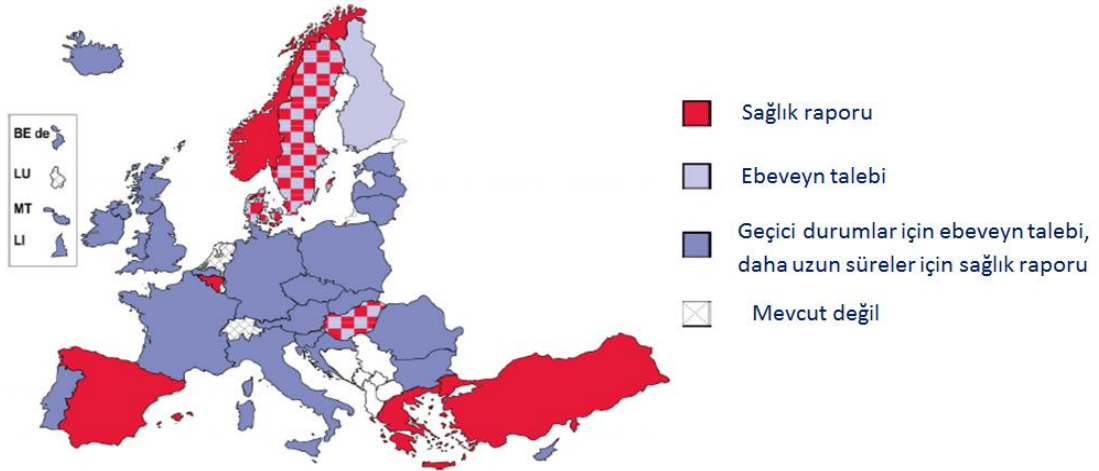
Sekiz eğitim sistemi uygun okul etkinliklerini saptamada temel alınan bulguları ortaya koyan ve araştırma yapan uzmanların çalışmalarının altını çizmiştir.

Son olarak, uluslararası uygulamalar ve önceki deneyim Kıbrıs'ta alt ortaöğretim kademesinde fiziksel etkinliklerin seçimine büyük katkıda bulunurken, Çek Cumhuriyeti, Yunanistan, Fransa, Litvanya, Polonya, Hırvatistan ve Türkiye de hem ilköğretim hem de alt ortaöğretim kademesinde yararlı olmaktadır. Polonya'da etkinlik seçiminde üç sebep türü de (Bkz. Şekil 2.4.) aynı derecede önem arz etmektedir.

2.6. Beden Eğitiminden Muafiyet

Çeşitli sağlık sebeplerinden ötürü öğrenciler her zaman beden eğitimine katılamayabilirler. Bu durumda geçici ya da sürekli olarak beden eğitiminden muaf tutulabilirler. Muafiyetin kısmı ya da tam olması en azından belirli etkinliklerde bulunup bulunamayacaklarına bağlıdır.

Şekil 2.5: İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretim (ISCED 2)de beden eğitiminden muafiyet , 2011/12

Kaynak: Eurydice

Acıklayıcı notlar:

Muafiyet kalıcı ya da geçici olarak, kısmı ya da tam muafiyetle ilgilidir.

Ülkelerdeki muafiyet prosedürü değişiklik göstermektedir. Bazı ülkeler öğrencilerden beden eğitimi etkinliklerine katılmayacaklarını belgeleyen bir sağlık belgesi sunmasını beklerken, sadece ebeveynlerin isteğini kabul etmemektedir. Diğer ülkeler ebeveynlerden alınan yazılı istekleri muafiyet için yeterli sayarken, pek çoğu bunu geçici olarak kabul etmektedir. Muafiyet daha uzun sürelerle yayılacak ise sağlık belgesi şartı koşulmaktadır. Belçika (Flaman bölgesi) ebeveynlerin isteklerinin

herhangi bir şüphe durumunda geçersiz kılınabileceğini belirtirken, okullar yasal olarak sağlık raporlarını kabul etmek durumundadırlar. Danimarka, Macaristan ve İsveç'te okullar sağlık raporu ya da ebeveyn isteğinin yeterli olup olmayacağına karar verebilmektedirler. Eğer öğrenciler bir hastalık ya da sakatlık nedeniyle beden eğitiminden muaf tutulacaksa, muadili sayılabilecek bir etkinlikte bulunmalı gerekmektedir. Kısmi muafiyet durumunda öğrencinin sakatlığı ya da hastalığına rağmen güvenli bir biçimde gerçekleştirebileceği etkinliklerde bulunması gerekebilir.

Diğer durumlarda, öğrenciler beden eğitimiyle ilgili ama fiziksel iş gerektirmeyen, teorik etkinliklerde bulunabilirler. Örneğin Belçika'da (Fransız bölgesi) öğrenciler beden eğitimiyle ilgili bir rapor yazarken, İrlanda ve İtalya'da hakem olabilir, dönüt sağlayabilir, puanları hesaplayabilir. Bu durumda öğrencinin daha az katılımına rağmen derslerden bir şeyler edinmeleri sağlanabilir. Aynı zamanda öğrencilerin beden eğitiminde diğer derslerin ödevini yapmalarını ya da diğer derslere çalışmalarını engeller.

BÖLÜM 3: ÖNERİLEN ÖĞRETİM SÜRESİ

Tam zamanlı genel eğitim boyunca zorunlu olan beden eğitiminin önemi bütün Avrupa ülkelerinin eğitim programlarında vurgulanmıştır. Buna karşın beden eğitimine ayrılan öğretim süresi ülkeden ülkeye önemli ölçüde değişiklik göstermektedir. Bu bölümün ilk kısmında ilköğretim ve genel ortaöğretim programında beden eğitimi için önerilen asgari öğretim süresi ele alınmıştır. İkinci bölümde 2006/07 ve 2011/12 yıllarında bu önerilerde görülen değişikliklere değinilmiştir. Son olarak, diğer derslerle karşılaştırıldığında beden eğitimine verilen önem hakkında daha iyi bir fikir edinebilmek için, üçüncü bölümde bütün eğitim seviyelerinde programda beden eğitimine ayrılan pay irdelenmiştir.

3.1. Zorunlu Eğitimde Öğretim Süresine Yönelik Öneriler

Avrupa ülkelerinin yaklaşık üçte ikisinde merkezi eğitim otoriteleri tam zamanlı zorunlu eğitimin her yılı için asgari ders saatini belirlerler (Bkz. Ek 2). Bazı ülkelerde okullar beden eğitimi öğretim süresinin nasıl dağıtılacağı hususunda karar sahibidirler. Estonya, Polonya, Slovakya, Finlandiya, İzlanda ve Norveç'te her eğitim seviyesindeki her eğitim basamağı için önerilen öğretim seviyesi belirlenirken, İsveç'te tüm zorunlu eğitim süresi boyunca genel bir rakam belirlenir. Belçika (Almanca konuşan kısım), İtalya ve Portekiz'de (1-4. Yıllar) beden eğitime ayrılan süre sadece ilköğretim seviyesinde esneklik gösterir. Belçika'da (Flaman kesim), Hollanda ve Birleşik Krallık'ta öğretim süresine ilişkin resmi öneriler bütünüyle tüm okul dersleri için geçerlidir. Bundan dolayı okullar kendi şartlarına göre bu öğretim süresini istedikleri şekilde derslere pay etme konusunda serbesttirler. Bu ülkelerde kesin olarak belirlenmiş öğretim süresi bulunmasa da ülkelerden bazıları öğretim programındaki fiziksel etkinliklere ayrılacak zamanla ilintili stratejiler ve öneriler geliştirmişlerdir. Bu kılavuzlara göre Belçika (Almanca konuşan kısım ve Flaman bölgesi) ve Birleşik Krallık'ta (Galler) öğrenciler haftada en az iki kere düzenlenen fiziksel etkinlikler ve spora katılmalıdırlar.

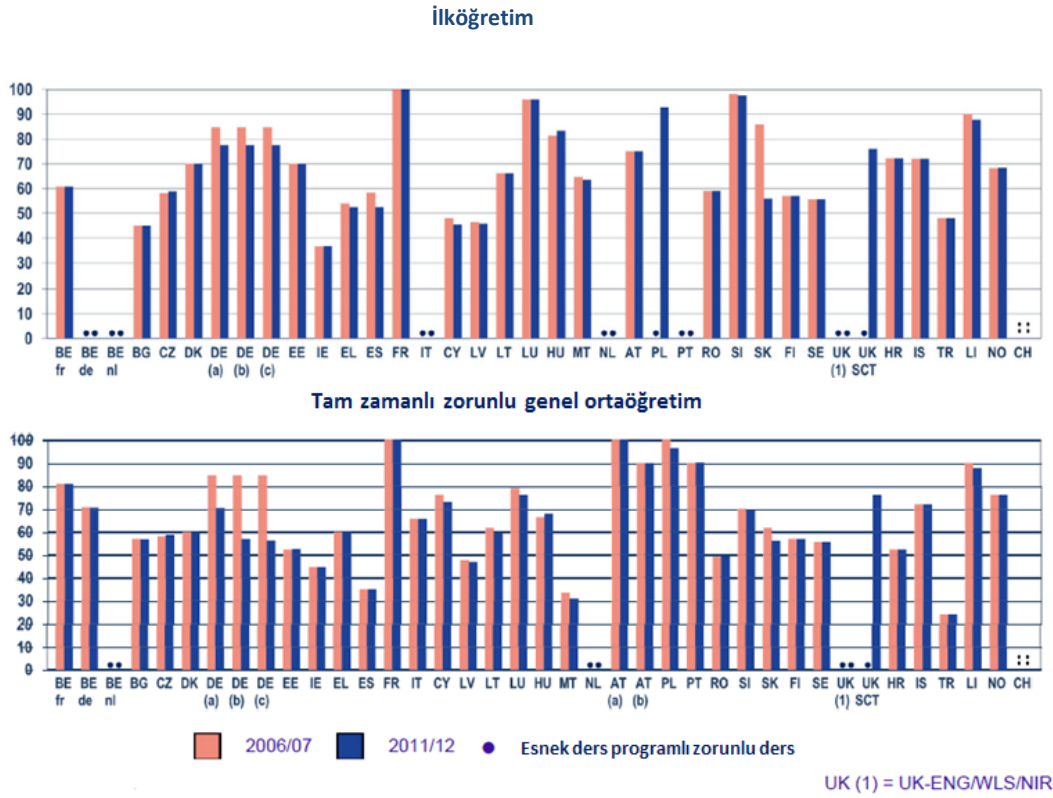
Zorunlu eğitimde tüm zaman dilimine odaklanıldığında beden eğitimine ayrılan süre bazı ülkelerde az değişiklik gösterirken, diğerlerinde bir seneden diğer seneye önemli farklılıklar görülmektedir (Bkz. Ek 2). Bu nedenle öğretim süresinde az değişiklik görülen ülkelerde ya öğretim süresi Fransa ve Birleşik Krallık (İskoçya) gibi çok yüksek olmakta, ya da İrlanda ve Letonya gibi tam aksine az olmaktadır. Önemli yıllık değişimlerin görüldüğü ülkelerde Almanya, İspanya, Lüksemburg, Malta, Hırvatistan ve Türkiye'de olduğu gibi zorunlu altı yıllık eğitimin ilk dört senesinden sonra öğretim süresinde önemli düşüş görülmektedir. Bunun aksine Danimarka, Yunanistan ve Kıbrıs gibi birkaç ülkede de öğretim süresinde artış yaşanmaktadır.

Beden eğitimine ayrılan öğretim süresi ilköğretim ve genel ortaöğretim kademelerinde karşılaştırıldığında, ülkeler arasındaki farklılıklar önemli hale gelmektedir (Bkz. Şekil 3.1.). 2011-12de ilköğretim kademesinde yıllık önerilen asgari öğretim süresinin ortalaması İrlanda'da 37 saat iken, Fransa'da bu rakam 108'dir. Ortaöğretim kademesinde rakamlar İspanya, Malta ve Türkiye'de 24-35 saat arasında değişiklik gösterirken, Fransa ve Avusturya'da 102-108 saat arasındadır.

3.2. 2006/07 ve 2011/12 Yılları Arasında Öğretim Süresindeki Değişiklikler

2006/07 ve 2011/12 yılları arasında beden eğitimi için önerilen yıllık ders saati Avrupa ülkelerinin büyük bir çoğunluğunda değişiklik göstermedi. Bazı ülkelerde çok az değişiklikler gözlemlendi. Genellikle bu değişiklikler doğrudan beden eğitiminin düzenlenmesiyle ilgili olmaktan ziyade Çek Cumhuriyeti, Kıbrıs ve Liechtenstein gibi örneklerde görüldüğü üzere derslerin süresi ve yıllık okul günü sayısındaki artış azalmalarla ilintili olmuştur. Almanya'da ortaöğretim kademesinde kısaltmaya neden olan reform, doğal olarak beden eğitime ayrılan sürede azalmaya sebep olmuştur. Sadece Slovakya dersin öğretilmesinin yeniden düzenlenmesiyle ilgili olarak beden eğitime ayrılan sürede ciddi değişiklik yapmıştır. Aslında 2006/07 ve 2011/12 yılları arasında ilköğretimde ayrılan süre önemli ölçüde azaltılmıştır.

Şekil 3.1: İlköğretim ve tam zamanlı zorunlu genel ortaöğretimde beden eğitimi öğretimine yönelik önerilen asgari ders saatlerinde eğilimler 2006/07 ve 2011/12

Kaynak: Eurydice

Veri (Şekil 3.1.)

	Tam zamanlı zorunlu genel ortaöğretim					Tam zamanlı zorunlu genel ortaöğretim			
	İlköğretim		İlköğretim			İlköğretim		İlköğretim	
	2006/07	2011/12	2006/07	2011/12		2006/07	2011/12	2006/07	2011/12
BE fr	61	61	81	81	NL	●	●	●	●
BE de	●	●	71	71	AT – Volksschule	75	75	●	●
BE nl	●	●	●	●	AT – AHS (a)			102	102
BG	45	45	57	57	AT – Hauptschule + PTS (b)			90	90
CZ	58	59	58	59	PL	●	93	110	96
DK	70	70	60	60	PT	●	●	90	90
DE - Grundschule	85	78			RO	59	59	49	49
DE - Gymnasium (a)			85	71	SI	98	98	70	70
DE - Hauptschule (b)			85	57	SK	86	56	62	56
DE - Realschule (c)			85	56	FI	57	57	57	57
EE	70	70	53	53	SE	56	56	56	56
IE	37	37	45	45	UK-ENG/WLS/NIR	●	●	●	●
EL	54	53	60	60	UK-SCT	●	76	●	76
ES	58	53	35	35					
FR	108	108	108	108	HR	72	72	53	53
IT	●	●	66	66					
CY	48	46	76	73	IS	72	72	72	72
LV	46	46	48	47	TR	48	48	24	24
LT	66	66	62	59					
LU	96	96	79	76	LI	90	88	90	88
HU	81	83	67	68	NO	68	68	76	76
MT	65	63	34	31	CH	·	·	·	·

● Esnek ders programlı zorunlu ders

Kaynak: Eurydice

Açıklayıcı not:

Şekil 3.1. her gösterge yıl için öğretim programına yönelik önerilere dayanarak zorunlu beden eğitimine ilköğretim ve tam zamanlı zorunlu genel orta öğretim kademelerinde ayrılan tam saatin (60 dk) asgari sayısını göstermektedir. Daha detaylı hesaplama yöntemleri için *Avrupa'da Tam Zamanlı Zorunlu Eğitimde Önerilen Yıllık Öğretim Süresi 2011/12'ye* göz atınız (EACEA/Eurydice, 2012a).

Bir yılı elde etmek için, ilköğretim ve tam zamanlı zorunlu ortaöğretimdeki toplam öğretim saati her eğitim kademesindeki yıl sayısına bölünmüştür. Tam zamanlı zorunlu genel eğitimde her okul yılına ayrılan tam süreyi görmek için Ek 2'yi inceleyiniz.

Tam zamanlı zorunlu genel eğitim Belçika, Bulgaristan, Fransa, İtalya, Macaristan, Hollanda (VWO ve HAVO), Slovakya ve Birleşik Krallık gibi (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) ISCED 3'ün de zorunlu eğitimin bir parçası olduğu ülkeler hariç, normalde alt ortaöğretim seviyesinin tamamlanmasıyla (ISCED 2) ya da tek bir yapının (ISCED 1 ve 2) tamamlanmasıyla sona erer. Daha detaylı bilgi için *Avrupa Eğitim Sistemlerinin Yapısı 2011/12'yi* (EACEA/Eurydice, 2011) inceleyebilirsiniz. Esnek ders programının tanımı için ise Sözlük kısmına bakınız.

Ülkeye özel not:

Belçika (BE de, BE nl) ve Birleşik Krallık (WLS): Beden eğitiminde öğretim süresine yönelik resmi bir öneri bulunmasa da, uygulamada derse her okul yılı için sırayla 61, 59 ve 76 saat ayrılmaktadır. Belçika'nın Almanca konuşulan kesiminde ise bu durum sadece ilköğretim için geçerlidir.

Polonya: tam zamanlı zorunlu orta öğretimde 2006-07 verileri okullarda beden eğitimine ayrılan yıllık gerçek öğretim süresiyle ilintiliyen, 2011-12 verileri asgari süreyle ilgilidir.

Portekiz: İlköğretimin 1-4 yıllarında beden eğitimine özel olarak zaman ayrılmamakta, ders "Anlatım" konusu kapsamında ele alınmaktadır. 5-6 yıllarda beden eğitimine ayrılan yıllık süre ise 81 saattir

İsveç: Beden eğitimi için öğretim süresi bütün tam zamanlı zorunlu genel eğitime tahsis edilmiştir.

Türkiye: Normalde Türk eğitim sisteminde ISCED 2 seviyesi bulunmasa da, diğer ülkelerde karşılaştırma yapabilmek adına 1-5 yılları ISCED 1, 6-8 yılları ise ISCED 2 olarak kabul edilmiştir.

3.3. Öğretim Programında Beden Eğitime Ayrılan Öğretim Süresi

Beden eğitime ayrılan öğretim süresine dair önerilerin olduğu ülkelerin büyük çoğunluğuna bakıldığında, toplam öğretim süresine karşın beden eğitime ayrılan pay açısından düşünüldüğünde bu oran ilköğretimde ortaöğretime nazaran daha yüksektir (Bkz. Şekil 3.2.). Ülkelerin yarısında ilköğretim kademesinde zorunlu beden eğitiminin payı toplam öğretim süresinin yaklaşık %9-10'unu oluşturur. Macaristan, Slovenya ve Hırvatistan'da bu oran %15'e ulaşırken, İrlanda'da sadece %4 oranındadır.

Şekil 3.2: İlköğretim ve tam zamanlı zorunlu genel ortaöğretimde toplam öğretim süresine olan oranıyla zorunlu ders olarak beden eğitime ayrılan asgari süre 2011/12

Kaynak: Eurydice

Açıklayıcı not:

Şekil 3.2. zorunlu beden eğitimi dersine ayrılan süre ile ilköğretim ve tam zamanlı zorunlu genel ortaöğretim kademelerindeki bütün öğretim süresi arasındaki ilişkiyi göstermektedir.

Hesaplama ulusal düzeyde önerilen asgari saat (60 dk) sayısına göre yapılmıştır. Daha detaylı hesaplama yöntemleri için *Avrupa'da Tam Zamanlı Zorunlu Eğitimde Önerilen Yıllık Öğretim Süresi 2011/12'ye* göz atınız (EACEA/Eurydice, 2012a).

Tam zamanlı zorunlu genel eğitim Belçika, Bulgaristan, Fransa, İtalya, Macaristan, Hollanda (VWO ve HAVO), Slovakya ve Birleşik Krallık gibi (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) ISCED 3'ün de zorunlu eğitimin bir parçası olduğu ülkeler hariç, normalde alt ortaöğretim seviyesinin tamamlanmasıyla (ISCED 2) ya da tek bir yapının (ISCED 1 ve 2) tamamlanmasıyla sona erer. Daha detaylı bilgi için Avrupa Eğitim Sistemlerinin Yapısı 2011/12'yi (EACEA/Eurydice, 2011) inceleyebilirsiniz. Esnek ders programının tanımı için ise Sözlük kısmına bakınız.

Ülkeye özel not:

Portekiz, İsveç ve Türkiye: Bkz. Şekil 3.1.

Ortaöğretimde ülkelerin büyük bir çoğunluğunda beden eğitimi için önerilen asgari öğretim süresi tüm öğretim süresinin yaklaşık %6-8'ini oluşturmaktadır. Fransa beden eğitimine ayrılan toplam öğretim süresinin %14'üyle öne çıkarken, İspanya, Malta ve Türkiye'de oran sadece %3-4'tür. Bazı ülkelerde ilköğretim ve ortaöğretim kademelerinde beden eğitimine ayrılan pay arasındaki fark oldukça büyüktür.

Örneğin, Hırvatistan ve Türkiye'de ortaöğretimde beden eğitimine ayrılan sürenin neredeyse iki katı kadar bir süre ilköğretimde beden eğitimine ayrılmaktadır. Bunun tam aksine, Belçika (Fransız kesimi), Fransa ve Kıbrıs'ta ilköğretimden ziyade ortaöğretimde beden eğitimine daha fazla önem verilmektedir. Her iki seviyede de ağırlığın birbirine benzer olduğu ülkeler Avusturya (toplam öğretim süresini %11'i), Norveç (%9), Finlandiya (%8) ve İrlanda'dır (%5'den daha az). Beden eğitimine ayrılan payın diğer derslere olan oranı göz önünde bulundurulduğunda beden eğitimine verilen önemin diğer derslere göre daha az olduğu söylenilebilir (EACEA/Eurydice, 2012b). Farklılık özellikle ilköğretimde daha çarpıcıdır. Bu kademedeki beden eğitimine ayrılan süre dil öğretimine ayrılan payın sadece üçte biri, matematiğe ayrılan sürenin ise yaklaşık yarısı kadardır. Türkiye, Kıbrıs gibi bazı ülkelerde ise beden eğitimine ayrılan süre dil öğretimine ayrılan sürenin altıda biri-on beşte biri oranında değişiklik gösterirken, matematiğe ayrılan sürenin üçte ya da ikide biridir. Buna karşın pek çok ülkede beden eğitimine ayrılan süre yabancı dil ve doğa bilimlerine ayrılan süreden az da olsa biraz daha fazladır. Beden eğitimi ve sanatsal etkinliklere genel itibarıyla aynı süreler ayrılmaktadır. Tam zamanlı zorunlu ortaöğretimde ise eğilimler dil öğretimi, matematik ve güzel sanatlarda ilköğretimdeki gibi seyrederken, beden eğitimine ayrılan süre dil eğitimi ve matematiğe ayrılan sürenin yaklaşık yarısı kadardır. Buna karşın beden eğitimine ayrılan payın diğer iki derse oranına en yakın olduğu ülke Avusturya'dır. Genel olarak beden eğitimi ve güzel sanatlara ayrılan pay ortaöğretimde ve ilköğretimde birbirine yakındır. Fakat ilköğretimin aksine ortaöğretimde beden eğitimine ayrılan öğretim süresi doğa bilimleri ve yabancı dillere ayrılan paydan daha küçüktür.

BÖLÜM 4: ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRMESİ

Bölüm 2 beden eğitiminin ana amaçlarını, okulda düzenlenen fiziksel etkinlikleri ve bunların beklenen öğrenme çıktılarını sergilemiştir. Bütün Avrupa ülkelerinde okul yılı boyunca öğrencilerin beden eğitimine katılımları, ilerleme ve gelişimleri düzenli bir biçimde izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Buna karşın, araştırma yöntemleri eğitim kademelerine ve ülkelere göre farklılık göstermektedir. Bu bölümde en sık kullanılan genel değerlendirme ve biçimlendirici değerlendirme türleri ele alınacaktır. Buna ek olarak, özellikle beden eğitimi için geliştirilmiş merkezi değerlendirme türleri de ele alınacaktır. Son olarak, çocukların beden eğitimi alanındaki edinimlerinin her alanda gelişmelerini gösteren raporlarda yansıtılıp yansıtılmadığı ya da ülkelerin bu alana dair ulusal çapta bir sınav düzenleyip düzenlemedikleri ele alınacaktır.

Beden eğitimi katılımcı ülkelerin eğitim sistemlerinin hem ilköğretim hem de alt ortaöğretim seviyelerinde zorunludur. Ülkelerin büyük çoğunluğunda öğrenci başarısı diğer derslerde olduğu gibi ölçülmektedir. Sadece birkaç ülkede öğrenciler formal bir değerlendirmeye tabi tutulmaksızın beden eğitimi derslerine devam etmektedirler. Bahsi geçen durum ilköğretim kademesinde Malta ve Norveç'te gözlemlenirken, İrlanda'da her iki eğitim kademesinde de formal değerlendirme yoktur.

İrlanda'da değerlendirme yasal bir zorunluluk değilken, alt ortaöğretim kademesinde okullar velileri öğrencilerin gelişimleri ve beden eğitimine katılımları konusunda bilgilendirmek zorundadırlar. Öğretmenlerden de değerlendirmeyi öğretimlerinin bir parçası haline getirmeleri beklenir.

Pek çok Avrupa ülkesi okulda beden eğitimini değerlendirmek amacıyla kullanılacak değerlendirme yöntemleri hakkında öneriler yayınlamaktadırlar. Fakat Belçika ve İzlanda'da eğitim kurumları kendi değerlendirme yöntemlerini kullanmak konusunda özgürdürler.

Katılımcı ülkelere göre beden eğitiminde en sıklıkla kullanılan değerlendirme yöntemi biçimlendirici ve genel değerlendirmedir. Biçimlendirici değerlendirme ağırlıklı olarak nitel ve tanımlayıcıdır (sözlü ya da yazılı olarak belirtilir). Bir öğrencinin belirli bir süre dahilindeki başarısı, öğrenme çıktıları ve kaydettiği ilerlemeyi açığa çıkarır.

Kıbrıs'ta alt ortaöğretimde değerlendirme şu kriterlere dayanmaktadır: belirlenen süre zarfındaki ilerleme (%50), beden eğitimi derslerindeki aktif ve olumlu katılım (%30), öğrencilerin beden eğitimine olan yaklaşımları ve spor ve sağlık için egzersizler (%20).

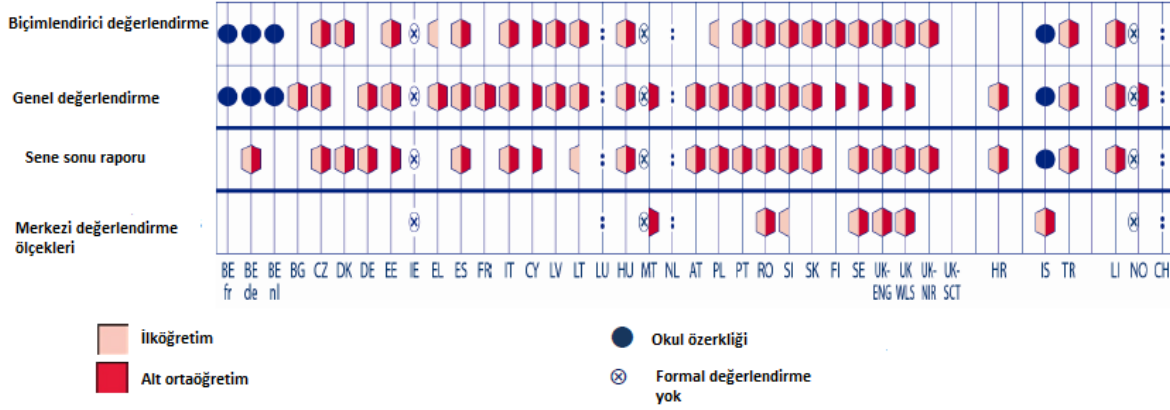
İspanya'da öğrencilerin beden eğitimindeki öğrenim süreçleri düzenli aralıklarla değerlendirilmektedir. Alt ortaöğretim seviyesinde sağlıklı alışkanlıkların edinimi, öğrenilenlerin uygulanması, öz istek seviyesi, güçlüklerle baş edebilme becerisi, fiziksel becerilerin gelişimi, takım çalışması, işbirlikçi gelişim, spor etkinliklerine katılım, ilgi, çaba, yaratıcılık, teorik ve pratik bilgi, ve önemli beceriler değerlendirilmektedir.

Slovenya'da ilköğretim ve alt ortaöğretim kademelerinde bütün yıl ve öğrenme sürecinin bütün basamakları boyunca öğretmenler öğrencilerinin fiziksel, motor ve işlevsel gelişmelerini ve çeşitli sporlardaki maharetlerini izlerler. Beden eğitimindeki kişisel sportif başarılar ve müfredat dışı etkinliklere katılım derslerde, okulda ve diğer yarışmalarda değerlendirilir.

Buna karşın, genel değerlendirme genellikle harf ve rakamlarla gösterilen puan ve notlarla ifade edilip belirli bir süre dahilince başarıları belirli işler ya da testlerin sonucunda yapılır. Puanlar genelde bir ölçeğe dayalı olup (1'den 10'a kadar, A'dan E'ye kadar) çoğu durumda öğretim programındaki bütün derslerde kullanılırlar.

Yunanistan’da alt ortaöğretim kademesinde beden eğitimi öğretmenleri öğrencileri ya dersler boyunca değerlendirmekte ya da kısa fitness testleri aracılığıyla değerlendirmektedirler. Testlerde harcanan zaman, öğretim süresini kısaltmamak adına olabildiğince asgari düzeyde tutulur. Her dersteki bireysel performans 1 ile 20 arasında değerlendirme yapma imkanı sunan bir ölçüğe dayanır. Beden eğitimindeki başarının yıllık puan karşılığı üç dönemki puanların ortalamasına tekabül eder.

Şekil 4.1: İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretim (ISCED 2) beden eğitiminde değerlendirme, 2011/12

Source: Eurydice.

Ülkeye özel not:

- Yunanistan:** Beden eğitimi ilköğretim kademesinde sadece 3. seneden itibaren notlandırılır
- Fransa:** Beden eğitimi için yeni bir değerlendirme çerçevesi 2012-13 için ilk defa denenecektir (Bkz. Bölüm 7.2.)
- Letonya, Polonya ve Slovenya:** ilköğretimde beden eğitimi sadece 4. seneden itibaren notlandırılmaktadır.
- Macaristan:** Beden eğitimi notları ilköğretimin ikinci senesinin sonunda verilebilmektedir.
- Portekiz:** beden eğitimi notları ilköğretimde sadece beşinci seneden itibaren verilmektedir.
- Finlandiya:** Beden eğitimi notu sadece 8-9 senelerde zorunludur (ISCED 2)
- İsveç:** Beden eğitimi notları 8. seneden itibaren her dönemin ya da sönestrinin sonunda verilir. 2012-13'ten itibaren notlandırma 6.seneden itibaren yapılacaktır.

Ülkelerin yarısı her iki eğitim seviyesinde beden eğitiminin çıktılarını değerlendirirken hem biçimlendirici hem de genel değerlendirmeyi işe koşa da, genel değerlendirmenin az da olsa daha yaygın olduğu söylenebilir (Bkz. Şekil 4.1.). Bulgaristan, Almanya, Fransa, Avusturya, Hırvatistan gibi örnekler ilköğretim ve alt ortaöğretimde beden eğitimini değerlendirmek amacıyla sadece genel değerlendirmeyi kullansalar da, Danimarka ve Birleşik Krallık (Kuzey İrlanda) her iki kademe de sadece biçimlendirici değerlendirmeyi işe koşmaktadır.

Biçimlendirici değerlendirme ilköğretim kademesinde ortaöğretimden daha fazla kullanılmaktadır. İlköğretimde genel değerlendirmeyi kullanan bazı ülkelerde (Bkz. Şekil 4.1.), bu kademenin ilk senesinde not verilmemektedir. Bu durum Yunanistan, Letonya, Macaristan, Portekiz ve Slovenya’da görülmektedir. Bu yıllar boyunca biçimlendirici değerlendirme sıklıkla uygulanırken, daha sonra genel değerlendirmeyle birleştirilmektedir.

Önceden belirtildiği üzere genel değerlendirmede programdaki diğer derslerde de kullanılabilecek puanlama sistemini işe koşma eğilimi vardır. Bundan ötürü beden eğitiminin öğrenme çıktılarını daha iyi değerlendirmek adına okulların özellikle bu ders için ölçüm aracı tasarımları yaygın bir durumdur. Bu araçlar genelde bir ölçek formatındadır ve spor etkinliklerinin listesi, hedeflenen öğrenme çıktılarının tanımları, performansla ilintili beklentiler ve değerlendirmenin temelini oluşturan puanlar bu ölçekte belirtilmiştir.

Fransa ilköğretim kademesinde beden eğitimindeki becerilere dair ulusal bir başvuru çerçevesine sahip olsa da, fiziksel etkinlikler için eş değerlendirme ölçeklerine sahip değildir. Bu yüzden her okul kurumda gerçekleştirilen her spor etkinliği için kendi değerlendirme kriterini geliştirmektedir.

Bazı ülkeler beden eğitime yönelik standart bir değerlendirme sunmak ve öğrenme çıktılarının ulusal düzeyde değerlendirilebilmesini sağlamak amacıyla merkezi değerlendirme ölçekleri hazırlamıştır.

Malta'da beden eğitiminde öğrenme amaçları ve öğrenme çıktıları atletizm, dans, fitness ve jimnastik gibi her fiziksel etkinlik için ayrıca belirlenmiştir. Her amaç, öğrencilerin beden eğitimindeki gelişmelerini değerlendirmek için belirlenen ve kullanılan on başarı derecesine sahiptir.

İsveç'te beden eğitimi becerilerinin gereklilikleri iki eğitim kademesinin bitirilmesine yönelik belirlenmiştir (6. ve 9. yılların sonu). İlgili her kademe için başarı dereceleri ve bu derecelere karşılık gelen notlar (A'den E'ye kadar) belirlenmiştir.

Birleşik Krallıkta (İngiltere ve Galler) öğretim programı idari belgelerinde derece tanımları (1'den 8'e kadar) bulunmaktadır. Bu tanımlar genellikle eğitimin ana kademe sonlarında (2. ve 6. yılların sonu) öğrenci performansı hakkında yapılan genel değerlendirmenin temelini oluşturmaktadır. Tanımlar başarı hedeflerine yönelik değerlendirmelerin yapılmasını sağlamanın yanı sıra belirli bir kademedeki öğrencinin belirli bir süre boyunca tipik olarak sergilemesi gereken performansın türü ve aralığını da gösterir.

Birkaç ülkede beden eğitimi müfredatında belirli etkinlikler için tasarlanmış değerlendirme ölçekleri bulunmaktadır. Mevcut durum, yüzme etkinliğinin zorunlu eğitimde gerçekleştirilen diğer etkinlikler gibi değerlendirilmediği Slovenya ve İzlanda için söz konusudur.

Slovenya'da öğrencilerin yüzme becerisi, ilki 2. ya da 3. yıllarda ikincisi ise 6. yılda olmak üzere, en az iki kere izlenir. Öğrenciler yüzme performansını 0'dan 8'e kadar derecelendiren bir ölçek yardımıyla değerlendirilirler.

İzlanda'da yüzme etkinlikleri, zorunlu eğitim boyunca (1-10 yıllar arası) öğrencilerin belirli becerileri edindikleri düşünülen her okul yılının sonunda, çok düzenli bir şekilde değerlendirilir.

Çoğu ülkede her okul yılının sonunda öğrenciler diğer derslerle birlikte beden eğitime dair sonuçları da içeren bir karne alırlar. Fakat Litvanya'da sadece ilköğretim kademesinde karnede beden eğitime yer verilirken, Estonya ve Kıbrıs'ta alt ortaöğretim seviyesindeki karnede beden eğitime yer verilir. Bazı ülkelerde beden eğitime yönelik nihai değerlendirme yıllık raporlarla değil, alt ortaöğretim kademesinin tamamlanmasıyla verilen performans sertifikalarıyla gösterilir. Bu durum, örnek vermek gerekirse Fransa, Finlandiya ve İzlanda'da geçerlidir.

Avrupa'da beden eğitiminin ulusal ölçekte değerlendirilmesi oldukça nadir bir durumdur. Fakat beden eğitimi, 2009 yılında Slovenya'da alt ortaöğretim kademesinin sonundaki ulusal sınava dahil edilecek derslerden biri olarak seçilmiştir.

BÖLÜM 5: ÖĞRETMENLER

Öğretmenler, beden eğitimi ve sporun siyasi amaçlarının okullarda hayata geçirilmesinde önemli rol oynamaktadır. Bölüm 2’de ana öğretim programında listelenen çeşitli fiziki etkinliklere yer verilmiş, Bölüm 4’te ise beden eğitimindeki öğrenci başarılarının nasıl değerlendirileceği gösterilmiştir. Bununla birlikte, branş öğretmenlerinden yalnızca spor ve fiziksel etkinlikleri organize edebilmesi ve uygulayabilmesi değil, aynı zamanda sağlıklı yaşayabilmek için gereken becerilere sahip olması, fiziksel egzersiz için gençleri motive etmesi ve onları çeşitleri sporlara katması beklenmektedir. Bunu yapmak için de bu bölümün konusu olan uygun temel eğitim ve sürekli mesleki gelişim hizmeti (SMG) almaları gerekmektedir.

Bu bölümün ilk kısmında ilk ve alt orta öğretimde beden eğitimi ve spor dersini sınıf öğretmenin mi yoksa uzmanların mı öğrettiği konusu incelenmektedir. İkinci kısımda ise uzmanların sahip olması gereken niteliklere odaklanılmaktadır. Üçüncü kısımda beden eğitimi öğretmenleri için tasarlanan SMG fırsatlarına yer verilmiştir. Amaçlar, içerik ve SMG hizmeti sağlayıcıları da incelenmektedir.

5.1. Öğretmenlerin uzmanlık kapsamı

Beden eğitiminden sınıf öğretmenin ya da uzman öğretmenin sorumlu olup olmadığı büyük ölçüde eğitim kademesine bağlıdır. İlk kademede üç olasılık vardır: okulun özerklik ve personel durumuna bağlı olarak, beden eğitimi dersi; ya sınıf öğretmeni, ya uzman öğretmen ya da her ikisi tarafından verilir. Alt orta öğretimde ise genellikle alan uzmanları bu dersi yürütmektedir. (Bkz. Şekil 5.1)

Bazı ülkelerde yalnızca beden eğitimi bölümü mezunu uzman öğretmenler ilköğretim seviyesinde bu dersi verebilirler. Belçika (Fransız ve Flaman Toplulukları), Bulgaristan, Yunanistan, İspanya, Letonya, Polonya (4-6. Sınıf), Portekiz (5 ve 6.sınıf), Romanya ve Türkiye bu ülkeler arasındadır.

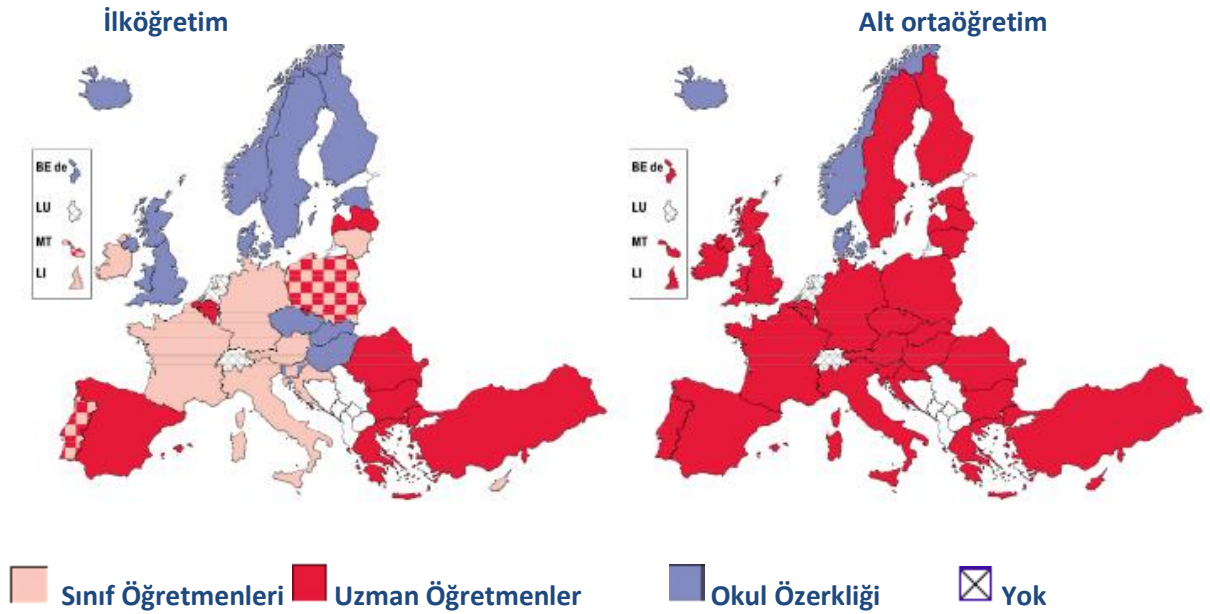
Diğer bazı ülkelerde ise, beden eğitimi dersi müfredattaki bütün derslerden sorumlu sınıf öğretmeni tarafından yürütülür. Örneğin; Almanya, İrlanda, Fransa, İtalya, Polonya (1-3.sınıf), Portekiz (1-3. Sınıf) ve Slovenya (1-3.Sınıf). Ancak, Almanya, Fransa ve İrlanda gibi ülkelerde sınıf öğretmenlerine bir spor koçu ya da okulun işe aldığı bir danışman, ya da Slovenya’da olduğu gibi bir uzman öğretmen de yardımcı olabilir. Malta’da ise haftada bir dersten uzman öğretmen, geriye kalanlardan ise sınıf öğretmeni sorumludur. Okul dışında da koçlar ilköğretim öğrencileriyle zaman geçirir.

Bazı ülkelerde, ilköğretim seviyesinde bu dersin sınıf öğretmeni mi yoksa uzman öğretmen tarafından yürütüleceği konusunda okullar karar verebilmektedir. Bu kararlar büyük ölçüde okuldaki imkân ve personel durumuna bağlıdır. Örneğin, Belçika’da (Almanca konuşan topluluk) ve Birleşik Krallık’ ta (İskoçya) beden eğitimi dersini sınıf öğretmenleri yürütür ancak uzman öğretmenler de okul tarafından işe alınabilir. Her iki bölgede de, bu dersi veren alan uzmanı sayısı %50 civarındadır. Diğer ülkelerde, ilk ve alt ortaöğretimin tek bir çatı altında olması sebebiyle uzman öğretmenler aynı okulda her iki kademede de derse girebilmektedir. Bu durum Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Macaristan, Slovenya (4-6. Sınıf), Slovakya, Finlandiya, İsveç, İzlanda ve Norveç’te böyledir.

Normalde ilk kademedede beden eğitimi dersinin branş öğretmeni tarafından yürütüldüğü Belçika (Fransa Topluluğu), Yunanistan ve Romanya gibi bazı ülkelerde ise uzman öğretmen olmaması gibi istisnai sebeplerden ötürü sınıf öğretmenleri bu derse girebilmektedir. Kırsal kesimlerde bu sorunun yaşandığı Romanya'da ilkokul seviyesinde beden eğitimi dersi veren sınıf öğretmeni oranı tahminen %15'tir.

Alt ortaöğretim kademesinde beden eğitimi öğretmenleri genelde uzmandır. Yalnızca Danimarka, İzlanda ve Norveç'teki okullar bu kademedede sınıf öğretmeni ya da uzman öğretmenleri işe almada özerk hareket etmektedir. 4 ülkede ise durum farklıdır. Bulgaristan ve Macaristan'da 5 ve 6. sınıfta bu dersi okutmaya yetkili oldukları takdirde beden eğitimi dersine girebilirler. Bulgaristan'da bu şekilde görev yapan sınıf öğretmeni oranı %20 civarında olduğu için bu durum çok yaygın değildir. Çek Cumhuriyeti'nde beden eğitiminde uzman sıkıntısı olduğu için, diğer alanlarda uzmanlaşmış öğretmenler alt ortaöğretimde istisnai ve geçici olsa da bu derse verebilir. İrlanda'da beden eğitimi dersini uzmanların vermesi önerilse de, uygulamada belli bir sporda yetkili ya da özel ilgisi olan sınıf öğretmenlerinin bu derse girdiği görülmektedir. Bu kademedede tahminen öğretmenlerin üçte biri bu şekilde görev yapmaktadır.

Şekil 5.1: 2011/12 İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretimde (ISCED 2), beden eğitimi dersi vermek için gereken uzmanlaşmaya ilişkin öneriler

Kaynak: Eurydice

Açıklayıcı not

Sınıf öğretmeni: Müfredatta beden eğitimi dahil bütün dersleri öğretmeye yetkili öğretmen. Bu öğretmenler bu alanda eğitim alıp almamalarına bakılmaksızın beden eğitimi dersini yürütebilirler.

Uzman öğretmen: Bir ya da iki farklı derse öğretmeye yetkili öğretmen. Beden eğitiminde uzman bir öğretmen ya yalnızca beden eğitimi ya da hem beden eğitimi hem de başka bir dersten sorumludur.

Ülkeye-özel notlar

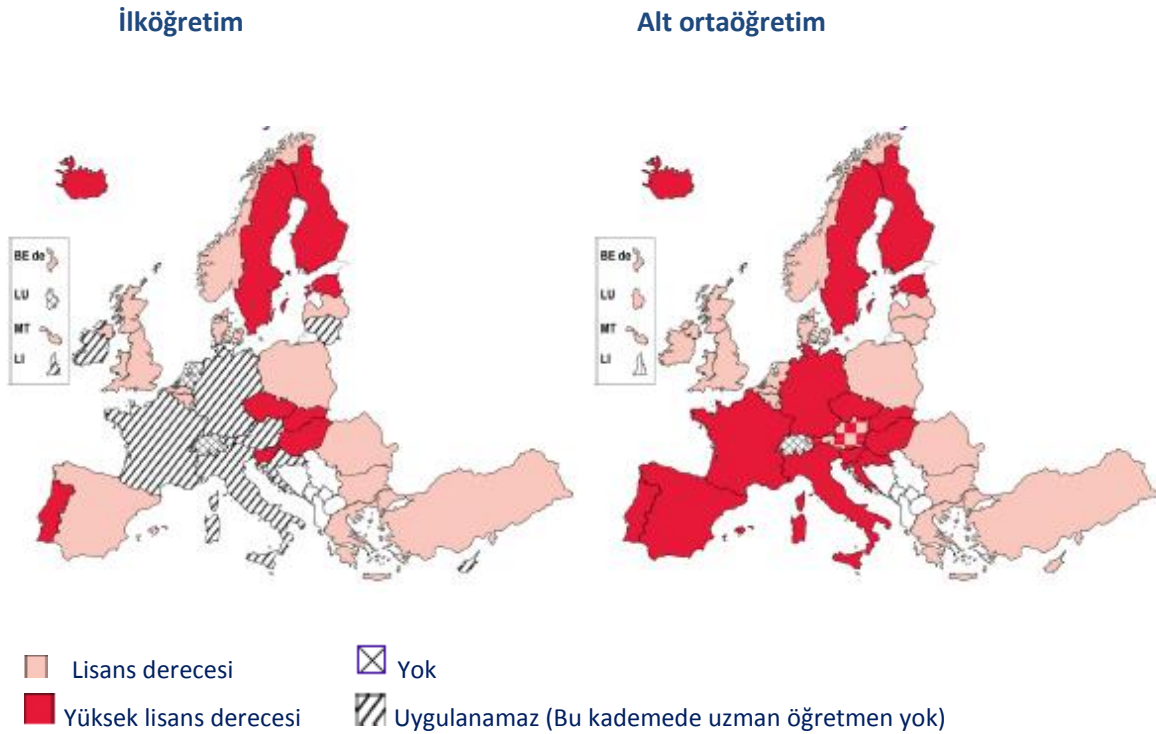
Estonya: Sınıf öğretmenlerinin ilkokul 1-4. sınıflarda beden eğitimi dersini vermesi uygundur.

Finlandiya: Sınıf öğretmenlerinin ilkokul 1-6. sınıflarda beden eğitimi dersini vermesi uygundur.

5.2 Uzman öğretmenlerin temel eğitimi ve nitelikleri

Uzman öğretmenlerin ilk kademedeki beden eğitimi dersi verdiği çoğu ülkede en az lisans mezunu olma şartı vardır. Ülkelerin yarısından fazlasında alt ortaöğretimde çalışanlar için temel öğretmen eğitimi de bu derece ile sona erer. 15 ülkede alt ortaöğretimde görev yapan uzman öğretmenler yüksek lisans mezunudur (Bakınız Şekil 5.2). Ülkelerin çoğunda uzman öğretmenlerin beden eğitiminde uzmanlık eğitimi alması gereklidir. İsveç ve İzlanda'daki programlar sağlık bilimi üzerinde de durmaktadır.

Şekil 5.2: 2011/12 ilk (ISCED 1) ve alt ortaöğretimde (ISCED 2) beden eğitimi dersi veren uzman öğretmenlerin temel eğitim düzeyi

Kaynak: Eurydice.

Ülkeye-özel notlar

Avusturya: Hauptschule'de beden eğitimi öğretmenlerinin lisans mezunu, Allgemeinbildende Höhere Schule'de ise yüksek lisans mezunu olması gerekir.

Lihtenştayn: Öğretmen eğitimi yurt dışında yapılır.

5.3. Sürekli Mesleki Eğitim

Avrupa ülkeleri sistematik olarak öğretmenlerine sürekli mesleki gelişim (SMG) için imkân sunmaktadır. Bazı ülkelerde ilk ve alt ortaöğretimdeki bütün hocalar için SMG zorunlu bir hizmet şartıdır.

Birçok durumda ülkelerin, bütün öğretmenler için tasarladıkları SMG programları ve dersleri içeren genel stratejileri vardır. Bazı ülkelerde uzman öğretmenler için beden eğitimine odaklı çeşitli SMG programları mevcutken, aynı zamanda alandaki becerilerini geliştirmek isteyen sınıf öğretmenleri de bu programlara katılabilir. Bu kurs ve kursu sağlayanların organizasyonu ülkeden ülkeye değişir. SMG kursları süre, amaç ve içerik bakımından farklılık gösterir. Bazı ülkelerde bu durum tamamen bağımsız olarak yönetilmektedir ve konu hakkında bilgi mevcut değildir.

Bazı ülkeler, özellikle beden eğitimi öğretmenlerini hedef alan SMG etkinliklerinin olduğunu beyan etmektedir. Bunların amacı öğretim ve öğrenim süreçlerinin kalitesini artırmak, öğretmenlerin becerilerini yenilemek ve onları beden eğitimi dersinin öğretimindeki yeni teknik ve eğilimlerden haberdar etmektir. Bu etkinlikler arasında öğrencileri spora aktif katılım için motive etmek de vardır.

Kıbrıs ve Türkiye düzenli olarak beden eğitimi öğretmenleri için zorunlu SMG sağlamaktadır. Kıbrıs'ta dönem arasında iki günlük bir SMG programının yanı sıra, yılda iki kez öğretmenler için ulusal çapta seminerler ve SMG kursları düzenlenmektedir. Türkiye'de genellikle bu kurslar her sömestre başında organize edilmektedir.

Avrupa ülkelerinde, okullarda beden eğitimi alanında yürütülen SMG kapsamında farklı fiziksel etkinlikler, metodolojik meseleler ve güvenlik talimatları gibi çeşitli konular bulunmaktadır. Aşağıda bunların örnekleri mevcuttur:

- Belçika'daki (Almanca konuşan topluluk) "İlköğretimde hareket, duruş, dans";
- Belçika'daki (Almanca konuşan topluluk) "Orta öğretimde jimnastik";
- Çek Cumhuriyeti ve Slovakya'daki "Kayak eğitmenleri için kurslar";
- Lihtenştayn'daki "Beden eğitimi değerlendirme yöntemine giriş";
- Slovakya'daki "İlköğretimdeki öğrencilerin koordinasyon becerilerinin gelişimi";
- Lihtenştayn'daki "Yeni donanım ve güvenli kullanımı için giriş eğitimi";
- Slovakya'daki "Beden eğitimi ve sporun eğitimsel sürecinde kaza önleme".

Bazı ülkelerdeki ulusal SMG programları yeni öğretim programının uygulanması ya da yeni eğitimsel programların uyarlanmasıyla da bağlantılıdır. Bunların amacı bu değişikliklerle ilgili belli görevlerde öğretmenlere destek vermektir. Bu durum 2011/12 öğretim yılından beri programı uygulamakta olan Estonya, Kıbrıs ve Malta'da geçerlidir.

Estonya'da 2011/12 yılından beri ilk ve alt ortaöğretim için yeni bir öğretim programı uygulanmaktadır. Tüm öğretmenler için bu programa bağlı olarak SMG tasarlanmaktadır. Beden eğitimi öğretmenlerine Estonya Beden Eğitimi Birliği tarafından geliştirilen özel SMG dersleri sunulmaktadır.

Kıbrıs'ta ilköğretimde beden eğitimi için, 2011/12 yılından beri sürekli olarak yeni bir öğretim programı uygulanmaktadır. Bunun sonucunda da, beden eğitimi müfettişleri ve danışmanları okulları ziyaret edip öğretmenlere destek sağlamaktadır. Aynı zamanda, Eğitim ve Kültür Bakanlığının web sitesinde destekleyici materyal sunulmaktadır.

Litvanya'da, sağlık eğitimi için 2012'de yeni bir öğretim programı uygulamaya konulmuştur. Bu programın uygulanması beden eğitimi öğretmenlerinin niteliklerini geliştirmenin hedeflendiğini de göstermektedir.

Malta'da 2011/12 yılından beri alt ortaöğretim için yeni bir öğretim programı uygulanmaktadır. Beden eğitimi öğretmenleri bununla ilgili 24 saatlik SMG kurslarına katılmaktadır.

Beden eğitimi öğretmenleri için SMG ihtiyaçları Litvanya'da olduğu gibi hem ulusal hem de bölgesel olarak ya da Almanya, Malta, Slovakya, İsveç, Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) ve Lihtenştayn'da olduğu gibi okulların kendi içinde incelenebilir. Öğretim nitelikleri ya da özel personel ihtiyaçlarına bağlı personel gelişim planı, mesleki gereklilik standartlarından ortaya çıkan özel şartlara uyumlu olarak kurs ya da programlar da tasarlanabilir. Almanya'da bazı eyaletlerde SMG kurslarından, öğretmenleri eğitmek için eğitim kurumları tarafından işe alınan özel beden eğitimi danışmanları sorumludur. Malta'da beden eğitimindeki bütün uzman öğretmenler haftada 90

dakikalık okul çaplı SMG alırlar. Sınıf öğretmenlerine beden eğitimiyle ilgili fikirleri aktarmada uzman öğretmenler sırayla sorumluluk alırlar.

Bazı ülkelerde devam etmekte olan büyük ölçekli program ve projelerin (Bkz. Bölüm 1) amacı beden eğitiminin kalitesini artırmak ve bu alandaki öğretmenlerin bilgi ve becerilerini geliştirmektir. Bu program ve projeler arasında Çek Cumhuriyeti'ndeki öğretmen değişimleri, İrlanda'daki okullarda yürütülen spor ve beden eğitimine ilişkin farklı kurslar ya da Birleşik Krallık'taki (Galler) SMG için rehberlik sağlamak ve standartları belirlemek sayılabilir.

Çek Cumhuriyeti'nde, Palacky Üniversitesi'ndeki Kültür Fizik Fakültesi ve Prag'taki Charles Üniversitesi Beden eğitimi ve spor fakültesi tarafından ilk ve alt ortaöğretimdeki beden eğitimi öğretmenleri için düzenli toplantılar organize edilmektedir. Yaklaşık 300 katılımcı, seçilen yerde bir araya gelmektedir. Bu toplantıların programları arasında spordaki yeni eğilimler ve beden eğitiminin teori ve uygulaması yer almaktadır.

İrlanda'da 2010'dan bu yana, ilk ve alt ortaöğretime içine alan tek bir ulusal program tarafından beden eğitimi için destek sağlanmaktadır. Öğretmenler için Mesleki Gelişim Hizmeti (ÖMGH), SMG amacıyla ulusal bir öğretmen grubu ağı yaratmaktadır. Bu gruplar mesleki öğrenim toplulukları için temel oluşturmak amacıyla tasarlanmaktadır. Ayrıca, ilköğretim öğretmenleri için uygulamalı beden eğitimi ve okuryazarlık/matematik becerisi ilişkisi hakkında kurslar da düzenlenmiştir. Alt ortaöğretim öğretmenleri, beden eğitiminde Bilişim ve İletişim Teknolojileri, beden okuryazarlığı ve 'gönülsüz katılımcıyı teşvik etme' gibi pedagojik konulardaki kurslara devam etme imkânı bulmuşlardır.

Slovenya'da, '2011-14 sporlarında profesyonel işçilerin eğitimi' projesi Avrupa Sosyal Fonu tarafından finansal olarak desteklenmektedir. Bu projenin amacı istihdamı artırmak ve sporun içindeki personelin daha aktif olmasını ve SMG'den daha çok faydalanmasını sağlamaktır. Katılımcılara yüksek kalitedeki SMG ve diğer programlara katılma imkânı verilir ve bu programlardan sonra katılımcılar spor turizmi, çocuk ve gençler için ders dışı beden eğitimi, engelliler için spor, spor müsabakaları ve spor altyapısının yönetimi gibi alanlarda lisans alma hakkına sahip olur.

2001'de **Birleşik Krallık 'ta** (Galler), beden eğitimi ve okul sporu çalışma kolu, beden eğitiminde öğretmen gelişimi için öncelikli alanlarının belirlenmesi ve gözlemlenen boşluklara göre adım atılması çağrısında bulunmuştur. O tarihten bu yana yüksek kalitede kaynakların kullanıldığı geniş çaplı kurslar düzenlenmektedir. Ayrıca SMG imkânlarına ilişkin öğretmen ve beden eğitimi sağlayıcılarının paylaşım yapabileceği ve beklentilerini açıkça ortaya koyabilecekleri bir 'SMG ve uygulama kodu' belgesi oluşturulmaktadır. Bu belge, Galler civarında yüksek kalite koşullarına destek sağlayarak SMG uygulamaları için standartları belirlemektedir. Kod, Galler Hükümeti tarafından finanse edilen beden eğitimi ve okul sporu projesinin (Bkz. Ek 1) bir parçasıdır. SMG imkânları bu projenin önemli bir parçasıdır.

Letonya (Bkz. Bölüm 2.2), Litvanya, İsveç, Slovenya (Bkz. Bölüm 2.2), Birleşik Krallık (İskoçya) ve Norveç dâhil bazı ülkeler, beden eğitimi alanındaki SMG etkinliklerini içeren stratejiler belirlemektedir. Bunlar alandaki bilgi ve becerilerini geliştirmek isteyen, uzman öğretmen, sınıf ve branş öğretmenleri için tasarlanan etkinliklerdir.

İsveç'teki 'öğretmen destekleme programı', alanı konusunda resmi olarak gereken nitelikleri tam olarak taşımayan öğretmenler için SMG fırsatları sağlamayı amaçlamaktadır. Doğrudan ilköğretimdeki beden eğitiminden sorumlu sınıf öğretmenlerini hedef alan kurslar da bu program dâhilindedir.

Norveç'te öğretmenleri öğretmenlik becerilerini geliştirmeye teşvik etmeyi amaçlayan 'kalite yeterliliği' ulusal stratejisi bulunmaktadır. SMG BE 1 programı, alanındaki amaç, içerik, örgütlenme ve değerlendirme hakkında bilgi edinmeleri amacıyla beden eğitiminde uzmanlaşmamış öğretmenlere yöneliktir. Ayrıca, öğretmenler disiplinler arası perspektifte fiziksel etkinlikleri okul yaşamı ve beden

eğitiminin bir parçası olarak görmeleri için eğitilirler. BE 2 programı ise beden eğitiminde yeterlilik sahibi öğretmenler içindir. Program masrafları devlet, belediye ve katılımcı öğretmenler tarafından karşılanmaktadır.

Beden eğitimi öğretmenleri için SMG kurs ya da program sağlayıcıları farklılık göstermektedir. Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Avusturya, Finlandiya ve Slovenya gibi bazı ülkelerde bu kursları organize edenler yükseköğrenim kurumlarıdır. Çek Cumhuriyeti ve Romanya gibi ülkelerde ise SMG ve hizmet içi öğretmen eğitimini yürüten merkezler bulunmaktadır. Belçika'daki (Flaman Topluluğu) beden eğitimi öğretmeni birlikleri, Portekiz ve Slovenya'da ise sosyal ağlar bu programlar için destek sağlayan kaynaklar arasındadır.

Program ve kurslara destek verenlerden bazıları beden eğitimi öğretmenleri için ek materyal sağlamaktadır. Örneğin, Portekiz'deki beden eğitimi öğretmeni birliği, beden eğitimine bilimsel ve eğitimsel ilgiyi artıran eğitim malzemeleri hazırlamaktadır. Almanya ve Malta'da ise uzman danışmanlar ya da beden eğitimi öğretmenleri tarafından sağlanan okul tabanlı SMG kursları bulunmaktadır.

BÖLÜM 6: MÜFREDAT DIŞI FİZİKSEL ETKİNLİKLER VE SPORLAR

Avrupa ülkeleri, beden eğitimi dersini okul müfredatında zorunlu ders olarak koymanın yanı sıra ders saatleri dışında gençleri fiziksel olarak aktif olmaya teşvik etmenin çeşitli yollarını aramaktadır. Öğrencileri daha fazla motive etmek için, spor ve beden eğitimi cazip ve ulaşılabilir olarak görme fırsatı sunulur. Ders dışı etkinlikler, okul öğretim programında belirlenen zaman dışında gerçekleştirilen ve okul çağındaki gençler için tasarlanan etkinliklerdir (Bkz. Bölüm 2).

Ders dışı etkinliklerin hedefleri, okullarda beden eğitiminin ulusal amaçlarında belirtilen hedeflerle benzerlik göstermektedir. Dersteki zorunlu hususlarla kıyaslandığında asıl amaç ana öğretim programında belirtilen etkinlikleri genişletmek ya da tamamlamaktır.

Bu etkinlikler genellikle takım çalışmasını, iletişimi, iş birliğini ve okul ile daha geniş topluluklar arasındaki bağlantıları güçlendirir. Ayrıca bu tür etkinliklerin okuldaki şiddet sorununu çözmede ve evrensel eşitlik ve barış değerlerini desteklemede faydalı olduğu düşünülmektedir.

Bu bölümün ilk kısmında ders dışı aktiviteler hususunun nasıl organize edildiği ve kimlerin dâhil edildiği incelenmektedir. İkinci kısımda ise asıl hedef grupları ve önerilen etkinlik türleri yer almaktadır.

6.1. Tedarikle ilgili yetkili merciler ve diğer organlar

Ders dışı etkinlikler hususundan hemen hemen tüm muhatap ülkeler bahsetmektedir. Bu etkinlikler ulusal, bölgesel ve yerel otoriteler ya da okulların kendi inisiyatifinde organize edilmekte ve desteklenmektedir. Bazı ülkelerde bu etkinlikler için genel çerçeve sağlayan yasal bir zemin vardır.

Bulgaristan'da yıllık olarak, öğretim yılı için planlanan bütün okul dışı etkinlik türlerine ilişkin bilgi içeren bakanlık ulusal spor takvimi esas kabul edilmektedir.

Kıbrıs'ta ders dışı fiziksel etkinlikler hususu kanunlara göre yürütülmektedir.

Portekiz'de, yasadaki müfredat geliştirme etkinlikleri programı, ilkokullara (1-4.Sınıf) zorunlu beden eğitimi dersini tamamlayacak çeşitli ders dışı etkinlikler önerisinde bulunmaları için izin vermektedir.

Slovenya kanunlarına göre, beden eğitimi ulusal öğretim programında, ilk ve alt ortaöğretim kademesindeki okulların ders dışı fiziksel etkinlikler ve ek spor programları önermek zorunda oldukları belirtilmektedir.

Bazı ülkelerde ise bakanlıklar farklı kademelerde diğer kamu otoriteleri ile anlaşmaya girmekte ve ders dışı etkinlikler için bütçe sağlamaktadır. Genel olarak bu otoriteler ulusal, bölgesel ve yerel spor müsabakalarını ve etkinliklerini başlatmakta, organize etmekte ya da finansal olarak desteklemektedir.

İspanya'daki "The Deporte en edad escolar (okul çağında spor) girişimi Özerk Topluluklar ile iş birliği içerisinde Yüksek Spor Konseyi tarafından yönetilmekte ve okul, kulüp ve diğer organlardaki ders dışı etkinlikleri geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu girişim, okullarda fiziksel etkinlik ve sporu teşvik etmek için, ulusal şampiyonalar, okul ödülleri ve hibeler yoluyla okul çağındaki sporcuları cezbetmektedir.

Fransa'da, Alp bölgesinde kayak ya da Atlantik bölgesinde yelkencilik yapmak okuldaki haftalık beden eğitimi dersi esnasında kolay değildir. Bu nedenle öğretmenler birbirini takip eden günlerde bu etkinlikleri organize etme imkânına sahiptirler ve bölgelerine göre finansal olarak desteklenmektedirler. Bu destekler arasında ekipman, ulaşım ve konaklama bulunmaktadır.

Avusturya'da Milli Eğitim Bakanlığı ve Spor Bakanlığı arasında bir anlaşma yapılmıştır. Bu anlaşmaya göre yaklaşık 30 disiplinde ulusal, bölgesel ve yerel spor müsabakalarına destek sağlanmaktadır. Slovakya'daki okullar fiziksel odaklı ilgi grupları kurabilirler. Öğrenciler bakanlıktan fiziksel etkinliklerine maddi destek sağlayacak eğitim kuponları alabilirler.

Birleşik Krallık'ta (İskoçya), İskoç Hükümeti yerel otoritelerle birlikte ulusal spor ajansı Sportsotland tarafından yürütülen 'Aktif Okullar' programına yatırım yapmaktadır. Bu programın amacı çocukların fiziksel etkinlik ve spora katılımı için fırsatları artırmak ve okul, spor kulüpleri ve yerel toplum sporu arasındaki bağları geliştirmektir.

Hırvatistan'da okullardaki çeşitli spor etkinliklerinin geliştirilmesi ve organizasyonu amacıyla ulusal bir organ olan 'Hırvat Okul Sporları Birliği' kurulmuştur. Bu birlik yıllık ulusal şampiyonalar organize etmektedir. Bu şampiyonalar sonrasında yerel ve bölgesel otoritelerce destek sağlanan müsabakalar yapılmaktadır.

Kamu otoritelerinin yanı sıra, Olimpiyat komiteleri, spor federasyonları, birlik ve kuruluşları gibi spor alanındaki diğer organlar ders dışı etkinlikler hususuna katkı sağlayabilir. Organizasyon ve uygulamada bu organlar okullarla iş birliği içerisinde çalışmaktadır.

Letonya'da yerel otoritelerin yanı sıra Letonya Okul Sporları Federasyonu gibi birimlerle iş birliği içerisinde ders dışı etkinlikler düzenlenmektedir.

Malta Spor Konseyi okul saatleri esnasında ve dışında etkinlikler sağlamaktadır. Okullardaki tüm öğrenciler için kaliteyi artırma amacıyla spor kulüpleriyle çalışmaktadır. Spor federasyonları okul saatlerinden sonra ve hafta sonları genç sporcular için etkinlikler düzenlemektedir.

Slovenya'daki okul sporları müsabakaları, spor birlikleri ve örgütlerinin yanı sıra yerel seviyede spordan sorumlu kişileri, öğrenci, öğretmen, veli ve okulları bir araya getirmektedir.

Bu girişimlerle birlikte okullar, ders dışı etkinlikler teklifinde bulunma, düzenleme ve finansal destek sağlamada başı çekmektedir. Okullara da bu konuda öğretmen, öğrenci ve gönüllüler yardımcı olmaktadır. Ders dışı etkinliklere eğitimsel projeler ve öğretmen ya da okulların eylem planları da dâhil edilebilir. Bu projeler daha etkin olarak okullardaki gençlerin ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate alabilir ve okulların coğrafi, ekonomik ve diğer koşullarına göre şekillenebilir. Çoğu ülkede okul spor kulüpleri bu amaçlarla kurulur. Bu kulüpler ders dışı etkinlikler düzenlemekte önemli rol oynamaktadır ve gençlerin ilgi ve yeteneklerinin yanı sıra maddi, teknik ve insan kaynaklarına uygun olarak farklı türde spor disiplinleri önerisinde bulunmaktadır.

Çek Cumhuriyeti'ndeki Okul Spor Kulüpleri Birliği, okullardaki beden eğitimi dersinde özel ilgi kursları ve okul seviyesinden ulusal seviyeye kadar müsabakalar düzenlemektedir. Birlik en iyi öğrencilerin uluslararası müsabakalara katılımına olanak sağlar.

Estonya'da 1981'den bu yana Talinn German Gymnasium'da 2 gün süreyle her yıl jimnastik müsabakası düzenlenmektedir. 2-4 yaşındaki öğrenciler birlikte, 5-12 yaşındakiler ise bireysel olarak ya da takım halinde performans sergilemektedir. Öğrenciler rakiplerini kendileri seçmektedir. Hakemler ebeveynler ve eski öğrencilerdir. Yarışma ulusal televizyonda gösterilir.

Macaristan'da, en az 4 yıllık eğitim veren bir okul, spor kulübünün çalışmasını sağlamak zorundadır.

6.2. Ana hedef grupları

Ders dışı etkinlikler genelde öğrencileri hedef almaktadır. Ancak, özel düzenlemelerle bazı özel öğrenci grupları üzerinde de durulabilir.

Engelli ya da özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar

Bütün ülkeler gençler için beden eğitimi geliştirmeye ilgilirken, bunlardan bazıları özel grupları hedef almakta ve onlara göre fiziksel etkinlik ya da program düzenlemektedir. İlk grupta engelli ve özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar bulunmaktadır.

Bazı ülkeler ise özel ihtiyacı olan çocukların toplumda kabul görmelerini sağlamak amacıyla ihtiyaçlarına daha iyi cevap verebilecek spor programları uygulamaktadır.

Belçika'daki (Flaman Topluluğu) Okul Sporları Vakfı, özel eğitim ihtiyacı olan çocuklara da yer verilen ders dışı etkinlikler (Çarşamba öğleden sonraları ekstra antrenmanlar, yarışmalar ve spor müsabakaları gibi) sunmaktadır.

Yunanistan bu çocukların spor müsabakalarına aktif katılımını destekleyecek programlar uygulamaktadır. Programların amacı sosyal engellilik anlayışını değiştirmek ve çeşitliliği desteklemektir. İspanya, çeşitliliğe ve çocukların katılımına önem veren bir program uygulamaya koymuştur ve bu program engelli çocukları, göçmenleri ve kız çocuklarını entegre etmeyi amaçlamaktadır.

Yetenekli genç sporcular

Özel olarak tasarlanmış programları olan ikinci hedef grup, tercih ettikleri fiziksel etkinliklere daha fazla zaman harcamak isteyen ve sporda kariyer yapmayı hedefleyen üstün yetenekli genç sporculardan oluşmaktadır. Ayrıca bu gençler eğitimlerinde de ilerlemeyi istemektedirler ve diğer derslerini spor antrenmanları ile bir arada götürmek zorundadır. Genellikle, üstün yetenekli genç sporcuların Avrupa ülkelerinde özel spor okullarına katılma imkânları vardır. Fakat genel eğitim okulları bu tür öğrenciler için hem okuldaki derslerine devam etmeleri hem de spor kariyerlerine destek vermek amacıyla müfredatı ve ders programlarını ayarlayabilir.

Bazı ülkeler yetenekli genç sporcular için onları seçmiş oldukları sporda daha üst bir seviyeye taşıyacak özel düzenlemeler yapmaktadır.

Danimarka'daki okullar spor-destekli profil başvurusu yapabilir. Bu profil okulları haftada iki kez öğrencilere yaşlarına göre 4 saat antrenman sunmaktadır. Profil, Danimarka Takımı ile işbirliği içerisinde yürütülmektedir.

Lihtenştayn'da Schaan'daki ortaokullarda (ISCED Seviye 2 ve 3) Okul Sporları projesi başlatılmıştır. Bu proje müsabakalara katılmak isteyen çocuklar için özel şartlar sunmaktadır. Bu öğrencilerin ders programı haftada iki kez düzenli olarak kulüp antrenöründen ders alabilecekleri şekilde düzenlenmektedir.

Bazı ülkeler ise yetenekli genç sporcular için ebeveynler, okul ya da kamu yetkililerini de içine alan özel düzenlemeler yapmaktadır.

Belçika'da (Fransız Topluluğu) bu sporcuların üstün yetenekli sporcular olarak tanınmasını sağlayacak özel komisyon tarafından hazırlanan spor etkinlikleri ve yaş grupları listesi bulunmaktadır. Hükümet komisyon tarafından önerilen listeleri teyit eder ve yılda en az iki kez bu durumun devam edip etmeyeceği konusunda karar verir.

Slovenya yasalarına göre potansiyel sporcu olan öğrenciler özel statü edinebilir. Bu öğrencilerin ebeveynleri ve okul arasında, okul durumuyla ilgili düzenlemelerin yer aldığı (değerlendirme ve devam durumu gibi) bir anlaşma imzalanır. Temel okulların (ISCED Seviye 1 ve 2) bu özel statüyü elde etmek için prosedür detaylarını içeren kuralları olması gerekir.

6.3. Başlıca etkinlik türleri

Öğrencilere sunulan ders dışı etkinlik türleri 3 gruba ayrılabilir:

- Yarışmalar ve diğer etkinlikler
- Sağlıkla ilgili etkinlikler
- 'Aktif okul günü'

Yarışmalar ve diğer etkinlikler

Okullar ve diğer spor odaklı organlar tarafından farklı disiplinlerde sık sık spor etkinlikleri düzenlenmektedir. Bu etkinlikler arasında Olimpiyatlar ya da Olimpiyat Günleri, spor festivalleri ya da şampiyonalar bulunmaktadır. Yunanistan, rekabetçi bir tarzdan ziyade bu etkinliklere daha fazla katılımı hedefleyen bir tutum sergilemeye dikkat çekmektedir.

Bu etkinliklere katılım, genelde ilköğretimin ilk yıllarından itibaren mümkündür. Genellikle okulda başlayıp daha sonra yerel ve bölgesel aşamalara gelen müsabakalar son olarak ulusal seviyeye gelir ve böylece en iyi genç sporcular uluslararası müsabakalarda yer alma imkânı elde eder. Bu tür müsabakalara hazırlanmak için çok çeşitli eğitimler gerekir ve bu durum uzun süreli motivasyon ve spora aktif katılımdan zevk alma gibi gereklilikleri de beraberinde getirir. Bu müsabakalara kamu kaynaklarıyla ya da özel sponsorlarca finansal destek sağlanabilir. Gönüllü çalışmanın da organizasyona katkısı vardır. Bazı ülkelerdeki yarışlar uzun süreli geleneklere dayalı olabilir ya da Olimpiyat tarzında yapılan açılış ve kapanış törenleri ile önemli ulusal ya da uluslararası etkinlikler olarak görülebilirler.

Aslında bu tür etkinliklerde Olimpiyat ruhu, katılımcı ve organizasyoncular için bir ilham verici olmaktadır.

Kıbrıs, öğrencilerin mümkün olduğunca daha fazla sporda yer almasını sağlamayı amaçlayan, sporun olumlu etkisine ve spora katılımı hayat boyu sürdürmeye dikkat çeken bir Olimpiyat programı düzenlemiştir. Bu Olimpiyat Eğitim Programı, Olimpik değer ve idealleri yüceltmektedir.

Almanya’da Okul Sporları Derneği ve Lander, okul takımlarının yerel ve bölgesel seviyede 17 Olimpiyat disipliniinde mücadele ettiği Jugend trainiert für Olympia’ya (Olimpiyatlar için gençlik eğitimi) fon sağlamaktadır. Ulusal seviyedeki son yarış federal hükümet tarafından finanse edilmektedir. Bu yarışın asıl amaçlarından biri zorunlu eğitimin ötesinde spora destek vermektir.

Son Avrupa Olimpiyatlarının ev sahipleri (Yunanistan ve Birleşik Krallık) 2004 ve 2012’de Yaz Olimpiyat Oyunlarına bağlı özel eylemler üstlenmiştir.

Yunanistan 2004 Olimpiyat Oyunları alanlarına eğitimsel ziyaretler programı uygulamıştır. Öğrenciler de Olimpiyat tesislerinde çeşitli fiziksel aktivitelerde yer alabilirler.

2012 Londra Olimpiyatları zamanında **Birleşik Krallık (İngiltere)**, milyonlarca genci motive etmek ve onların ülkedeki okul sporları müsabakalarında yer almalarına ilham kaynağı olmak için Okul Oyunları’nı uygulamaya koymuştur. Oyunlar 2012 yazından beri devam etmektedir.

Sağlıkla ilgili etkinlikler

Sağlığın geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için okullarda belli program ve projeler tasarlanmaktadır ve bu programlar çoğunlukla ders dışı etkinlikler kapsamındadır. Bunlardan bazıları belli problemler üzerinde dururken, diğerleri ise günlük hayatta kazanılacak sağlık alışkanlıkları ve daha genel sağlık konularını kapsar.

Kıbrıs, çocuklar ve gençler için sağlığı geliştiren fiziksel etkinlikleri uygulamak amacıyla bir program başlatmıştır. Programın asıl amaçları, okul ve okul dışında fiziksel aktiviteye katılan kişi sayısını ve katılım süresini artırmaktır. 13-14 yaşındakilerin (ISCED Seviye 2) kardiyak kapasitesini artırma konusu üzerinde de özellikle durulmaktadır.

Portekiz’deki Pessoa Programı’nda yer alan ISCED 1. Seviye okullarının asıl amacı sağlıklı yeme alışkanlığını geliştirmek ve obeziteyi önlemek için özel yöntemlerle fiziksel aktiviteyi artırmaktır. Programda ebeveynler için sağlık ve kilo eğitimi de yer almaktadır. Bunun amacı tüm aile içinde sağlıklı tercihler yapılmasını teşvik etmektir.

İzlanda ‘Sağlığı Destekleyici Okullar’ olarak bilinen bir proje kabul etmiştir. Okuldaki herkes sağlığı geliştirme politikasına destek vermek için bu projede yer alır. Proje kapsamında diyet ve diş temizliği, hareket ve güvenlik, akıl sağlığının geliştirilmesi ve genel olarak sağlıklı yaşam gibi konular bulunmaktadır.

‘Aktif okul günü’

Bazı ülkeler, müfredattaki beden eğitimi dersi dışında fiziksel etkinliklere katılımı artırmak ve bu etkinlikleri günlük okul rutininin bir parçası haline getirmekle ilgilenmektedir. Bu açıdan söz konusu aktiviteler okul saatinin parçasıdır ve zaman çizelgesinde teneffüsler ya da okula gelme zamanı gibi farklı noktalara konulabilirler.

Danimarka’daki çoğu okulda, okul başlamadan önce sabah koşusu yapılmaktadır. Ayrıca ‘koş ve oku’ konsepti de geliştirilmiştir. Öğretmenler yaklaşık 20 dakika öğrencilerle koşmakta ve daha sonra aynı süre kadar kitap okumaktadır. Bunun amacı çocukların konsantrasyonunu güçlendirmektir.

Kıbrıs’taki ‘Aktif Okul Teneffüsleri’ pilot programı ders aralarında öğrencileri fiziksel aktivitelerle- özellikle rekabet gerektirmeyenlere- katılım için teşvik etmektedir. Amaç okuldaki şiddet ve zorbalığı azaltmaktır.

Avusturya'daki 'Die 4 besten 5' programı, 4 hafta boyunca haftada 5 egzersizi desteklemektedir. Bu egzersizler dersten önce, sonra ya da ders esnasında yapılabilir ve öğrencilerin konsantrasyonunu artırmayı amaçlar.

Finlandiya'da 'Okullar Hareket Halinde' olarak bilinen program, okul gününü fiziksel olarak daha etkin hale getirmek için, mevcut ve yeni eylem modellerini koordine eder. Proje okul günlerinde fiziksel aktiviteyi artırmayı amaçlamaktadır.

Slovenya'daki okullar fiziksel aktiviteler için teneffüsleri daha uzun tutmaktadır. Çocuklar sınıftan çıkıp okul bahçesindeki ya da spor salonundaki çeşitli aktivitelere katılırlar.

BÖLÜM 7: PLANLANAN DÜZENLEMELER

Mevcut raporda yer alan Avrupa ülkelerinin yaklaşık üçte biri, hem genel anlamda sporla hem de okuldaki beden eğitimiyle doğrudan ilgili olan ulusal düzenleme ya da tartışmalarla ilgilenmektedir. Bu bölüm aşağıdaki dört alanla ilgili düzenlemeler üzerinde durmaktadır:

- Ulusal stratejilerin geliştirilmesi ve büyük ölçekli girişimler;
- Ana öğretim programı düzenlemeleri;
- Öğretmen eğitimi ve sürekli mesleki gelişim (SMG);
- Okul spor malzemeleri ve okul alt yapısının iyileştirilmesi.

Bazı ülkelerde düzenlemeler kapsamlıdır ve aynı anda beden eğitimindeki birkaç konuya birden yer verilmiştir. Örneğin; Macaristan'da ana müfredat, SMG ve okul spor malzemeleri ile ilgili yeni bir düzenleme yapılmıştır. Finlandiya ise beden eğitimi dersine ayrılan zamanı artırmayı ve alandaki öğretmen uzmanlığını desteklemeyi planlamaktadır.

7.1. Yeni ulusal stratejilere ve geniş ölçekli girişimlere doğru

Birkaç ülke beden eğitimi ve spordu desteklemek amacıyla yeni ulusal stratejiler ortaya koymakta ve uygulamaktadır. Bu tür ulusal stratejilerin sona erdiği ülkelerden üçünde (2010'da Slovenya'da, 2012'de Letonya ve Romanya'da), yetkililer bunların devamı ve yeni politikalar geliştirme üzerinde çalışmaktadır.

Danimarka'da 2012 yılında yeni bir strateji uygulamaya konuldu. Bu strateji öğrenmeyi artırmayı, sosyal ve kişisel becerileri güçlendirmeyi, motivasyonu artırmayı, toplumsal girişkenliği geliştirmeyi, şiddet ve okuldan ayrılmaları azaltmayı amaçlamaktadır. İçeriğin geliştirilmesi ve gözlem 2013/14 öğretim yılındaki uygulamaya kadar devam edecektir.

Letonya'daki yeni spor politikası ana hatları, 2013'ten 2020'ye kadar geçecek olan süreyi kapsamaktadır ve şu konular üzerinde durmaktadır: çocuk ve gençlik sporları, herkes için spor, elit sporlar, engelliler için spor, tıbbi danışmanlık ve sağlık bakımı, spor altyapısı ve finansman. Strateji, devletin yetenekli genç sporcular için imkanları geliştirmede, spordaki kaynakların planlanması ve kullanılmasında ve sporda bilimsel araştırmaya geliştirmede ne gibi roller üstlendiğini belirlemektedir. Asıl hedef grupları çocuklar ve gençler, spor uygulayıcıları, spor uzmanları ve sporculardır.

2013 yılından itibaren Avusturya tüm okullarda sağlık ve zindeliği desteklemek için yeni stratejiler üzerinde çalışmaktadır. Strateji, okul çocuklarının fiziki ve psikolojik sağlığı, okullarda tıbbi destek ve spor alt yapısını geliştirme gibi konuları kapsamaktadır. Asıl amaçlarından biri de, çocuk ve gençleri fitness etkinliklerine dahil ederek, beden eğitiminin kalitesini artırarak ve spor federasyonları ile iş birliğini artırarak öğrencilerin fiziki durumlarını iyileştirmektir.

Romanya 2012-20 yılları için beden eğitimi ve sporun örgütlenmesi ve geliştirilmesi için yeni bir strateji geliştirmiştir. Bu stratejinin asıl amaçları arasında eğitimi, sağlığı iyileştirme, fiziksel ve sağlık etkinliklerine katılım yoluyla vatandaşları sosyalleştirme, öğretime doğru zaman ayırarak beden eğitimi dersini geliştirme, beden eğitimi dersi öğretmenlerini modernleştirme ve geliştirme bulunmaktadır.

Kıbrıs'taki yeni bir girişim orta öğretimdeki öğrencileri ders dışında da spora teşvik etme üzerinde durmaktadır:

Kıbrıs'taki öğrencilerin sağlık durumu hakkında yapılan araştırmaların ortaya koyduğu olumsuz sonuçlar sebebiyle Eğitim ve Kültür Bakanlığı, Kıbrıs Spor Örgütü ile işbirliği içerisinde orta öğretimdeki öğrenciler için fiziksel etkinlikler programını geliştirmeyi planlamaktadır.

7.2. Ana öğretim programı düzenlemeleri

Bazı ülkeler, okullarda beden eğitimi dersinin amaç ve içeriği, öğretim zamanı ve öğrenci gelişimini değerlendirme gibi konularla doğrudan bağlantılı olan düzenlemeler üzerinde durmaktadır. Bu düzenlemeler bazı okullara kendi müfredatlarını oluşturmada daha fazla özerklik tanımaktadır.

Örneğin, Kıbrıs ve Birleşik Krallık'taki (İngiltere) öğretim programı yeniden gözden geçirilerek okullarda beden eğitimi dersi için hedefler, beklentiler ve öğretim sonuçları daha açık şekilde ortaya konulmuştur.

Kıbrıs'ta 2011/12 yılından itibaren ilköğretimdeki beden eğitimi dersi için yeni program uygulanmaktadır. Yeniden gözden geçirilen doküman daha açık ve nettir. Yeni programda hedef ve göstergelerin yanı sıra, her yaşta çocuk için planlanan çeşitli etkinlikler öğretmenlerin işlerini daha etkili şekilde planlamalarına yardımcı olmaktadır.

Birleşik Krallıkta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) Şubat 2013'te kamuoyuyla paylaşılan ve Eylül 2014'te yürürlüğe girecek olan program, tüm çocukların yüzmeyi öğrenmesi beklentisiyle beden eğitiminin zorunlu ders olarak okutulmasını sürdürmektedir. Programda yarışmalar konusu üzerinde de durulmaktadır. Önerge, öğretilmesi gereken bilgi ve becerilere odaklanan kısa bir çalışma programı niteliğindedir. Bu da okullara öğrencilerinin ihtiyaçlarını en iyi şekilde geliştirebilecekleri bir program oluşturmada daha fazla özerklik tanımaktadır.

Portekiz ve Finlandiya'da planlanan düzenlemeler öğretim programı içinde beden eğitimi dersine daha fazla dikkat çekecektir. Portekiz zorunlu beden eğitimi dersini tüm ilköğretime yaymayı planlarken, Finlandiya da zorunlu eğitim boyunca beden eğitimine ayrılan zamanı artırmayı düşünmektedir.

Portekiz'de ilköğretimde(1-4.sınıf) beden eğitimi dersinde takip edilecek zorunlu bir program mevcut değildir ancak 'Açıklamalar' kısmına fiziksel etkinlikler yazılmaktadır. Beden eğitimi dersinin tüm ilköğretime yayılmasını planlayan pilot bir çalışma yapılmaktadır. Amaç hareketsiz yaşamı azaltıp sağlıklı yaşam alışkanlıklarını artırmaktır.

Finlandiya'daki yeni bir hükümet programı beden eğitimi dersinin öğretimini iyileştirmeyi amaçlamaktadır. Eğitim Bakanlığı, 2016/17 öğretim yılından geçerli olmak üzere tüm zorunlu öğretim boyunca ders için ayrılan zamanı artırma önerisinde bulunmuştur. Bu süre yılda ortalama 57'den 63 saate çıkarılacaktır.

Yunanistan ve Macaristan'daki müfredat düzenlemeleri yalnızca beden eğitimi ders saatini artırmayı değil, aynı zamanda okullarda uygulanan geleneksel sporları yeni etkinliklerle tamamlayarak içeriği geliştirmeyi ve çeşitlendirmeyi hedeflemektedir. Ayrıca bu düzenlemeler hem müfredatta hem de ders dışı etkinliklerde beden eğitiminin örgütlenmesi açısından okul özerkliğini artırmaktadır.

Yunanistan'da ilköğretimin ilk 4 yılında beden eğitimine ayrılan haftalık öğretim zamanı tüm pilot okullarda iki katına çıkarılacaktır. Bu okullardan modüllere dans açıklamalarını dahil etmeleri ve etkinlikleri diğer derslerle bağlamaları amacıyla programlar arası bir yaklaşım benimsemeleri istenmektedir. Ayrıca, beden eğitimi öğretmenleri okul müsabakaları ve gösteriler gibi ders dışı etkinlikleri hazırlamak için bu yeni aktivitelerde modülleri kullanabilir.

Macaristan'da 2012/13 öğretim yılından itibaren uygulamada olan yeni düzenlemeler beden eğitimi ders saatlerini artırmış ve haftada 5 saate çıkarmıştır. Alt ortaöğretimde ise bu süre iki katıdır. Ayrıca, ders için daha esnek saatler olması, okulların dans, yüzmeye, ata binme gibi alternatif etkinliklere yer vermelerine imkan sağlamaktadır. Haftada 5 saatten ikisi okul sporları kulüplerinde bu tür etkinlikler için kullanılabilir.

4 ülke, değerlendirmeyi standartlaştırmak ve sonuçları mukayese etmeyi daha kolay hale getirmek amacıyla beden eğitimi de istenen öğrenme çıktılarına ilişkin standart ve yaklaşımlarını yeniden gözden geçiriyor. Örneğin, Fransa'da beden eğitimi dersi için değerlendirme ölçütlerini belirlemekten okullar sorumludur (Bkz. Bölüm 4)ve yeni çıkarılan değerlendirme aracı öğrencilerin spor başarılarının ulusal seviyede karşılaştırılmasına imkan vermektedir.

ek Cumhuriyeti'nde öğrencilerin öğrenme çıktılarının değerlendirmesini geliştirmek amacıyla beden eğitimi dersi için standartlar hazırlanmaktadır. Bu standartların içinde, değerlendirme örnekleri ile birlikte beklenen çıktıların detaylı göstergeleri bulunmaktadır.

Fransa, ulusal seviyede belirlenen spor etkinlikleri ve ilgili becerilerin listesini oluşturmuştur. Bu liste her kurumdaki beden eğitimi programları için temel oluşturmaktadır. Son zamanlarda yeni bir değerlendirme erevesi oluşturulmuştur. Örneğin, bu çerçevede alt ortaöğretimin sonunda her bir spor etkinliği için kriterler ve sınıflar ya da puanlar gibi konular yer almaktadır. Böylece hem öğrenciler bireysel olarak değerlendirilir hem de ulusal eviyede okullar arası kıyaslama yapmak kolaylaşır. Bu çerçevenin bir amacı da beden eğitimi de ulusal bir yeterlilik düzeyi belirlemektir. 2012/13 ğretim yılında ilk kez bu ulusal çaplı değerlendirme test edilmiştir.

Avusturya, 8 yılda beden eğitimi de ulaşılacak standartları gösteren ana hatlar uygulamaktadır. Bu standartlar arasında kişisel, sosyal ve spor becerileri yer almaktadır. Bunlar, ğrenci performansı yetersiz görüldüğünde eksiklerin tespitine imkan sağlamaktadır.

2013 yılından itibaren Portekiz'de, okullara fiziki yatkınlığı değerlendirmek için gereken araçları sağlayacak olan Platform FitEscola uygulanmaktadır.

7.3. Öğretmenlere ilişkin düzenlemeler

Bazı ülkelerde beden eğitimiyle ilgili düzenlemeler, mesleki eğitim, mesleğe giriş ve SMG açısından öğretmenleri doğrudan etkilemektedir. nceki bölümde belirtilen Finlandiya'daki düzenlemenin öğrencileri beden eğitimi öğretmenliğine çekmesi beklenmektedir. Fransa ise ğretmen adayları için bazı düzenlemeler yapmıştır.

Fransa'daki beden eğitimi ğretmen adayları mesleki becerilerine odaklanan uygulamalı bir sınavdan geçmektedir. Sınav, adayların önce beden eğitimi dersine ilişkin fotoğrafları analiz edip daha sonra dersle ilgili plan hazırlamalarını gerektiren bir sınavdır.

Finlandiya'da beden eğitimi öğretiminin güçlendirilmesi, ders saatinin artırılması ve ğretmen deneyimi ile ilgili yeni bir devlet programı sunulmuştur. Bu durum daha nitelikli branş ğretmeni talebini artırmıştır. Bu düzenleme alandaki öğretmenleri uzmanlaşmaya teşvik ederken, öğrencileri mesleğe çekmek için yeni iş imkânları yaratılmaktadır.

3 lke ğretmenlerinin SMG'sini etkileyecek düzenlemeler planlamaktadır. Düzenlemelerin uygulanmasını kolaylaştırmak için öğretmenler belli görevlerde desteklenmekte ve onlara değişikliklerle ilgili SMG kursu imkanı sunulmaktadır. Bu lkeler arasında 2011/12den beri düzenlemelerin uygulandığı Estonya, Kıbrıs ve Malta (Bkz. Bölüm 5.3) ve 2012/13den itibaren düzenleme yapmayı planlayan Macaristan (Bkz. Bölüm 7.2) bulunmaktadır.

7.4. Spor ekipmanı ve altyapı ile ilgili gelişmeler

Bazı ülkelerde fiziksel etkinliklerin geliştirilmesindeki önceliklerden biri spor tesislerini ve ekipmanını modernleştirerek öğrencilerin şartlarını iyileştirmektir. Örneğin Belçika'da (Almanca konuşan topluluk) kaliteyi artırma amacıyla bazı spor tesisleri modernleştirilmektedir. 2013 yılından itibaren Bulgaristan ve Macaristan'daki yetkililer bu tesisler konusunda daha fazla sorumluluk almayı planlamaktadır.

Bulgaristan'da okul eğitimi ile ilgili yeni yasanın yürürlüğe girmesi beklenmektedir. Bu yasa okul spor tesislerini etkileyecek yeni bir devlet eğitimi standardının benimsenmesini sağlayacaktır.

Macaristan'da okullardaki spor altyapısının kalitesi büyük ölçüde belediyenin finansal durumuna bağlıdır. Bu durum da okuldan okula farklılıklar olmasına yol açmaktadır. Tüm okullarda benzer kalitede eğitim ve eşit şartlar sağlamak için küçük belediyelerdeki (nüfusu 3000'den az) okul altyapısı sorumluluğu 1 Ocak 2013'te okullardan alınarak devlete verilmiştir.

SÖZLÜK, İSTATİSTİKSEL VERİ TABANLARI VE KAYNAKÇA

ÜLKE KODLARI

EU/EU 27 Avrupa Birliği

BE	Belçika	SK	Slovakya
BE fr	Belçika- Fransız Topluluğu	FI	Finlandiya
BE de	Belçika- Almanca konuşan Topluluk	SE	İsveç
BE nl	Belçika- Flaman Topluluğu	UK	Birleşik Krallık
BG	Bulgaristan	UK-ENG	İngiltere
CZ	Çek Cumhuriyeti	UK-WLS	Galler
DK	Danimarka	UK-NIR	Kuzey İrlanda
DE	Almanya	UK-SCT	İskoçya
EE	Estonya		Kabul edilen ülke
IE	İrlanda	HR	Hırvatistan
EL	Yunanistan		Aday ülkeler
ES	İspanya	IS	İzlanda
FR	Fransa	TR	Türkiye
IT	İtalya		EFTA ülkeleri
CY	Kıbrıs		Avrupa Serbest Ticaret Birliğini iki ülkesi
LV	Letonya	LI	Lihtenştayn
LY	Litvanya	NO	Norveç
LU	Lüksemburg	CH	İsviçre
HU	Macaristan		
MT	Malta		
NL	Hollanda		
AT	Avusturya		
PL	Polonya		
PT	Portekiz		
RO	Romanya		
SI	Slovenya		

İstatistiki Kod

: Bilgi mevcut değil

Uluslararası Anlaşmalar

CPD (SMG)	Sürekli Mesleki Gelişim
ICT (BİT)	Bilgi ve İletişim Teknolojisi
ISCED	Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması
PE(BE)	Beden eğitimi

Kendi anadillerinde ulusal kısaltmalar

AHS	<i>Allgemeinbildende Höhere Schule</i>	AT
HAVO	<i>Hoger algemeen voortgezet onderwijs</i>	NL
PTS	<i>Polytechnische Schule</i>	AT
VWO	<i>Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs</i>	NL

Sınıflamalar

Uluslararası Eğitim Standartları Sınıflaması (ISCED 1997)

Uluslararası Eğitim Standartları Sınıflaması (ISCED) eğitimdeki istatistikleri uluslar arası düzeyde bir araya getirmek için uygun bir araçtır. İki sınıflama değişkeninden oluşmaktadır. Bunlar: genel eğitim, mesleki eğitim ve meslek öncesi eğitimi, eğitim ve iş pazarını dikkate alarak oluşturulan eğitim kademeleri ve alanlarıdır. Son versiyon olan ISCED 97³, eğitimi 7 kademeye ayırmaktadır. ISCED eğitim programlarını belli kademelere tahsis etmeye yarayan kriterleri dikkate almaktadır. Kademe ve söz konusu eğitim türüne göre asıl ve yan kriterler (tipik giriş niteliği, minimum giriş gereksinimi, minimum yaş, personel niteliği vb.)

ISCED 1: İlköğretim

Bu seviye 4-7 yaş arasında başlar. Tüm ülkelerde zorunludur ve 5-6 yıllık bir süreyi kapsar.

ISCED 2: Alt orta öğretim

Öğretim daha konu odaklı olmasına rağmen ilk kademede başlayan temel programların devamı niteliğindedir. Bu seviyenin bitmesi zorunlu eğitimin bitmesi ile aynı ana denk gelir.

ISCED 3: Üst orta öğretim

Bu seviye zorunlu eğitimin sonunda başlar. Giriş yaşı genellikle 15-16'dır. Başlangıç için genelde zorunlu eğitim belgesi ve diğer minimum giriş şartları gereklidir. ISCED Seviye 2'ye göre daha konu bazlı eğitim verilir. ISCED Seviye 3 süresi, 2 yıldan 5 yıla kadar değişebilir.

³ http://www.uis.unesco.org/ev.php?ID=3813_201&ID2=DO_TOPIC

Tanımlamalar

Öğretim programı, idari belge olarak da geçen bu terim şu şekilde tanımlanmaktadır: Beden eğitimi dersi ve kurumları için ana hatları, zorunlulukları ve/veya tavsiyeleri içeren farklı türdeki resmi belgeler. Beden eğitimi dersi için aynı anda birkaç türde idari belge olabilir.

Esnek zaman çizelgesi

Zorunlu derslere ayrılan zamanın kesin olarak saptanmadığını ya da belirlenen zamana ek olarak müfredatın okul ya da öğrencilere kendi seçimleri doğrultusunda belli bir saat sunduğunu gösterir.

Tam zamanlı zorunlu genel eğitim

ISCED seviye 3'te tam zamanlı genel eğitimin parçasını oluşturabildikleri Belçika, Bulgaristan, Fransa, İtalya, Macaristan, Hollanda, Slovakya ve Birleşik Krallık hariç alt orta öğretimin(ISCED Seviye 2) tamamlandığı ya da tekli yapının sona erdiği dönem

(Daha detaylı bilgi için, Avrupa eğitim sistemlerinin yapısı 2011/12 bölümüne bakınız (EACEA/Eurydice, 2011)).

Sınıf öğretmeni

Beden eğitimi de dahil müfredattaki tüm dersleri öğretmeye yetkili öğretmen. Bu alanda eğitim alıp almadığına bakılmaksızın beden eğitimi dersi bu öğretmenlere verilir.

Uzman öğretmen

Bir ya da iki farklı ders öğretmeye yetkili öğretmen. Beden eğitiminde uzman bir öğretmen ya sadece bu dersi verebilir ya da bu dersle birlikte başka bir dersi de yürütebilir.

Strateji

Hedefe başarılı şekilde ulaşmak için ulusal/bölgesel hükümet tarafından geliştirilen plan ya da metot. Strateji somut eylemler hakkında bilgi vermez.

Öğretim zamanı

Öğrencilere bir ya da daha fazla müfredat dersinin öğretildiği, genelde saatlerle ifade edilen zamandır. Öğrencilerin ödevlere, projelere ya da özel çalışmalara ayırdığı zaman buna dâhil değildir. Merkezi ya da yerel yetkililerce düzenlemeler yapılabilir ya da karar okullara bırakılabilir. Öğretmenlerin sınıflarıyla zaman geçirdiği ders saati teriminden farklılık göstermektedir.

Kaynakça

EACEA/Eurydice, 2011. *Avrupa eğitim sistemlerinin yapısı: şematik diyagramlar 2011/12* Brüksel: Eurydice.

EACEA/Eurydice, 2012a. *Avrupa'da tam zamanlı zorunlu eğitimde tavsiye edilen yıllık öğretim zamanı 2011/12* Brüksel: Eurydice.

EACEA / Eurydice, 2012b. *Avrupa'da 2012 yılında Eğitim Sisteminin Temel Verileri*. Brüksel: Eurydice.

AB Çalışma Grubu 'Spor ve Sağlık' 2008. *AB Fiziksel Aktivite Rehberi* [pdf].
http://ec.europa.eu/sport/library/documents/c1/eu-physical-activity-guidelines-2008_en.pdf
[Erişim 12 Mart 2013].

Avrupa Komisyonu, 2007a. *Spor Üzerine Beyaz Kitap*. COM (2007) [pdf]
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0391:FIN:EN:PDF>
[Erişim 12 Mart 2013].

Avrupa Komisyonu, 2007b. *Hayat Boyu Öğrenme için Önemli Yeterlilikler Avrupa Ölçüt Çerçevesi*
http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/pdf/ll-learning/keycomp_en.pdf
[Erişim 12 Mart 2013].

Avrupa Komisyonu, 2011. *Komisyonun Avrupa Parlamentosuna İletişim, Konsey, Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesi ve Bölgeler Komitesi, Sporda Avrupa Boyutunu geliştirmek*. COM (2011) [pdf]
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0012:FIN:EN:PDF>
[Erişim 12 Mart 2013].

EKLER

Ek 1: Ulusal stratejiler ve geniş ölçekli girişimler, 2011/12

Belçika (Almanca konuşan topluluk)

Geniş ölçekli girişim

2011-12 okul sporları programı ((*Schulsportprogramm 2011-12*))

http://www.dglive.be/PortalData/29/Resources/dokumente/schulsport/SCHULSPORTPROGRAMM_2011-2012_1.pdf

Bu bağlantıda hem ders içinde hem de her dışında yapılan etkinlikler de dahil (ulusal ve uluslararası toplantılarda okul şampiyonaları ve okul sporları etkinlikleri, kulüp ve derneklerle işbirliği, toplu müsabakalar ve öğretmen eğitimi vb.) okullardaki beden eğitimi geliştirmeyi amaçlayan girişimler yer almaktadır.

Belçika (Flaman Topluluğu)

Ulusal strateji

Okul sporlarını örgütleme stratejisi, 2009-14

http://www.schoolsport.be/upload/Centraal/Structuur/Decreet_130209_mbt%20org%20v%20schoolsport.pdf

Bu stratejinin üzerinde durduğu konular şunlardır: a) okul sporlarının yenilenmesi, planlanması ve gelişimi; b) beden eğitimi dersi ve okullardaki spor etkinlikleri arasındaki etkileşimin teşvik edilmesi ve spor ve aktif hareketliliğe uzun süreli katılım sağlamak için yerel spor girişimleri c) okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretimdeki ders dışı spor etkinliklerinin organizasyonu

Bulgaristan

Ulusal strateji

Bulgaristan Cumhuriyetinde Beden Eğitimi ve Sporun Gelişimi için Ulusal Strateji, 2012-22

http://mpes.government.bg/Documents/Documents/Strategii/Strategia_2012-2022.pdf

Strateji, insanların sosyal, ekonomik, sağlık ve cinsiyet statüsüne bakılmaksızın hayatın bütün aşamalarında spor aktivitelerine katılan kişi sayısını artırmayı amaçlamaktadır. Okullardaki örgütlü beden eğitime ilişkin strateji genç insanlar arasında spor etkinliklerine katılımın, müfredatın güncellenmesinin ve okul tabanlı etkinliklere fon sağlamanın önemi hakkında farkındalığı artırmayı amaçlamaktadır.

Çek Cumhuriyeti

Ulusal strateji

Çek Cumhuriyeti'nde Spora Devlet Desteği Konsepti, 2011

<http://www.msmt.cz/sport/koncepcje-statni-podpory-sportu-v-ceske-republice>

Konseptin ilk bölümü okuldaki beden eğitimi dersine ayrılmıştır. Diğer bölümlerde ise herkes için spor, yetenekli öğrenciler için spor, eğitim ve araştırma, spora fon sağlama, spor tesislerinin bakımı ve işletilmesi gibi konular yer almaktadır.

Danimarka

Ulusal strateji

NB: Ulusal strateji geliştirilme aşamasındadır ve 2013/14 yılında uygulanacaktır.

Almanya

Geniş ölçekli girişim

Olimpiyatlar için gençlik eğitimi (*Jugend trainiert für Olympia*), 1969'dan beri

<http://www.jtfo.net/home/>

800.000den fazla öğrenci ve gencin katılımıyla ulusal çaptaki okul takımı müsabakalarının, dünyadaki en büyük okul sporları müsabakası olduğu düşünülmektedir. Alman Federal Cumhuriyeti başkanının himayesinde yürütülmektedir.

Olimpiyatlar için gençlik eğitimi, 17 Olimpiyat disiplininde yapılan yarışlardan oluşmaktadır ve geniş kapsamlı temel eğitim, çeşitli eğitim oturumları, uzun süreli motivasyon, gönüllü katılım ve çalışmaya dayanmaktadır. Etkinliğe 1969'dan beri 25 milyondan fazla çocuk ve genç, 2.3 milyondan fazla öğretmen ve danışman katılmıştır. İlköğretim birinci sınıftan Abitur'e (üniversiteye giriş yeterliliği) kadar katılım mümkündür.

Engelli olimpiyatları için gençlik eğitimi (*Jugend trainiert für Paralympics*), 2010'dan beri

<http://www.jtfp.de>

Girişim 2010 ve 2011 yıllarında pilot çalışma olarak başlamıştır ve yıllık olarak uygulanmaktadır. 2012 yılında 300 katılımcı ulusal finallerde yer almıştır. Gelecekte 'Engelli Olimpiyatları için gençlik eğitimi' ve 'Olimpiyatlar için gençlik eğitimi' ulusal finalleri şu 6 kategoride üç ortak ulusal müsabakada yapılacaktır: futbol, atletizm, yüzme, tekerlekli sandalye basketbolu, masa tenisi ve kuzey disiplini kayağı.

Federal Gençlik Oyunları (*Bundesjugendspiele*), 1979'dan beri

<http://www.bundesjugendspiele.de>

1.sınıftan 10.sınıfa tüm öğrenciler için zorunlu olan bu oyunlar, öğrencileri atletizm, jimnastik ve yüzme sporlarıyla tanıştırmayı amaçlamaktadır. Müsabakalar aynı zamanda bu sporlarda daha az yeterliliği olan öğrencilerin motivasyonunu artırmayı amaçlamaktadır.

Estonya

Geniş ölçekli girişim

Ulusal sağlık günleri:

- Eylül'de: <http://www.koolisport.ee/reipalt-koolipinki-tervisepaev>
- Şubat'ta: <http://www.koolisport.ee/tervisepaev-talvevolud>
- Nisan'da: <http://www.koolisport.ee/tervisepaev-looduse-kilomeetrid>

<http://www.koolisport.ee/index.php>

Eylül'de- 'Briskly to school' denilen sağlık günü

Ebeveynler dahil 1.sınıftan 12.sınıfa tüm çocuklar için

- Açık havadaki spor günleri ve etkinlikleri (atletizm, bisiklet turları, kayak vb.)

- Doğa yürüyüşü (Okul civarındaki doğayı, doğada hayatta kalmayı ve çevre hakkında konuşmayı öğrenmek için)

Subat'ta- 'Winter Magic'(Kış Büyüsü) denilen sağlık günü

Kış sporlarını geliştirmek ve kışın işbirliği etkinliklerinde yeni fikirler almak amacıyla 1.sınıftan 12.sınıfa tüm çocuklar için

Nisan'da- 'Adventures in Nature' (Doğadaki Maceralar) denilen sağlık günü

Açık havadaki spor etkinliklerini (doğa yürüyüşü yapma, yürüme, koşma, bisiklet sürme, paten vb.) geliştirmek amacıyla 1.sınıftan 12.sınıfa tüm çocuklar için

Yunanistan

Geniş ölçekli girişim

Panathenaic Stadi'nda ve Antik Olympia'da Eğitim ve Spor Programı

'Çocuk' Atletizmi '(ISCED 1)

<http://et.diavgeia.gov.gr/f/minedu/ada/45%CE%A0%CE%919-%CE%9D%CE%9A9>

<http://et.diavgeia.gov.gr/f/minedu/ada/%CE%92%CE%9F%CE%96%CE%969-CE%9D%CE%9D%CE%97>

İlkokul öğrencilerinin çeşitli atletik etkinliklere katılabildikleri Panathenaic Stadyum'una eğitimsel ziyaretler bu kapsamdadır.

Olimpiyat Oyunları hakkında eğitsel ve bilgi verici materyaller sağlanmaktadır.

Atina Olimpik Atletizm Kompleksi 'Spiros Louis'te Eğitim ve Spor Programı

http://www.oaka.com.gr/article_detail.asp?e_article_id=1158&e_cat_id=265

İlk ve ortaokul çocukları için eğitimsel ziyaretler ve atletik etkinlikler bu kapsamdadır. Esas amacı Atletizm Kompleksi'nde yapılan oyunlar ve kültürel etkinliklerle ilgili bilgi sağlamaktır. Çocuklar tek başlarına spor etkinliklerinde yer alabilirler.

Engelli Olimpiyatları ve Özel Olimpiyatlarda Eğitim ve Spor Programı

<http://www.eaom->

[amea.gr/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=32&Itemid=18](http://www.eaom-amea.gr/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=32&Itemid=18)

<http://www.specialolympicshellas.gr/>

Bu program, sporu desteklemeyi, beden eğitimi ve etkinliklere katılım anlayışını geliştirmeyi ve sosyal engellilik anlayışını geliştirmeyi amaçlamaktadır. Program kapsamında, özel ihtiyaçlı öğrencilerin örgütlü spor etkinliklerine aktif katılımı ve böylece fiziksel egzersizin sağlayabileceği memnuniyeti yaşamalarına yardımcı olmak yer almaktadır. Program eşit imkânlar sunmayı, zihinsel engelli kişilere olan önyargıların engellenmesini ve bu kişilerin özgüvenlerini kazanarak toplumun bir parçası olmasına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

İspanya

Ulusal strateji

Fiziksel etkinlik ve spor için bütünleyici plan (*Plan integral para la actividad física y el deporte*), 2010-20

<http://www.csd.gob.es/csd/estaticos/plan-integral/LIBRO-PLAN-AD.pdf>

Plan, kaliteli spora evrensel erişimi artırmayı amaçlamaktadır. İspanya Hükümeti, fiziksel etkinlik, sağlık, spor ve eğlenceye ilişkin bilgi yaymakla sorumludur.

Bu planın dört amacından biri okul çağında sporu geliştirmektir. Müfredattaki beden eğitimi dersini, eğitim sistemindeki fiziksel aktivite ve sporu desteklemektedir. Ayrıca diğer paydaşlarla işbirliği içerisinde, bu planın uygulaması okulların eğitim projelerine de yayılmaktadır.

Fiziksel aktivite için bütünlük plan ve okul çağı çocukları için spor (*Plan integral para la actividad física y el deporte en edad escolar*), 2010-20

<http://www.csd.gob.es/csd/estaticos/plan-integral/escolar.pdf>

Bu plan, genel bütünlük plandan alınmaktadır. Amacı okul çağındaki çocuklar (3-18 yaş arası) arasında kaliteli spor ve fiziksel aktiviteyi geliştirmektir. Plan; değerlendirme göstergelerinin yanı sıra, genel amaçlar, ana stratejik hareket çizgileri, özel projeler ve öncelik sırasına göre önlemler ve girişimlerden oluşmaktadır.

Geniş ölçekli girişim

Okul Sporunun Gelişimi ve Desteklenmesi İçin Ulusal Program, 2010-20

<http://www.csd.gob.es/csd/promocion/deporte-escolar/> <http://www.csd.gob.es/csd>

Program, okul projeleri ve programlarıyla birlikte geliştirilmiştir. Okul ortamında fiziksel aktiviteleri teşvik edecek spor federasyonlarının teknik faaliyetlerini ve Özerk Toplulukların çabalarını desteklemeyi amaçlamaktadır. 'Okulda oyun' ve 'Okul oyuncularına ulusal yardım programı' denilen iki alt programdan oluşmaktadır.

Okul çağındaki çocuklar ve gençler için İspanya Şampiyonlukları, 2010-20

<http://www.csd.gob.es/csd/promocion/deporte-escolar/2campeonatosEspEscolar/>

Bu şampiyonalarda her yıl bölgesel takımlar bir araya gelmektedir. Resmi ilanları, genel ve teknik kuralları, yarışların tarih ve yerlerini Yüksek Spor Konseyi ilan etmektedir. Ayrıca bu konsey seyahat, kalacak yer, yemiy ve Özerk Topluluklar tarafından şampiyonalar organize edilmesi için de hibe ilanları vermektedir.

Fiziksel Egzersiz ve Spor Geliştiren Okullar, 2011'den beri

http://www.csd.gob.es/csd/promocion/deporte-escolar/2022-centros-escolares-promotores-de-la-actividad-fisica-y-eldeporte-subsenciones-a-comunidades-autonomas-para-su-desarrollo/view?set_language=en&cl=en

Bu girişim beden eğitimi ve spora destek sağlayan okul merkezleri geliştirmeyi hedeflemektedir. Ayrıca, okullara kendi Okul Sporları Planlarını oluşturmalarına yardımcı olmak ve mevcut durumları geliştirmek için de bir kılavuz hazırlanmıştır.

İrlanda

Geniş ölçekli girişim

Aktif okul bayrağı, 2009'dan beri

<http://www.activeschoolflag.ie/>

Bu girişim, fiziksel olarak aktif ve eğitimli okullar yaratmaya çalışmaktadır. Ortaklık yaklaşımını teşvik etmek ve okullara beden eğitimi paydaşlarına yaklaşımda daha aktif olmaları için destek sağlamaktadır.

İtalya

Geniş ölçekli girişim

Motor Becerisi Okuryazarlığı Projesi (*Alfabetizzazione motoria*), 2009/10 öğretim yılından 2012/13 öğretim yılına

<http://www.alfabetizzazioneemotoria.it/>

Bu projenin amacı ergenlik öncesindeki gençlerin sağlığını, motor ve bilişsel becerilerini geliştirmektir. Bu amaçla okul öğretmenlerine bir asistan tarafından destek sağlanmaktadır. Bu asistan ilkokullarda 30 saatlik beden eğitimi dersini vermek için gereken lisansa sahiptir.

Projenin internet sayfasında bilgi, malzemeler ve çalışma belgeleri bulunmaktadır. Platformun bir bölümü gelecek istatistik analizleri için veri toplamaya ayrılmaktadır. 2009/10 öğretim yılından beri öğretmenler için özel ulusal ve bölgesel bilgilendirme seminerleri düzenlenmektedir.

Öğrenci Sporları Oyunları(*Giochi Sportivi Studenteschi*), 2010/11 öğretim yılından beri

<http://hubmiur.pubblica.istruzione.it/web/istruzione/giochi-sportivi-studenteschi>

Okul Sporları Oyunları, ilköğretim, alt ve üst orta öğretimde resmi olarak tanınan okullara ve devlet okullarına devam eden öğrencilere yöneliktir. Ayrıca, beden eğitimi öğretmenlerinin yapmış olduğu işi de geliştirmektedir. Ders dışı spor etkinliklerine yaklaşım ise öğrencinin gelişimine katkı sağlamaktadır. Spor federasyonları örgütsel olarak ve finansal olarak OSO ulusal finallerine katkı sağlamaktadır.

Spor projeleri için ulusal fon, 2006'den beri

http://hubmiur.pubblica.istruzione.it/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/d897a8ab-9caa-41a6-9993-ee496b84b0c3/CCNL%20scuola%202006_2009.pdf

Bu ulusal fon, spor projelerine başlayan ortaokullardaki (ISCED Seviye 2 ve 3) beden eğitimi öğretmenleri içindir. Fon, 18 saatlik öğretim zamanı dışında haftada 6 saati geçen işleri için öğretmenlerin maaşlarına eklenir. Ayrıca bu fon, öğretmenlerin öğrencilerini ulusal ve uluslararası müsabakalara hazırlamalarına imkân sağlamakta ve farklı spor projelerinde yer alan okullara destek vermektedir.

Kıbrıs

Geniş ölçekli girişim

Olimpik Eğitim Programı, 2006'dan beri

http://www.schools.ac.cy/klimakio/Themata/Diathematika/Olym_paideia/index.htm

Bu program, Eğitim Bakanlığı ve Kıbrıs Olimpiyat Komitesinin gözetimi altında sürdürülmektedir. 6-18 yaşındaki öğrenciler içindir. Olimpiyat değerleri ve ideallerini yüceltmektedir.

Kıbrıs 'Ulusal Okul Sporları Şeması', Eylül 2010'dan Mayıs 2013'e

<http://www.moec.gov.cy/en/>

İki ödül seviyesi bulunmaktadır: 1.Öğrenci Sporları Madalyası için gerekenler bir ayda en az 20 saat fiziksel etkinliklere katılım ve 15 dakikalık aerobik (koşma ve/veya yürüme) testinde başarıdır. 2.Okul Sporları Bayrağı ise öğrencilerinin %45i spor madalyası almış okullara verilir. Okulun bu bayrağı üç yıl boyunca sergileme hakkı vardır.

Girişimin asıl amaçları sağlığa faydalı fiziksel aktiviteler geliştirmek, sporla ilgilenen öğrenci sayısını ve spora ayrılan zamanı hem okul içinde hem de okul dışında artırmaktır. Şema ISCED 2 seviyesi için tasarlanmaktadır.

Letonya

Ulusal strateji

2004-2012 yılları için Spor Politika Ana hatları ve 2006-2012 yılları için Ulusal Spor Gelişim Programı

http://izm.izm.gov.lv/upload_file/Sports/IZM_190710_SPP.pdf

Bu programların beş hedef noktası vardır: 1) çocuk ve gençlik sporları, 2) elit spor, 3) herkes için spor, 4) engelli kişiler için spor ve 5) spor tesisleri. Çocuk ve gençlik sporları politikası; her gence spora katılması için imkân sağlamayı, zorunlu beden eğitimi dersi için devletin sorumluluğunu belirlemeyi, genç sporcuların performansını geliştirmeyi, kaynak planlaması ve kullanımı hakkında karar vermeyi amaçlamaktadır.

Geniş ölçekli girişim

Gençlik Olimpiyat Oyunları, 1992'den beri

<http://www.latvijasolimpiade.lv/lv/>

Gençlik Yaz Olimpiyat Oyunları, Eğitim Bakanlığı ve ev sahibi şehrin yetkilileri arasındaki iş birliği ile iki yılda bir düzenlenir. Bu oyunlar 30dan fazla disiplinde gerçekleştirilir. 2011'de üç yeni spor olan golf, touch rugby ve binicilik sporları eklenmiştir. 1994 yılından beri her yıl Gençlik Kış Oyunları yapılmakta ve çok sayıda genç bu oyunlara ilgi göstermektedir. Bu oyunlarda buz hokeyi, biatlon, mesafe kayağı, dağ kayağı, paten, snowboard ve kızak yarışı bulunmaktadır.

Yılın spor öğretmeni, 2004'den beri

<http://www.izm.gov.lv/nozares-politika/sports/pasakumi/konkurss2012.html>

2004'ten beri her okul en iyi öğretmen adaylığı için bu yarışa spor öğretmenlerini sokabilmektedir. Ulusal hakemler altı finalist tarafından verilen beden eğitimi dersini gözlemleyip değerlendirirler. Yıllık Spor ödüllerinin bir parçası olan bu yarış çok sayıda kişiyi cezbetmektedir ve ödül töreni ulusal kanalda yayınlanmaktadır.

Litvanya

Ulusal strateji

Spor Gelişimi Stratejisi, 2011-20

<http://tar.tic.lt/Default.aspx?id=2&item=results&aktoid=22FA25A7-8395-4B1F-B6EB-5149504F601C>

Beden eğitimiyle ilgili esaslar formal ve informal eğitim yoluyla haftalık beden eğitimi dersi saatini artırmayı ve eğitim kurumlarının spor tesisi kullanımını iyileştirmeyi amaçlamaktadır.

Geniş ölçekli girişim

Litvanya okul çocukları Olimpiyat festivali, 2005'ten beri

http://www.lmssc.smm.lt/index.php?option=com_content&view=article&id=57&Itemid=55

Her yıl, çocukların %40'ı 23 civarında etkinliğe katılmaktadır. Festivalde hem sportif hem de sanatsal etkinlikler bulunmaktadır. Her çocuk belli bir sporda yarışabilir, sporla ilgili bir resim yapabilir, fotoğraf çekebilir ya da şiir yazabilir. Festival ekimde başlayıp tüm öğretim yılı boyunca devam eder ve uluslararası Olimpiyat günü etkinlikleriyle de aynı tarihe denk gelerek sona erer.

Meslek ortaokulları programında yüzen çocuklar, 2008-2015

<http://www.kksd.lt/index.php?4085629838>

Bu program çocuklara yüzmeyi ve suyun içinde güvenli hareket etmeyi öğretmeyi amaçlamaktadır.

Malta

Ulusal strateji

Sporu yeniden şekillendirme: Kişisel Gelişim, Sağlık ve Başarıya Doğru, 2007'den beri
<http://www.sportmalta.org.mt/userFiles/Sport%20Strategy%202007.pdf>

Asıl amaçları, çocuklar ve ebeveynlerinin spor etkinliklerine daha çok gönül vermesini sağlamak, çocuklar arasında fiziksel okuryazarlık ve sağlıklı yaşam tarzını geliştirmektir.

Geniş ölçekli girişim

Kızlar harekette, 2009'dan beri
<http://www.sportmalta.org.mt/programmes>

Asıl amacı, kızların güvenli ve destekleyici bir ortamda sportif ve diğer fiziksel etkinliklere katılım imkanını artırmak ve kızların belli spor branşlarında daha çok temsil edilmesini sağlamaktır.

Açık hava sporları programı, 2008'den beri
<http://www.sportmalta.org.mt/programmes>

Bu program, alt ortaöğretimdeki gençlerin macera sporları ve diğer ilgi çekici etkinliklere katılabilecekleri alternatif bir spor programıdır. Program, gençlerin liderlik becerilerini ve takım ruhunu geliştirmesine yardımcı olmayı, özgüven aşılmasını ve pratik açık hava becerileri edinmenin yanı sıra doğal çevrenin kıymetini bilmeye teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Avusturya

Ulusal strateji

Çocuk Sağlığı Stratejisi, 2011'den beri

http://bmg.gv.at/home/Schwerpunkte/Praevention/Eltern_und_Kind/Kindergesundheitsstrategie
Beden eğitimi ve sporla ilgili asıl amaçlar; çocuk ve ergenlerin yaşam becerilerini geliştirmek, eğitimi sağlığı pozitif olarak etkileyen esas faktör olarak kullanmak, gençleri fiziksel egzersize teşvik etmek ve onlara sağlıklı yeme alışkanlıkları kazandırmaktır.

Geniş ölçekli girişim

Okul Spor Oyunları
<http://schulsportinfo.at/>

25 disiplindeki Okul Sporları Oyunları, en iyi takım ve oyunculara odaklanmaktadır ama açılış ve kapanış merasimleri gibi kültürel öğeleri, öğrenci katılımı ya da gönüllülük gibi etkinlikleri de kapsamaktadır.

Sağlıklı Okul (*Gesunde Schule*), 2007'den beri
<http://www.gesundeschule.at/>

Asıl amaçları derslerin daha hareketli geçmesini sağlamak, boş zamanları esnasında fiziksel egzersiz yapan çocuk sayısını artırmak, okullar, spor federasyonları ve spor kulüpleri arasındaki işbirliğini artırmaktır.

Polonya

Ulusal strateji

Polonya'da Spor Gelişim Stratejisi, 2007-15

[http://www.cie.gov.pl/HLP%5Cfiles.nsf/0/D0E768D1C8CB4F1EC1257346002D1779/\\$file/Strategia_rozwoju_sportu_2015.pdf?Open](http://www.cie.gov.pl/HLP%5Cfiles.nsf/0/D0E768D1C8CB4F1EC1257346002D1779/$file/Strategia_rozwoju_sportu_2015.pdf?Open)

Stratejinin asıl amacı fit ve aktif bir toplum yaratmaktır. Strateji, çocuk ve gençlerin fiziksel durumuna ilişkin bir bölüm de içermektedir. Spor gelişimi ders dışı fiziksel etkinliklerin yanı sıra zorunlu beden eğitimi dersine de odaklanmaktadır.

Geniş ölçekli girişim

Benim spor alanım – ORLIK 2012 (*Moje Boisko – Orlik 2012*)

<http://orlik2012.pl/index.php>

Bu program, çocuk ve gençlere serbest girilebilen, çok amaçlı spor sahaları yapılması için ortaya çıkarılmıştır. Yerel devlet yetkililerini hedef almaktadır (yerel spor altyapısı gelişiminin bir parçası olarak). Yeni yapılan tesislerdeki spor derslerini örgütleyip yürütecek personeli almak için Animator-Moje Boisko- Orlik 2012 gibi eş projeler de yürütmektedir.

Portekiz

Ulusal strateji

Okul Sporları (*Desporto escolar*), 2009-13

<http://www.desportoescolar.min-edu.pt/institucional.aspx>

Bu sporlar, okula uyum sağlama ve başarısızlığı önlemenin yanı sıra genel olarak sağlık, spor ve fiziksel etkinlikleri daha ileri düzeye taşımaya önemli bir yoldur. Stratejik hedefler her okulda yüksek kalitede fiziksel etkinlikler uygulanması için fırsatları geliştirmeye odaklanmaktadır.

Geniş ölçekli girişim

'İlkokullarda(1-4.sınıf) müfredat geliştirme etkinlikleri', 2008'den beri, since 2008

<http://www.dgidc.min-edu.pt/aec/index.php?s=directorio&pid=1>

Bu girişim fiziksel aktivite de dahil birkaç alanda öğrenme deneyimlerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca aile ihtiyaçlarına sosyal yardımı, okul, toplum ve aileler arasındaki işbirliğini desteklemektedir.

Pessoa Programı, 2007/08'den beri

<http://programapessoa.dgidc.min-edu.pt>

Programın asıl amaçları sağlıklı yeme alışkanlığı kazandırmak ve özel bir yöntem kullanarak obeziteyi önleyecek fiziksel etkinliklerin sayısını artırmaktır.

Romanya

Ulusal strateji

Eğitim Bakanlığı, Olimpiyat Komitesi, Gençlik ve Spor Ajansı arasındaki protokol, 2008-12

<http://www.edu.ro/index.php/pressrel/8297>

Protokolün asıl amacı öğrencileri spor etkinliklerine dâhil ederek sağlıklı nüfus oranını artırmaktır. Her hafta en az 3 saat beden eğitimi dersi olması tavsiye edilmektedir. Protokol müsabakalara katılımı artırmayı amaçlamaktadır. Bir kuşaktan diğerine trendleri taşıyacak olan okul nüfusunun biyometrik gözlemi ile ilgili ulusal bir kayıt oluşturmak için uğraşmaktadır.

Geniş ölçekli girişim

'Badminton'da Genç Umutlar, 2011/12 öğretim yılı

<http://www.badminton.ro/>

Asıl hedef grubu ilköğretimdeki (ISCED Seviye 1) çocuklardır. Projenin amaçları okullarda badmintonu geliştirmek, öğrencilerin badminton oynama fırsatlarını artırmak, uluslararası yarışlarda Romanya'yı temsil edecek kişileri eğitmektir.

'Romen Kimliğimizin Parçası-Oina'yı yeniden keşfet, 2011/12 öğretim yılı

<http://www.froina.ro/print.php?news.184>

Bu etkinliğin asıl amaçları, oina sporunun oluşturduğu değer ve tutumlarla ilgili çocuk ve gençler arasında farkındalığı artırmak ve oina müsabakalarını tanıtarak eğitim kurumlarında bu sporu geliştirmektir.

Slovenya

Ulusal strateji

Sağlığı geliştirecek fiziksel aktivitelere ilişkin ulusal strateji, 2007-12

http://www.mz.gov.si/fileadmin/mz.gov.si/pageuploads/mz_dokumenti/delovna_podrocja/javno_zd_ravje/strategija_vlade_RS_podrocje_telesne_dejavnosti.pdf

Strateji, yaşam boyu sağlık için düzenli hareket ve fiziksel egzersize verilen önemi artırmayı özellikle de özel ihtiyaç sahibi çocukların sağlığını iyileştirecek bir fiziksel egzersiz kültürü yaratmayı amaçlamaktadır. Strateji, ayrıca beden eğitimi dersinde işbirliği yapmaları için ve öğleden sonra yapılan egzersizlere katılmaları için çocuk ve ergenleri motive etmeye çalışmaktadır. Bu kişilerin günde en az bir saat fiziksel olarak aktif olmaları beklenmektedir. Aynı zamanda bu strateji, temel ve üst ortaokullarda sağlıklı yaşam şeklinin kazandırılması ve bu konudaki SMG programlarının sistematik olarak uygulanması konusuna da yer vermektedir.

Geniş ölçekli girişim

Altın Güneş (*Zlati sonček*), 1997'den beri ve Krpan, 1999'dan beri

http://www.sportmladih.net/programi_som/zlati_soncek

http://www.sportmladih.net/programi_som/krpan

'Altın Güneş'; 5 ve 8 yaş arası çocuklar, Krpan ise 9-11 yaş arasındaki çocuklar içindir. Her ikisi de yıl boyunca çocukların boş zamanlarını spor etkinlikleriyle zenginleştirmeye çalışmaktadır. Okul öncesinde ve temel okullarda uygulanmaktadır. Program rekabetçi değildir. Amaç çocukların oyun oynayarak motor becerilerini geliştirmesine yardımcı olmaktır.

Sağlıklı Yaşam Tarzı (*Zdrav življenski slog*), 2010-13

http://www.sportmladih.net/programi_som/zdrav_zvivljenjski_slog

Sağlıklı Yaşam Tarzı projesi, temel motor becerilerinin gelişimi, hareket becerilerinin edinimi ve sağlıklı yaşam gibi konularla ilgilenmektedir. 1.sınıftan 9.sınıfa kadar olan süre içindir (ISCED seviyeler 1-2). Projeye katılmak isteyen öğrenciler haftada 5 saat beden eğitimi dersi alırlar. Projede yer alarak hem sağlıklı yaşam ve düzenli sporun faydalarını öğrenirler hem de boş zamanlarını ilginç, keyifli ve faydalı şekilde doldururlar.

Yüzmeyi öğrenelim (*Naučimo se plavati*), 1994'ten beri

http://www.sportmladih.net/programi_som/naucimo_se_plavati

Bu programın asıl amacı, yüzme dersleri ve sınavları yoluyla yüzücü sayısını artırmak ve çocukların ve gençlerin yüzme becerilerini geliştirmektir. Programdan elde edilen veriler yıllık olarak yüzme hakkındaki ulusal bilgi düzeyi analizinde kullanılmaktadır.

Slovakya

Ulusal strateji

Çocuk ve gençler arasında fiziksel etkinlikleri geliştirme konsepti, 2011

<http://www.minedu.sk/sportovanie-deti-ziakov-a-studentov/>

Konseptin amacı çocuk ve gençler arasında yaşam boyu fiziksel etkinliklere karşı olumlu bir tutum geliştirmektir. Ayrıca müfredatın geliştirilmesi ve öğretim zamanının artırılması da önerilmektedir. Hedef grup 6-18 yaş arasındakilerdir.

Finlandiya

Geniş ölçekli girişim

Fin Okullar Hareketi, 2010-15

<http://www.liikkuvakoulu.fi/>

Bu proje, okul gününü fiziksel olarak daha aktif hale getirmek için mevcut ve yeni tasarlanan modelleri koordine etmektedir. Okul günü boyunca teneffüslerde ya da derslere fiziksel aktivite katarak fiziki hareketleri artırmayı amaçlamaktadır.

Birleşik Krallık (İngiltere)

Ulusal strateji

Gençlik Spor Stratejisi: Yaşam İçin Spor Alışkanlığı Kazanma, 2012-17

http://www.culture.gov.uk/images/publications/creating_a_sporting_habit_for_life.pdf

Strateji, 5 yıllık gençlik ve toplum sporu stratejisinin önemli bir parçasıdır. Söz konusu strateji Londra 2012 Olimpiyatı ve Engelli Olimpiyatı Oyunlarının kalıcı bir miras bırakacağı konusundaki sözünü tutmayı amaçlamaktadır. Asıl amaçları okullarda müsabaka sporlarında kalıcı bir miras oluşturmak, okul ve toplum spor kulüpleri arasındaki bağlantıları geliştirmek ve sporla ilgili kurumlarla birlikte çalışmaktır.

Geniş ölçekli girişim

Okul Oyunları, 2010-15

<http://www.yourschoolgames.com/>

Tüm okulların yıllık spor takvimi oluşturma imkânı vardır. Bu takvimde gençlerin yerel, bölgesel ve ulusal etkinliklerde okul içi ve okullar arasında yarışması için 30 civarında spor bulunabilir. Tüm sporlar Okul Oyunlarının parçasıdır ve engelli gençlerin de katılabilecekleri müsabaka formatları mevcuttur. Bu da demek oluyor ki İngiltere'deki okulların yaklaşık yarısı engelli spor müsabakası için teklif sunabilir. Açılış ve kapanış törenleri ya da gönüllülük etkinlikleri gibi kültürel unsurlar da bulunmaktadır. Okul Oyunları ulusal ve ortaklık yoluyla bölgesel olarak yürütülür. Kültür, Medya ve Spor Bölümü, İngiliz Engelli Olimpiyatları Birliği ve Gençlik Spor Güven arasında ulusal çapta bir ortaklık yürütülmektedir.

Birleşik Krallık (Galler)

Ulusal strateji

Galler'de 20 yıllık spor ve fiziksel etkinlik stratejisi, 2005-25

<http://wales.gov.uk/depc/publications/cultureandsport/sport/climbinghigher/strategy/climbinghighere.pdf?lang=en>

Strateji, milletin sağlığı ve öğrencilerin fiziksel okuryazarlığına odaklanmaktadır. Sağlık ve psikolojik refah için beden eğitiminin rolüne, tesis ve oyun alanlarının önemine vurgu yapmaktadır. Diğer amaçları ise profesyonel ve gönüllülerin niteliklerini geliştirmek ve katılım sağlayacak yenilikçi yollar bulmaktır.

Aktif Bir Galler Yaratma, 2009-20

<http://www.sportwales.org.uk/media/144469/creating%20an%20active%20wales.pdf>

Programın, Aktif çocuk ve gençler bölümü fiziksel etkinliklere katılımı teşvik etmeye odaklanmaktadır.

Geniş ölçekli girişim

'Ejder Sporları'

<http://www.sportwales.org.uk/community-sport/education/dragon-multi-skills--sport.aspx>

Bu program 7-11 arasındaki çocuklara eğlenceli spor fırsatları sunmak için tasarlanmıştır. Çocuklar koşuk, beceri gelişimi ve uygun rekabet gibi konularla tanıştırılmaktadır. Bunlar ihtiyaç ve becerilere göre yetişkin oyunlarından model alınarak yeniden düzenlenmiştir. Rugby, atletizm, kriket, futbol, hokey, netball, tenis ve golf gibi sekiz spor için düzenlenen bir portfolyo kullanılmaktadır. Program, öğrenme kaynakları ve ekipmanı ve de gönüllülük eğitimi için ayrılan kaynaklarla desteklenmektedir. Okul müfredatı dışında da imkânları geliştirmek için bu kaynakların kullanımı üzerinde durulmaktadır. Tüm kaynaklar müfredatla uyumludur ve okullarda çoğu öğretmen ve öğrenci beden eğitimi derslerinde bunlardan faydalanabilir.

'5x60', 2009-20

<http://www.sportwales.org.uk/community-sport/education/5x60.aspx>

Program, haftada en az 5 kez 60 dakika spora ve fiziksel etkinliklere katılan ortaöğretim çocuklarının sayısını artırmayı amaçlamaktadır. İlkokul öğrencileri için ders dışı spor ve fiziksel egzersiz imkânlarını artırır ve okullardaki mevcut koşulları tamamlar. Yeteneklerine bakılmaksızın tüm çocuklara farklı etkinlik imkânları sunar. Esas ilke çocukların aktiviteleri kendilerinin seçmeleridir. Bunlar arasında müsabakalar, dans ve aerobik gibi informal etkinlikler ve açık hava etkinlikleri bulunmaktadır.

'BE& Okul Sporu' (PESS), 2000'den beri

<http://www.sportwales.org.uk/community-sport/education/pe--school-sport/about-pess.aspx>

Bu program 2000'de başlatılmış ve 2011'de yeniden yapılandırılmıştır. Her gence beden eğitimi ve spor konusunda destek verilmesini hedeflemektedir. Gençleri yaşam boyu spora bağlayacak beceri, güven ve şevkin kazandırılması için müfredatlar arası, müfredat dışı ya da toplumsal çalışmalar yapılmaktadır.

Birleşik Krallık (Kuzey İrlanda)

Ulusal strateji

Sporla ilgili konular: Spor ve Fiziksel Etkinlik İçin Kuzey İrlanda Stratejisi, 2009-19

http://www.dcalni.gov.uk/sport_matters.pdf

Strateji, Kuzey İrlanda'da 8 yaş üstündeki her çocuğa haftada en az iki saat ders dışı spor ve fiziksel egzersiz yapma imkânı sunmayı amaçlamaktadır ve Eğitim Bakanlığı tarafından haftada iki saat zorunlu beden eğitimi dersi alması uygun görülen çocuk sayısına ilişkin temel veri oluşturmayı önermektedir.

Geniş ölçekli girişim

'Activ8', 2009'dan beri

<http://www.activ8ni.net/>

Devam etmekte olan bu sosyal kampanya, her gün en az 60 dakika fiziksel egzersiz yapmanın ve sağlıklı beslenmenin önemi hakkında ilkokul öğrencilerinin farkındalığını artırmak amacıyla Activ8 adı verilen 8 adımı ortaya çıkarmıştır. Bu sekiz adım şöyledir: 'vücudunu hareket ettir', 'bir takımın parçası ol', 'kendi oyununu yarat', 'aileni dahil et', 'iyi beslen', 'açık havaya çık', 'lider ol', 'başarını ölç'. Bu programların geliştirilmesi çalışmaları da yapılmaktadır. Activ8 bir Kİ Spor programıdır.

Birleşik Krallık (İskoçya)

Geniş ölçekli girişim

'Aktif okullar', 2005-15

http://www.sportscotland.org.uk/schools/Active_Schools/Active_Schools1

Bu programın amacı; okul, spor kulüpleri ve yerel toplum sporu arasındaki ilişkileri geliştirmenin yanı sıra, ders dışı etkinlikleri güçlendirerek ve çocukların fiziksel etkinliklere katılım imkânını artırarak okuldaki beden eğitimi dersine katkı sağlamaktır.

İzlanda

Ulusal strateji

Eğitim Bakanlığı, Spor İşleri Bilim ve Kültür Politikası (*Stefnumótun mennta-ogmenningarmálaráð uneytisins í íþróttamálum*), 2011

<http://www.menntamalaraduneyti.is/utgefid-efni/vefrit/20111710/nr/6256>

Pasif yaşamın etkilerini ortadan kaldırmak için çocuklara eğitim boyunca egzersizin önemini vurgulamak gereklidir. İlk ve ortaokullarda sağlık ya da sporla ilgili etkinlikler artırılmalıdır. Okul çevresi fiziksel etkinliklere odaklı olarak tasarlanmalıdır. Tüm okullar dış fiziksel etkinlikleri desteklemelidir. Okul ve spor kulüpleri arasında, okul günü ve boş zaman ilişkisini destekleyecek işbirliği geliştirilmelidir. Çocuk ve gençlere sağlıklı yaşamın değerinin öğretilmesi üzerinde durulmalıdır.

Geniş ölçekli girişim

Sağlığı Destekleyici Okullar

http://www.landlaeknir.is/heilsa-og-lidan/verkefni/item12345/Heilsueflandi_framhaldsskoli

Söz konusu okullar, sağlığın geliştirilmesi için esas kriterlere ilişkin açık bir politikaya sahiptirler.

Lihtenştayn

Ulusal strateji

Okul Spor Konsepti, 2005

Konsept; günümüz toplumunda fiziksel etkinliklerin önemi, devlet, dernek ve diğer paydaşların rolleri, spor politikası ve amaçları gibi konulara dikkat çekmektedir. Beden eğitimine ilişkin olarak ise seçmeli ve gönüllü spor etkinliklerinin gelişimi ve uluslararası müsabakalara katılım üzerinde durmaktadır.

Geniş ölçekli girişim

Okul Spor ve Müsabakaları, 1982'den beri ISCED Seviye 2'de ve 2006'dan beri ISCED Seviye 1'de

<http://www.schulsport.li/>

Asıl amaç okul hayatına ekstra etkinlikler kazandırmak ve ders dışı etkinlikler sunmaktır. Beden eğitimi öğretmenleri ile işbirliği içerisinde Lihtenştayn spor kulüpleri yıllık okul sporları şampiyonaları organize etmektedir.

Hırvatistan

Ulusal strateji

Hırvatistan'da Okul Sporlarının Gelişimi Stratejisi, 2009-14

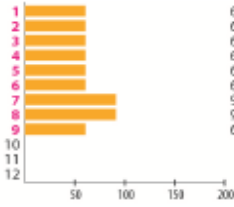
<http://public.mzos.hr/lgs.axd?t=16&id=15673>

Strateji, Hırvatistan'daki okul sporlarının sistematik gelişimi için ideal koşulları sağlamayı amaçlamaktadır. Strateji, bu gelişime yönelik altyapı gereksinimleri, profesyonel koçların eğitimi, tüm kademelerdeki okul müsabakalarının örgütlenmesi gibi konulara yöneliktir. Ayrıca idari örgütlenme ve fon sağlama modellerine yer verilmektedir. Diğer hedefler ise, okul öğrencileri arasında sosyal bağlılığı sağlayacak, dezavantajlı ve özel ihtiyacı olan çocukların topluma katılımına yardımcı olacak ve özgüveni geliştirecek etkinlikler düzenlemektir.

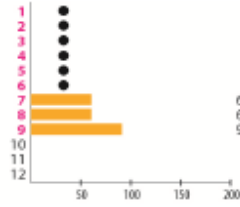
Ek 2: Önerilen öğretim süresi

2011/12 genel eğitimde zorunlu ders olarak beden eğitimi dersi için tavsiye edilen minimum yıllık öğretim süresi

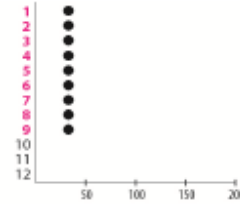
Belçika- Fransa Topluluğu

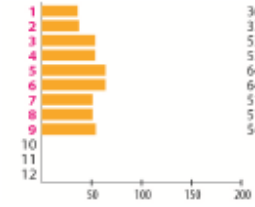
Belçika- Almanca konuşan topluluk

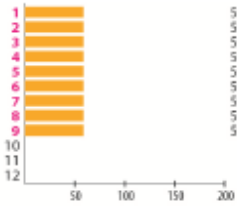
Belçika- Flaman Topluluğu

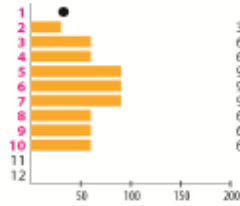
Bulgaristan

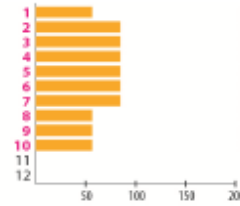
Çek Cumhuriyeti

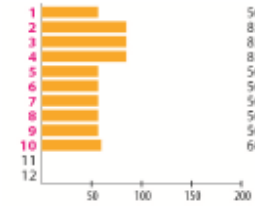
Danimarka

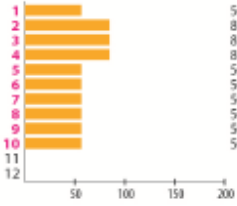
Almanya- Grundschule+Gymnasium

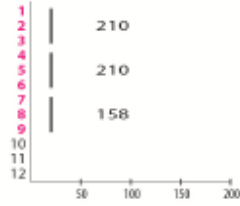
Almanya- Grundschule+Haupschule

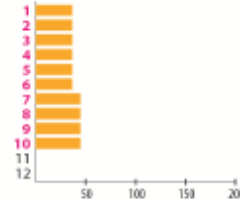
Almanya- Grundschule+Realschule

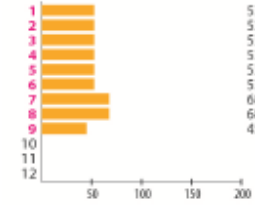
Estonya

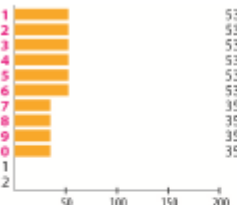
İrlanda

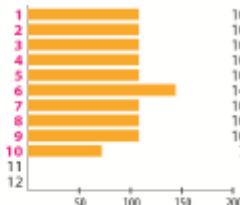
Yunanistan

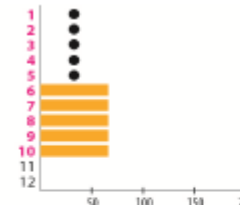
İspanya

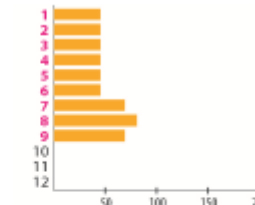
Fransa

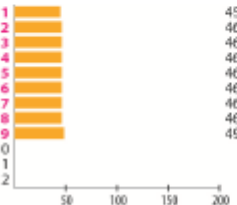
İtalya

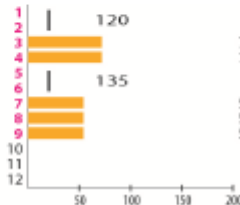
Kıbrıs

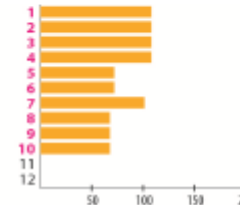
Letonya

Litvanya

Lüksemburg

Macaristan

Esnek zaman çizelgesi

öğretim yılı için önerilen ders saati

n: Tam zamanlı zorunlu genel eğitim

Yatay eksen: Öğretim yılına düşen ders saati

Dikey eksen: Sınıflar

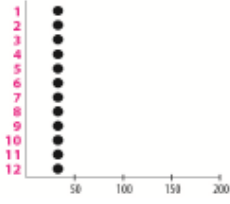
Kaynak: Eurydice

2011/12 genel eğitimde zorunlu ders olarak beden eğitimi dersi için tavsiye edilen minimum yıllık öğretim süresi (Devamı)

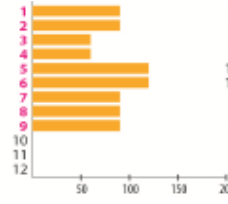
Malta

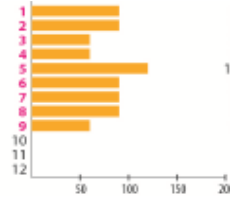
Hollanda

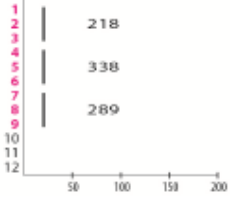
Avusturya Volksschule+
Allgemeinbildende
Höhere Schule

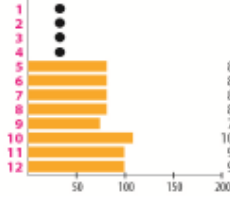
Avusturya Volksschule+
Hauptschule+
Polytechnische Schule

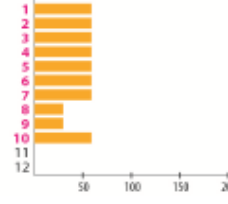
Polonya

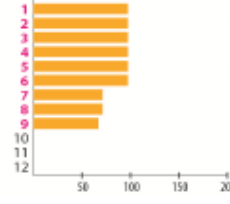
Portekiz

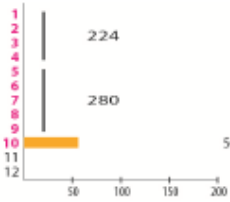
Romanya

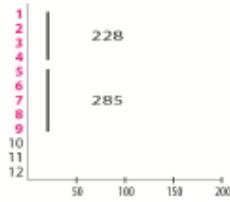
Slovenya

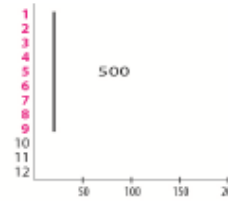
Slovakya

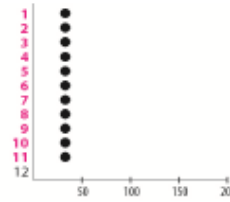
Finlandiya

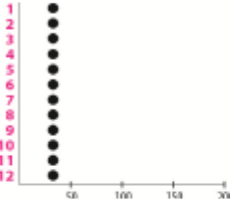
İsveç

Birleşik Krallık-İngiltere ve Galler

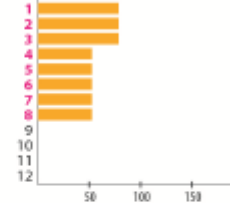
Birleşik Krallık-Kuzey İrlanda

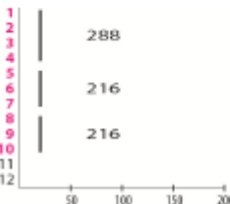
Birleşik Krallık-İskoçya

Hırvatistan

İzlanda

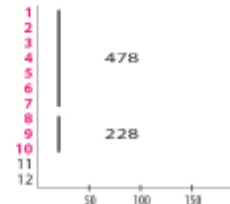
Türkiye

Lihtenştayn

Norveç

Esnek zaman çizelgesi

öğretim yılı için önerilen ders saati

n: Tam zamanlı zorunlu genel eğitim

Yatay eksen: Öğretim yılına düşen ders saati

Dikey eksen: Sınıflar

Kaynak: Eurydice

Açıklayıcı not

Şekil, belirtilen yılda müfredattaki ulusal önerilere dayalı olarak tam zamanlı zorunlu genel eğitim sürecinde zorunlu beden eğitimi dersi için ayrılan minimum ders saatini (60 dakikalık) göstermektedir. Daha detaylı hesaplama yöntemleri için *Avrupa'da tam zamanlı zorunlu eğitimde tavsiye edilen yıllık öğretim zamanına 2011/12* bakınız. (EACEA/Eurydice, 2011).

Tam zamanlı zorunlu genel eğitim, alt orta öğretim (ISCED Seviye 2) ya da tekli yapının (ISCED 1 ve 2. Seviyeler) tamamlanmasıyla sona erer. Bunlara bazı ya da tüm ISCED Seviye 3 kapsamında olan Belçika, Bulgaristan, Fransa, İtalya, Macaristan, Hollanda, Slovakya ve Birleşik Krallık (İngiltere, Galler, Kuzey İrlanda) gibi ülkeler dahil değildir. Daha fazla bilgi için *2011/12 Avrupa eğitim sistemlerinin yapısı: şematik diyagramlara* (EACEA/Eurydice, 2011) bakınız.

Tam zamanlı zorunlu genel eğitimdeki sınıflar ülkeye bağlı olarak farklı yaşlara tekabül etmektedir. Öğrencilerin kavramsal yaşları ve sınıfları arasındaki uyuma ilişkin bilgi için *2011/12 Avrupa eğitim sistemlerinin yapısı: şematik diyagramlara* (EACEA/Eurydice, 2011) bakınız.

Esnek zaman çizelgesi tanımı için, Sözlük, İstatistiki Veri tabanları ve Bibliyografya bölümüne bakınız.

TEŞEKKÜR

EĞİTİM, GÖRSEL-İŞİTSEL VE KÜLTÜR YÜRÜTME AJANSI

EURYDICE VE POLİTİKA DESTEĞİ

Avenue du Bouget (BOU 2)

B-1140 Brüksel

(<http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice>)

Baş editör

Arlette Delhaxhe

Yazarlar

Viera Kerpanova (düzenleyici yazar)

Olga Borodankova

Dış katkı

Renata Morneau Kosinska

Düzen ve grafik

Patrice Brel

Üretim koordinatörü

Gisèle De Lel

EURYDICE ULUSAL BİRLİKLERİ

BELÇİKA

Ministère de la Fédération Wallonie-Bruxelles
Direction des relations internationales
Boulevard Léopold II, 44 – Bureau 6A/012
1080 Bruxelles
Contribution of the Unit: Joint responsibility
Eurydice Vlaanderen
Departement Onderwijs en Vorming/
Afdeling Strategische Beleidsondersteuning
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel
Contribution of the Unit: Joint responsibility
Eurydice-Informationsstelle der Deutschsprachigen
Gemeinschaft
Autonome Hochschule in der DG
Monschauer Strasse 57
4700 Eupen
Contribution of the Unit: Stéphanie Nix

BULGARİSTAN

Eurydice Unit
Human Resource Development Centre
Education Research and Planning Unit
15, Graf Ignatiev Str.
1000 Sofia
Contribution of the Unit: Lachezar Afrikanov (expert)

ÇEK CUMHURİYETİ

Eurydice Unit
Centre for International Services
National Agency for European Educational Programmes
Na Poříčí 1035/4
110 00 Praha 1
Contribution of the Unit: Jana Halamová, Helena
Pavlíková;
experts: Petr Drábek, Jan Tupý, Pavel Šimáček

DANİMARKA

Eurydice Unit
Danish Agency for Universities and Internationalisation
Bredgade 43
1260 København K
Contribution of the Unit: Joint responsibility

ALMANYA

Eurydice-Informationsstelle des Bundes
Project Management Agency
Part of the German Aerospace Center (DLR)
EU-Bureau of the BMBF/German Ministry for Education
and
Research
Heinrich-Konen-Str. 1
53227 Bonn
Eurydice-Informationsstelle des Bundes
Project Management Agency
Part of the German Aerospace Center
EU-Bureau of the German Ministry for Education and
Research
Rosa-Luxemburg-Straße 2
10178 Berlin
Eurydice-Informationsstelle der Länder im Sekretariat der
Kultusministerkonferenz
Graurheindorfer Straße 157
53117 Bonn
Contribution of the Unit: Brigitte Lohmar

ESTONYA

Eurydice Unit
SA Archimedes
Koidula 13A
10125 Tallinn
Contribution of the Unit: Inge Raudsepp (Chief expert –
Physical education, Arts, Music – Innove Foundation)

İRLANDA

Eurydice Unit
Department of Education and Skills
International Section
Marlborough Street
Dublin 1
Contribution of the Unit: Tony Weir (Senior Inspector,
Physical Education), Seán Mc Grath (Post-primary,
Inspector,
Physical Education)

YUNANİSTAN

Eurydice Unit
Ministry of Education and Religious Affairs, Culture and
Sports
Directorate for European Union Affairs
37 Andrea Papandreou Str. (Office 2172)
15180 Maroussi (Attiki)
Contribution of the Unit: Joint responsibility

İSPANYA

Eurydice España-REDIE
Centro Nacional de Innovación e Investigación Educativa
(CNIIE)
Ministerio de Educación, Cultura y Deporte
c/General Oraa 55
28006 Madrid
Contribution of the Unit: Flora Gil Traver;
Montserrat Grañeras Pastrana; Mario Andrés Candelas;
Amparo de la Loma Moragón Sahuquillo

FRANSA

Unité française d'Eurydice
Ministère de l'Éducation nationale, de l'Enseignement
supérieur et de la Recherche
Direction de l'évaluation, de la prospective et de la
performance
Mission aux relations européennes et internationales
61-65, rue Dutot
75732 Paris Cedex 15
Contribution of the Unit: Thierry Damour;
expert: Jean-Pierre Barrué (inspecteur général de
l'Éducation
nationale)

HIRVATISTAN

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Donje Svetice 38
10000 Zagreb
Contribution of the Unit: experts: Duje Bonacci, Fadila
Gracin

İZLANDA

Eurydice Unit
Education Testing Institute
Borgartúni 7a
105 Reykjavík
Contribution of the Unit: Margrét Harðardóttir and
Védís Grönvold

İTALYA

Unità italiana di Eurydice
Istituto Nazionale di Documentazione, Innovazione e
Ricerca
Educativa (INDIRE)
Agenzia LLP
Via Buonarroti 10
50122 Firenze
Contribution of the Unit: Alessandra Mochi; experts:
Giuseppe
Pierro (Dirigente Ufficio I "Affari generali" – Ufficio V
"Sport" –
Direzione Generale per lo studente, l'integrazione, la
partecipazione e la comunicazione – MIUR); Mario Bellucci
(Docente – Esperto in Politiche giovanili e Educazione
fisica e
sportiva del MIUR)

KIBRIS

Eurydice Unit
Ministry of Education and Culture
Kimonos and Thoukydidou
1434 Nicosia
Contribution of the Unit: Christiana Haperi;
experts: Anna Poirazi, Giorgios Giallourides (Ministry of
Education and Culture)

LETONYA

Eurydice Unit
Valsts izglītības attīstības aģentūra
State Education Development Agency
Valņu street 3
1050 Riga
Contribution of the Unit: Joint responsibility of the Unit and
experts: Imants Vasmanis, Inese Bautre (National Centre
for
Education) and Maija Priedīte (Valmiera State
Gymnasium)

LIHTENŞTAYN

Informationsstelle Eurydice
Schulamts des Fürstentums Liechtenstein
Austrasse 79
9490 Vaduz
Contribution of the Unit: Joint responsibility

LİTVANYA

Eurydice Unit
National Agency for School Evaluation
Didlaukio 82
08303 Vilnius
Contribution of the Unit: Egidija Nausėdienė and
Jurgita Nemanienė

LÜKSEMBURG

Unité d'Eurydice
Ministère de l'Éducation nationale et de la Formation
professionnelle (MENFP)
29, rue Aldringen
2926 Luxembourg

MACARİSTAN

Eurydice National Unit
Hungarian Institute for Educational Research and
Development
Szalay u. 10-14
1055 Budapest
Contribution of the Unit: Joint responsibility

MALTA

Eurydice Unit
Research and Development Department
Directorate for Quality and Standards in Education
Great Siege Rd.
Floriana VLT 2000
Contribution of the Unit: Joint responsibility

HOLLANDA

Eurydice Nederland
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directie Internationaal Beleid
Etage 4
Rijnstraat 50
2500 BJ Den Haag

NORVEÇ

Eurydice Unit
Ministry of Education and Research
AIK-avd., Kunnskapsdepartementet
Kirkegata 18
0032 Oslo
Contribution of the Unit: Joint responsibility

AVUSTURYA

Eurydice-Informationsstelle
Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur
Abt. IA/1b
Minoritenplatz 5
1014 Wien
Contribution of the Unit: expert: Günther Apflauer

POLONYA

Eurydice Unit
Foundation for the Development of the Education System
Mokotowska 43
00-551 Warsaw
Contribution of the Unit: Beata Platos in cooperation with the experts from the Ministry of National Education and the Ministry of Sport

PORTEKİZ

Unidade Portuguesa da Rede Eurydice (UPRE)
Ministério da Educação e Ciência
Direcção-Geral de Estatísticas da Educação e Ciência (DGEEC)
Av. 24 de Julho, 134
1399-54 Lisboa
Contribution of the Unit: Isabel Almeida;
experts: Anália Gomes, Jorge Moreira

ROMANYA

Eurydice Unit
National Agency for Community Programmes in the Field of Education and Vocational Training
Calea Serban Voda, no. 133, 3rd floor
Sector 4
040205 Bucharest
Contribution of the Unit: Veronica – Gabriela Chirea, in cooperation with experts: Elena Nely Avram (National Centre for Assessment and Examination) and Alin Cătălin Păunescu (Ministry of National Education)

İSVİÇRE

Foundation for Confederal Collaboration
Dornacherstrasse 28A
Postfach 246
4501 Solothurn

SLOVENYA

Eurydice Unit
Ministry of Education, Science, Culture and Sport
Education Development Office
Maistrova 10
1000 Ljubljana
Contribution of the Unit: Barbara Kresal Sterniša; experts: Marjeta Kovač (University of Ljubljana, Faculty of sport) and Nives Markun Puhan (National Education Institute of the Republic of Slovenia)

SLOVAKYA

Eurydice Unit
Slovak Academic Association for International Cooperation
Svoradova 1
811 03 Bratislava
Contribution of the Unit: Marta Ivanova, Martina Račková

FİNLANDİYA

Eurydice Finland
Finnish National Board of Education
P.O. Box 380
00531 Helsinki
Contribution of the Unit: Hanna Laakso and Matti Pietilä

İSVEÇ

Eurydice Unit
Department for the Promotion of Internationalisation
International Programme Office for Education and Training
Kungsbrolan 3A
Box 22007
104 22 Stockholm
Contribution of the Unit: Joint responsibility

TÜRKİYE

Eurydice Unit Türkiye
MEB, Strateji Geliştirme Başkanlığı (SGB)
Eurydice Türkiye Birimi, Merkez Bina 4. Kat
B-Blok Bakanlıklar
06648 Ankara
Contribution of the Unit: Osman Yıldırım Ugur; Dilek Güleçyüz

BİRLEŞİK KRALLIK

Eurydice Unit for England, Wales and Northern Ireland
Centre for Information and Reviews
National Foundation for Educational Research (NFER)
The Mere, Upton Park
Slough, Berkshire, SL1 2DQ
Contribution of the Unit: Joint responsibility
Eurydice Unit Scotland
c/o Intelligence Unit
Education Analytical Services
Scottish Government
Area 2D South, Mail point 28
Victoria Quay
Edinburgh EH6 6QQ
Contribution of the Unit: Joint responsibility

Avrupa Komisyonu; EACEA; Eurydice

Avrupa'daki Okullarda Beden Eğitimi ve Spor

Avrupa Birliği Yayın Ofisi: Lüksemburg

2013- 76 syf.

Eurydice Raporu

ISBN 978-92-9201-522-0

doi:10.2797/54693

Anahtar sözcükler: beden eğitimi, müfredat, öğrenme çıktısı, sağlık eğitimi, öğretim zamanı, öğrenci değerlendirme, öğretmen, sınıf öğretmeni, uzman öğretmen, ders dışı etkinlikleri eğitim reformu, ilköğretim, orta öğretim, alt orta öğretim, genel eğitim, karşılaştırmalı analizler, Hırvatistan, Türkiye, EFTA, Avrupa Birliği

Avrupa'daki Okullarda Beden Eğitimi ve Spor, 30 Avrupa ülkesindeki okullarda yürütülen beden eğitimi ve spor dersinin durumuyla ilgili bilgi vermektedir. Rapora ilk ve alt ortaöğretim dahil edilmiştir ve şu konulara yer verilmiştir: ulusal stratejiler ve geniş çaplı girişimler, ulusal öğretim programı ve destekleyici belgelerde beden eğitiminin durumu, önerilen yıllık öğretim zamanı, öğrenci değerlendirme, öğretmen eğitimi, ders dışı etkinlikler ve planlanan reformlar. Rapor, Eurydice ulusal birlikleri tarafından sağlanan bilgilerin analizinin sonucudur ve Avrupa Komisyonu tarafından, Avrupa ülkelerindeki okullarda beden eğitimine ilişkin esas meseleleri ortaya koyma amacıyla atılan ilk adım olarak düşünülebilir.

Eurydice ağı 36 ülkedeki (Avrupa Birliğine Üye Devletler, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç, İsviçre, Hırvatistan, Makedonya Eski Yugoslav Cumhuriyeti, Montenegro, Sırbistan ve Türkiye) 40 ulusal birimden oluşmaktadır. Eurydice; AB Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı tarafından koordine edilmektedir.

Eurydice ağı, AB kurumlarının yanı sıra ulusal, bölgesel ve yerel seviyede eğitim politikaları oluşturmakla uğraşan kişilere hizmet vermektedir. Asıl olarak Avrupa'daki eğitimin nasıl yapılandırıldığı ve düzenlendiği üzerinde durur. Ulusal eğitim sistemleri tanımları, özel konu, gösterge ve istatistiklerle ilgili karşılaştırmalı çalışmalar hakkında yayınlar yapmaktadır. Bu yayınlara Eurydice web sitesinden bedava olarak ulaşılabilir ve istenirse çıktısı alınabilir.

EURYDICE İnternet Adresi
<http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice>

